

T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME BİLİM DALI

YALOVA ÜNİVERSİTESİ İNGİLİZCE YETERLİK VE SEVİYE
BELİRLEME TEST PUANLARININ YORDAMA GEÇERLİĞİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Zuhal GÖKCE TAŞDELEN
Dr. Öğr. Üyesi Fatih KEZER

KOCAELİ 2019

T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME BİLİM DALI

YALOVA ÜNİVERSİTESİ İNGİLİZCE YETERLİK VE SEVİYE
BELİRLEME TEST PUANLARININ YORDAMA GEÇERLİĞİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Tezi Hazırlayan: Zuhale GÖKCE TAŞDELEN

Tezi Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve No: 05.02.2019 / 05

Prof. Dr. Satılmış TEKİNDAL

Dr. Öğr. Üyesi Fatih KEZER

Doç. Dr. Üyesi Celal Deha DOĞAN

KOCAELİ 2019

ÖNSÖZ

Yüksek lisans öğrenimim süresince her konuda desteklerini esirgemeyen ve tez çalışmama önemli katkılarda bulunan değerli hocam Sayın Dr. Öğr. Üyesi Fatih KEZER'e minnetle teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans eğitimim boyunca, akademik gelişimime katkı sağlayan sayın hocalarım Prof. Dr. Satılmış TEKİNDAL, Dr. Öğr. Üyesi Safiye BİLİCAN DEMİR, Doç. Dr. F. Belgin ÖZAYDINLI ve Doç. Dr. Aynur KOLBURAN GEÇER'e,

Tez jürimde yer alarak çalışmama katkı sağlayan Sayın Doç. Dr. Celal Deha DOĞAN'a,

Tez çalışmam için arşiv taramasına izin veren Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu yönetimine,

Kıymetlilerim babam Muharrem GÖKCE ve kardeşim Salih Olcay GÖKCE'ye,

Tez yazma sürecinde beni en çok motive eden ve anlayışını esirgemeyen değerli eşim Prof. Dr. Mehmet Atilla TAŞDELEN'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ocak – 2019

Zuhal GÖKCE TAŞDELEN

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER	ii
ÇİZELGELER DİZİNİ	iii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT.....	vii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	4
1.1. PROBLEM DURUMU	4
1.2. YALOVA ÜNİVERSİTESİ YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULU DEĞERLENDİRME SİSTEMİ	23
1.4. AMAÇ.....	27
1.4. ÖNEM.....	29
1.5. SAYILTILAR	30
1.6. SINIRLILIKLAR.....	31
1.7. TANIMLAR	32
İKİNCİ BÖLÜM	34
2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	34
2.1. ULUSLARARASI TESTLER	34
2.2. YEREL TESTLER.....	39
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	46
3. YÖNTEM.....	46
3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	46
3.2. ÇALIŞMA GRUBU.....	47
3.3. VERİLER VE TOPLANMASI.....	48
3.4. VERİLERİN ANALİZİ VE YORUMLANMASI.....	53
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	62
4. BULGULAR	62
SONUÇ VE ÖNERİLER	96
KAYNAKÇA.....	102
EKLER.....	106
ÖZGEÇMİŞ	108

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 1.	Carr (2011)'in amaçlarına göre test sınıflandırması.....	14
Çizelge 2.	1. Araştırma Sorusuna Yönelik Çalışma Grubu Dağılımı.....	47
Çizelge 3.	2, 3, 4 ve 5. Araştırma Sorusuna Yönelik Çalışma Grubu Dağılımı.....	48
Çizelge 4.	2013-2014 Akademik Yılı İngilizce Yeterlik Testi Madde Formları ve Alanları	49
Çizelge 5.	2014-2015 Akademik Yılı İngilizce Yeterlik Testi Madde Formları ve Alanları	50
Çizelge 6.	2015-2016 Akademik Yılı İngilizce Yeterlik Testi Madde Formları ve Alanları	50
Çizelge 7.	2016-2017 Akademik Yılı İngilizce Yeterlik Testi Madde Formları ve Alanları	51
Çizelge 8.	İngilizce Seviye Belirleme Testi Madde Formları ve Alanları	52
Çizelge 9.	2013-2014 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testleri ve Seviye Belirleme Testine İlişkin Betimsel İstatistikler	63
Çizelge 10.	2014-2015 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testleri ve Seviye Belirleme Testine İlişkin Betimsel İstatistikler	64
Çizelge 11.	2015-2016 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testleri ve Seviye Belirleme Testine İlişkin Betimsel İstatistikler	65
Çizelge 12.	2016-2017 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testleri ve Seviye Belirleme Testine İlişkin Betimsel İstatistikler	66
Çizelge 13.	2013-2014 Eski Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri.....	68
Çizelge 14.	2013-2014 Yeni Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri.....	69
Çizelge 15.	2013-2014 Seviye Belirleme Testi Madde İstatistikleri.....	70
Çizelge 16.	2014-2015 Eski Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri.....	71
Çizelge 17.	2014-2015 Yeni Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri.....	72
Çizelge 18.	2014-2015 Seviye Belirleme Testi Madde İstatistikleri.....	73
Çizelge 19.	2015-2016 Eski Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri.....	74
Çizelge 20.	2015-2016 Yeni Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri.....	75
Çizelge 21.	2015-2016 Seviye Belirleme Testi Madde İstatistikleri.....	76
Çizelge 22.	2016-2017 Eski Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri.....	77
Çizelge 23.	2016-2017 Yeni Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri.....	78
Çizelge 24.	2016-2017 Seviye Belirleme Testi Madde İstatistikleri.....	79
Çizelge 25.	2013-2014 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler	80
Çizelge 26.	2013-2014 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar	81
Çizelge 27.	2013-2014 Öğretim Yılı 1. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Basit Regresyon Analizleri.....	81
Çizelge 28.	2013-2014 Öğretim Yılı 1. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi	82
Çizelge 29.	2013-2014 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler	83
Çizelge 30.	2013-2014 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar	83

Çizelge 31.	2014-2015 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler	84
Çizelge 32.	2014-2015 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar	84
Çizelge 33.	2014-2015 Öğretim Yılı 1. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Basit Regresyon Analizi.....	85
Çizelge 34.	2014-2015 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler	85
Çizelge 35.	2014-2015 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar	86
Çizelge 36.	2014-2015 Öğretim Yılı 4. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Basit Regresyon Analizi.....	86
Çizelge 37.	2015-2016 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler	88
Çizelge 38.	2015-2016 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar	88
Çizelge 39.	2015-2016 Öğretim Yılı 1. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Basit Regresyon Analizleri.....	89
Çizelge 40.	2015-2016 Öğretim Yılı 1. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi	89
Çizelge 41.	2015-2016 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler	90
Çizelge 42.	2015-2016 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar	90
Çizelge 43.	2016-2017 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler	91
Çizelge 44.	2016-2017 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar	92
Çizelge 45.	2016-2017 Öğretim Yılı 1. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Basit Regresyon Analizleri.....	92
Çizelge 46.	2016-2017 Öğretim Yılı 1. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi	93
Çizelge 47.	2016-2017 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler	94
Çizelge 48.	2016-2017 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar	94
Çizelge 49.	2016-2017 Öğretim Yılı 4. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Basit Regresyon Analizi.....	95

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

CI	: Durum indeksi
F	: F istatistiği
M	: Test maddesi
p	: Manidarlık
P _i	: Madde güçlüğü
r	: Korelasyon katsayısı
R _{jx}	: Madde ayırteediciliği
S _i ²	: Madde varyansı
t	: T istatistiği
TV	: Tolerans değeri
VIF	: Varyans artış faktörü
β	: Beta katsayısı

ÖZET

YALOVA ÜNİVERSİTESİ İNGİLİZCE YETERLİK VE SEVİYE BELİRLEME TEST PUANLARININ YORDAMA GEÇERLİĞİ

GÖKCE TAŞDELEN, ZUHAL

Yüksek Lisans, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Fatih KEZER

Ocak, 2019, vii + 108 sayfa

Bu araştırmanın temel amacı, üniversite seviyesinde İngilizce Hazırlık programı girişinde uygulanan İngilizce Yeterlik ve Seviye Belirleme Testlerine dair puanların, hazırlık programı boyunca öğrencilerin eğitim gördüğü A1, A2, B1 ve B2 seviye sınıflarında göstermiş olduğu başarıyı ne derece yordadığını belirlemektir. 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016 ve 2016-2017 akademik yılları başlangıcında uygulanan Yeterlik ve Seviye Belirleme Testinden elde edilen puanlar ile öğrencilerin kur bazında öğrenim gördükleri seviye sınıflarında başarısını gösteren puanlar araştırmanın verilerini oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında test puanlarına dair betimsel istatistikler ile güvenirlik katsayısı hesaplanmış, madde analizi yapılarak test maddelerine dair güçlük ve ayırt edicilik katsayıları belirlenmiş ve son olarak da testlerden elde edilen puanların yordayıcılık geçerliği hesaplanmıştır.

Analizler sonucunda, test puanlarına ait güvenirliğin beklenen düzeyin altında olduğu ve testlerin çoğunluğunda ayırt edici madde sayısının az olduğuna ulaşılmıştır. Test puanlarının seviye sınıflarında elde edilen puanları yordama gücü incelendiğinde ise, test puanlarının A1 seviyesinde elde edilen puanları manidar bir şekilde yordadığı, fakat yordayıcılık gücünün düşük olduğu sonucuna varılmıştır. Test sonuçlarının tek başına İngilizce başarısını yordamakta yetersiz olduğu, diğer etkenlerin de araştırılması gerekliliği dikkate alınmalıdır.

Anahtar kelimeler: Yordama geçerliği, Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi

ABSTRACT
THE PREDICTIVE VALIDITY OF YALOVA UNIVERSITY ENGLISH
PROFICIENCY AND PLACEMENT TEST SCORES

GÖKCE TAŞDELEN, ZUHAL

Master, Department of Measurement and Evaluation in Education

Supervisor: Assist. Prof. Fatih KEZER, Ph. D.

January, 2019, vii + 108 pages

The main aim of this research is to investigate the predictive power of English Proficiency and Placement Tests applied at the beginning of each academic year on the scores obtained at the end of each level class A1, A2, B1, and B2 during English Preparatory program. The scores obtained in English Proficiency and Placement Tests in the academic years 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016, and 2016-2017 respectively and the scores obtained in each level class as an indication of students' performance in English are included in the research data. In the analysis of the data, initially, descriptive analyses were conducted, and internal consistency reliability of test scores was calculated. As the second phase of the analyses, item difficulty and discrimination coefficients were determined. Finally, the relationship between test scores and scores obtained in each level class was compared through regression analyses.

According to findings of the research, it is found that the reliability coefficients of test scores were lower than expected, and the number of discriminant items in most tests was low. In addition, it was found that English Proficiency and Placement Test scores were significant predictors of the scores obtained in mostly A1 level; however, the predictive power of test scores was low. It is concluded that the predictive validity of the test scores are significantly low, and they cannot be considered as a sole predictor of English performance in preparatory program, which necessitates more research to be conducted on the other factors affecting achievement in English language.

Key Words: Predictive Validity, English Proficiency Tests, Placement Tests

GİRİŞ

Eğitim, belli bir amaç doğrultusunda bireylere istendik davranışlar kazandırma sürecidir (Ertürk, 2013; Özçelik, 2014). İstendik davranışların gerçekleşmesi ise eğitim programları aracılığıyla yürütülen öğretim ve değerlendirme faaliyetleriyle yürütülmektedir. Öğretim faaliyetleri sonucunda hedef davranışlara ne derece ulaşıldığı ise ölçme ve değerlendirme alanının konusudur.

Eğitim kurumlarında kazandırılması hedeflenen davranışların çoğunluğunu bilişsel davranışlar oluşturmaktadır. Bilişsel davranışlar, bireylerin öğrenim gördüğü eğitim programına göre farklılık gösterebilmektedir. Bu farklılıklar, kazanımların ne derecede ulaşıldığını belirlemek için uygulanan ölçme ve değerlendirme yöntemlerinde de çeşitliliklere yol açmaktadır. Bir eğitim programına giriş davranışlarının uygunluğunun, öğretim faaliyetlerinin etkililiğinin veya program sonucunda ortaya çıkan öğrenme ürününün niteliğinin belirlenmesinde farklı ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin uygulanması doğaldır.

Türkiye’de yabancı dilde eğitim veren üniversitelerin eğitim programına giriş için önkoşul kriterlerinden biri, öğrencilerin akademik faaliyetleri yürütecek ve uluslararası gelişmeleri takip edebilecek şekilde yabancı dil becerisine sahip olmasıdır. Bu sebeple, öğrencilerin yerleştirildikleri programda akademik faaliyetleri yürütecek yabancı dil yeterliğine sahip olup olmadığı belirlemek amacıyla, akademik yıl başlangıcında yabancı dilde yeterlik sınavları yapılmaktadır (Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik [YKYDÖY], 2016: madde 6). Bu sınavlarda başarılı olan öğrenciler yerleştirildikleri programda öğrenime başlarken, başarısız olan öğrenciler ise bir veya daha fazla akademik yıl boyunca yabancı dil hazırlık dersleri almaktadır.

Türkiye’de yabancı dilde eğitim veren üniversitelerin çoğunluğunda (ODTÜ, Hacettepe Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi) Hazırlık programlarında, İngilizce yabancı dil olarak öğretilmektedir. Akademik yıl başlangıcında, öğrencilerin yerleştirildikleri programda, akademik faaliyetleri yürütebilecek düzeyde İngilizce becerisine sahip olup olmadığının kararı İngilizce Yeterlik Testleri sonuçlarına göre verilmektedir. Üniversitelerin geliştirdikleri testlerin güvenilirlik ve geçerlik çalışmalarının yapılması, test sonuçlarına göre alınan kararların isabetli olmasını sağlayacaktır. Sonucuna göre öğrencilerin yerleştirildikleri programa devam etmesi veya İngilizce Hazırlık programına tabii tutulması gibi önemli kararların alındığı Yeterlik testleri hem öğrencileri hem de öğretim faaliyetinde bulunan akademisyenleri yakından ilgilendirmektedir. Sıklıkla akademisyenler tarafından dile getirilen problemlerden biri öğrencilerin dersleri anlayacak ve katılım sağlayacak İngilizce yeterliğine sahip olmamalarıdır.

İngilizce Hazırlık programında çoğu üniversite (Yalova Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi) modüler sistemi benimsemiştir. Modüler sistemde öğrenciler, İngilizce beceri düzeyine göre seviye gruplarına ayrılır. Sekiz haftalık yoğun kur programlarında başarılı olan öğrenciler bir üst seviyeye geçmekte; başarısız olanlar ise ayrı seviyeyi tekrar etmektedir. Seviyeler Avrupa Ortak Konseyi Dil Programı çerçevesinde belirlenmiş, başlangıç düzeyinden gelişmiş seviyeye doğru tırmanan A1, A2, B1, B2, C1 ve C2 düzeyleridir. Hazırlık programlarına girişte öğrencilerin seviyesini belirlemek amacıyla İngilizce Seviye Belirleme Testleri uygulanmaktadır. Bu testler çoğunlukla piyasada ticari amaçlı sunulan testler olmakla birlikte, büyük ve bilinen yayınevleri tarafından oluşturulmaktadır. Bu testlerin sonuçlarına göre yerleştirme yapılan seviye sınıflarında, bazı öğrencilerin seviye sınıflarına uyum sağlamasında problemler yaşandığı gözlenmektedir. Akademisyenler tarafından sıklıkla dile getirilen bu durum, bulunduğu seviye sınıfının altında gelişim gösteren öğrencilerin motivasyonunu düşürmekte, bulunduğu seviyeden ileri bir beceri gösteren öğrencilerin de derse olan ilgisini azaltmakta ve derse giren akademisyenlerin de öğretim faaliyetlerini yürütmesinde güçlüklerle neden olmaktadır. Bu problem de uygulanan Seviye Belirleme Testi puanlarının güvenilirlik ve geçerliğiyle yakından ilişkili olmakla birlikte öğrenciden, öğretmenden, öğretim faaliyetlerinden, ölçme ve değerlendirme yöntemlerinden de kaynaklanıyor olabilir.

Bu araştırmada, Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu İngilizce Hazırlık Programı kapsamında, dört akademik yıl başlangıcında uygulanan İngilizce Yeterlik ve Seviye Belirleme Testlerinden elde edilen puanlar ile A1, A2, B1 ve B2 ana kurlarında öğrencilerin topladıkları puanların karşılaştırılması yapılmıştır. Araştırmanın amacı, İngilizce Yeterlik ve Seviye Belirleme Testlerinin psikometrik özelliklerini belirleyerek, test puanlarının dönem içinde seviye sınıflarında elde edilen puanları ne derecede yordadığına dair ipucu elde etmektir. Bu çalışmada, daha önceden elde edilen puanlar arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmak amaçlandığı için, araştırma ilişkisel tarama modelindedir.

Çalışmada, testlerden elde edilen puanlara dair betimsel istatistikler, güvenirlik katsayısı hesaplanmış ve madde analizi yapılmıştır. Test puanları ve seviye sınıflarında elde edilen puanların karşılaştırmasını yapmak üzere basit ve çoklu regresyon analizleri yapılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

Bu bölümde, araştırmaya ilişkin problem durumu, araştırmanın amacı, önemi ve sayıtlar yer almaktadır.

1.1. PROBLEM DURUMU

Eğitim, genel anlamıyla normal fakat istenmedik insan davranışını istendik yönde değiştirme veya insana yeni davranışlar kazandırma işinin en verimli nasıl yapılabileceğı ile ilgili tüm bilgi, beceri ve işlemleri kapsayan bir disiplindir (Ertürk, 2013). Eğitim kasıtlı bir kültürlenme sürecidir. Demirel ve Kaya'ya (2003) göre eğitim, doğumdan yaşamın sonuna kadar geçen zaman dilimi arasında birbirinin üzerine kurulan ve birbirini takip eden öğrenme ve öğretmelerin gerçekleşmesi sonucunda şekillenen bir süreçtir (akt: Görge, 2014). Bir diğere tanım ise eğitimi, belli giriş davranışları ile sürece katılan öğrencileri, bir öğrenme - öğretme ortamının öğeleri ile etkileştirerek, davranışlarda istenilen değişiklikleri sağlama çabası ve kişinin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla değişiklikler meydana getirme süreci olarak ifade etmektedir (Özçelik, 2014). Eğitimin bu tanımları eşliğinde oluşturulan eğitim programları, istendik hedef ve davranışların kazanılması için stratejilerin belirlendiğı yazılı dokümanlar veya eylem planlarıdır (Taba, 1962). Posner (1995) ise, eğitim programının hem öğretme hem de değerlendirme süreçlerine vurgu yaparak eğitim programını bir alanın hedef ve değerlendirme boyutları ile tüm öğrenilecek konuların planı ya da içerik tasarımı olarak tanımlamaktadır. Okullarda kazandırılması hedeflenen davranışların büyük bir bölümü bilişsel yeterlilikleri kapsamaktadır. Programların sonucunda, öğrencilerin istendik davranışları kazanıp kazanmadığı veya davranışlarında istendik yönde değişiklik meydana gelip gelmediğinin belirlenmesi bir sonraki programın hedefleri için büyük önem taşımaktadır. Bu aşamada programın ölçme ve değerlendirme ögesi, davranışların ölçülmesi ve değerlendirilmesinde büyük rol oynamaktadır.

Tekindal'a (2014) göre ölçme bir niteliğin gözlenip gözlem sonuçlarının sayı veya sembollerle ifade edilmesi işlemi veya sürecidir. Ölçmenin erken tanımlarında bakıldığında, Stevens'in ölçmeyi "eşyaların ve olayların algılanabilen yönlerine bazı sayılar vermek" (Turgut ve Baykul, 1992; akt. Baykul, 2015) ve Turgut'un (1977) "bir niteliğin gözlenip gözlem sonucunun sayı veya başka sembolle gösterilmesi" olarak tanımladığı görülmektedir (akt. Baykul, 2015). Tekindal ve Baykul'un ölçme tanımları, eğitimde yapılan ölçmeye daha uygundur. Eğitimde fiziksel büyüklükler veya nesne yerine, öğrencilerin gözlenebilen nitelikleri, diğer bir deyişle davranışları ölçülür ve hedeflerin gerçekleşmesine dair değerlendirme bu ölçümler sonucunda yapılır. Değerlendirme gözlem sonuçlarının bir ölçüt veya ölçütlerle karşılaştırılarak bir karara varılması işidir ve değerlendirmede gözlem sonuçları, ölçüt ve karar almak üzere üç öge vardır. (Turgut ve Baykul, 2014). Bir eğitim programında, ölçme ve değerlendirme faaliyetleri öğrencilerin programa giriş davranışlarının uygunluğunun belirlenmesi, öğretim sürecinin etkililiğinin belirlenmesi ve öğrenme ürünlerinin yeterliliğinin belirlenmesi amacı ile yapılabilir. Lin ve Gronlund (1995) değerlendirmeyi yapılış amacına göre dörde ayırmıştır. Bunlardan ilki olan tanıma ve yerleştirmeye dönük değerlendirmede, bir programa yerleştirilecek öğrencide veya işe alınacak personelde, programın ve işin gerektirdiği özelliklerin olup olmadığı, diğer bir ifadeyle program veya iş için yeterli olup olmadığının kararı verilir. Biçimlendirme yetiştirmeye yönelik değerlendirme, öğretim devam ederken, öğrencilere ve diğer ilgililere dönüt vermeye yarayan ve sürekli devam eden bir süreçtir. Bir üçüncüsü olan tanı amaçlı değerlendirme, öğrenme eksikliklerinin ve güçlüklerinin giderilmesi, çözümsüz kalan ve tekrar eden eğitim, öğretim ve öğrenme problemlerinin tanınması, ortaya konulması ve çözüm yollarına başvurulmasında kullanılır. Son değerlendirme türü olarak değer biçmeye dönük değerlendirmede ise eğitim programının etkililiğini belirlemek için program çıktılarının test edilmesini, programın hedeflerine ulaşp ulaşmadığının yanıtını gerektiren değerlendirmedir. Bu değerlendirme türünün ikinci boyutunu öğrencilere not vermek için yapılan değerlendirme oluşturur. Amacımıza göre belirlediğimiz değerlendirme sonucunda ulaşılan kararların isabetli olması, arzu edilen bir durum olarak, ölçütün ve ölçme araçlarının amacına uygun seçilmesine bağlıdır.

Eğitimin her konu alanında olduğu gibi, yabancı dil eğitiminde de ölçme ve değerlendirme çalışmaları önemli bir yere sahiptir. Ülkemizde yürütülen yabancı dil

programların büyük bir çoğunluğu İngilizce üzerine yoğunlaşmaktadır. Yabancı dil olarak İngilizce, birçok uluslararası diploma programlarına sahip üniversitelerin ön koşulu olarak da, öğrencilerin mevcut programlara uyumunu sağlamak için yeterli seviyede İngilizce bilmelerini şart koşturmaktadır. König'e (2003) göre Türkiye'de çoğunlukla İngilizce öğretimi, yükseköğretim kurumlarında eğitim görebilmek, daha iyi iş olanaklarına ulaşabilmek ve teknolojik ve bilimsel çalışmaları takip edebilmek amacıyla yapılmaktadır. Öğrencilerin gelecek yaşamlarında yabancı dili etkili bir şekilde kullanabilmesi çoğu eğitim programının amaçları arasında yer almaktadır. Bu durum, İngilizce öğretiminde saptanan hedef ve kazanımların, kullanılan materyal, uygulanan etkinlik ve öğretim sürecinin sürekli değerlendirilmesi gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Öğrencilerin yabancı dil alanında zayıf ve güçlü olan becerilerinin teşhis edilmesi, bir üst eğitim kademesine geçme kararının verilmesi veya bir program için yeterliklerinin belirlenmesi uygun ölçme ve değerlendirme faaliyetleri ile mümkün olmaktadır.

Eğitimde alınan kararların isabetli olabilmesi için ölçme sonuçlarının güvenilir ve geçerli olması gerekir (Cronbach, 1990). Güvenilir ve geçerli ölçme sonuçları ise ancak iyi ölçme araçları ile elde edilebilir. Eğitim kararlarının alınmasında en yaygın olarak kullanılan ölçme aracı olan testlerden elde edilen bilgiler kullanılmaktadır. Kararlara şekil veren bir ölçme aracı olarak testlerin bazı niteliklere sahip olması gerekir. Bu niteliklerden bazıları geçerlik, güvenilirlik ve kullanışlılıktır. Bu araştırmada bir testten alınan puanların yordama geçerliğinin saptanması temel inceleme konusu olduğu için geçerlik kavramı üzerinde durulmuş ve kısaca güvenilirliğe de yer verilmiştir.

Ölçme araçlarında olması gereken özelliklerden biri geçerliktir. Alderson, Clapham ve Wall (1995), geçerliğin test hazırlayanlar için temel nokta olduğunu vurgulamış ve eğer bir test hazırlanış amacına göre geçerli değilse, o test aracılığıyla elde edilen puanların da gerçekte ifade ettiğinden başka bir şey ifade edeceğini belirtmiştir. En temel tanımı ile geçerlik, ölçme sonuçlarının ölçülmesi amaçlanan özelliği temsil etme derecesidir (Cronbach, 1990). Hughes (1989), geçerliği bir testin ölçülmesi amaçlanan şeyi ölçüp ölçmediğini ve Henning (1987) ise, verilen bir testin veya bu testin bir parçasının ölçülmesi amaçlanan şeye bir ölçüt olarak uygunluğunun

keşfedilmesi olarak belirtmiş ve bu tanımlar aracılığıyla geçerliğin özünde, bir testin, ölçülmesi amaçlanan şeyi gerçekten ölçüp ölçmediğine dair kanıt toplama aşaması olduğunu belirtmiştir. Aynı şekilde Cronbach (1990), geçerliği, test kullanıcı veya test geliştiricisinin kanıt toplama süreci olarak tanımlamıştır.

Cronbach ve Meehle (1955), geçerliği ölçüt (kriter) dayanaklı geçerlik (yordama ve zamandaş geçerlik), kapsam geçerliği ve yapı geçerliği olarak üç ana tür olarak sınıflandırmıştır. Messick (1989) ise bu geleneksel sınıflamaya farklı bir yaklaşım getirerek aslında sadece bir kategori ile geçerliğin açıklanabileceğini savunmuştur. Kapsam ve ölçüte ait kanıtların testten elde edilen puanları anlamaya katkısından dolayı bu ikisinin yapı geçerliğinin bir özelliği olarak alınabileceğini öne sürmüştür. Bu teorisiyle, geçerliğe farklı bir bakış açısı getiren Samuel Messick, “birleştirilmiş geçerlik çerçevesi (unified validity framework)” kavramını dile getirmiştir (Fulcher ve Davidson, 2007). Amerikan Psikoloji Derneği (APA)’nın sırasıyla 1985, 1999 ve 2006 yıllarında yayımladığı yönerge de geçerliğin birleşik bir kavram olarak ele alınması vurgulanmıştır. Alderson, Clapham ve Wall (1995) ise geçerliği iç ve dış geçerlik olmak üzere iki ana başlık altında incelemiş; iç geçerliğin testin algılanan yapısı ve algılanan etkisiyle ilişkili olduğunu, dış geçerliğin ise testin geçerliği hakkında dışarıdan başka bir ölçüt olacak başka bir test aracılığıyla bilgi edinmeyle bulunabileceğini belirtmişlerdir. Bu sebeple dış geçerliğin, ölçüt geçerliği olarak adlandırılabilmesini dile getirmişlerdir. Görünüş geçerliği, kapsam geçerliği ve yanıt geçerliğine iç geçerlik altında yer verilirken; zamandaş geçerlik ve yordama geçerliği dış geçerlik altında yer verilmiştir. Yapı geçerliği ise hem iç hem dış geçerliği içerdiği iddia edilerek ayrı bir başlık altında yer almıştır. Birçok sınıflama tekniğinin yer aldığı alan yazında gözlenmiş olup, bu araştırma kapsamında ölçüt dayanaklı geçerlik türü olan yordama geçerliği üzerinde durulmuş olduğundan, diğer geçerlik türlerine kısaca yer verilmiş olup yordama geçerliği daha detaylı ele alınmıştır.

Yapı geçerliği, bir ölçme aracıyla ölçülmek istenen yapının o araçla ortaya konulma derecesidir (Lord ve Novick, 1968). Eğitimde yapı ile belirtilmek istenen zekâ, kritik düşünme gibi özellikler iken psikolojide yapı sözcüğü kaygı, öz-saygı, tutum, atılganlık gibi belli kişilik özellikleri için kullanılır. Yapı geçerlemede ana soru bir şeyin doğasında ne olduğudur. Yapının ölçülmesinde ilk önce ölçülecek yapı

tanımlanır, ölçülebilecek davranışlar çıkarılır ve bunları ölçecek test maddeleri geliştirilir. Yapı belli öğelerden ve bu öğelerin birbiri ile oluşturduğu ilişkilerden meydana geldiği için, bir testin yapı geçerliğinin çalışılması testin maddelerinin ilgili olduğu alanı kapsamasına ve bu maddeler arasındaki ilişkilerin analizine dayanır (Tekindal, 2014). Gronlund (1985) yapı geçerliğini kısaca, bir testteki performansın, bir özelliğin ne kadar iyi derecede anlamlı ölçümü olarak yorumlanmasıyla açıklanabileceğini belirtmiştir. Yabancı dil testlerinde yapı geçerliği ile dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin ne ölçüde birbirinden farklılaştığını ve hangi süreçler eşliğinde gelişim gösterdiğine dair bilgiler edinilebilir. Bir yabancı dil testinin geçerli olabilmesi için, o testin belirli bir dil edinim kuramına dayanması testin yapı geçerliğine işaret etmektedir (Alderson ve Clapham, 1992; akt. Coşkun, 2007). Carmines ve Zeller (1991), yapı geçerliği kanıtlarını elde etmek için üç aşamanın izlenmesi gerektiğini tavsiye etmiştir. Öncelikli olarak teorik ilişkilerin belirlenmesi, sonrasında kavramlara dair ölçme sonuçları arasındaki deneysel ilişkinin incelenmesi ve son olarak da elde edilen deneysel kanıtın, yapısal geçerliği nasıl açıklayabildiğinin değerlendirmesi bu üç aşamayı oluşturmaktadır. Yapı geçerliğinin sınanmasında birden çok yöntemle başvurulabilir. Bir testi oluşturan maddelerin uzmanlar tarafından incelenmesi, cevaplayıcıların cevaplama süreçlerinin çalışılması, puanların kararlılığının ortaya konması, aynı yapıyı ölçen başka testlerle olan korelasyon, farklı özelliklere sahip grupların karşılaştırılması, ön-test ve son test ile yapıyı geliştirme çalışmaları, genelleştirilebilirlik teorisinden yararlanma, çoklu metot ve faktör analizi ile bir testin yapı geçerliği hakkında ipucu elde edilebilir.

Daha önceki bölümde dile getirildiği gibi, yapı geçerliğinin, diğer geçerlik türlerini bir birleştirici kavram olarak kabul görmesi yaygınlaşmıştır. Diğer geçerlik türleri kanıtlarının yapı geçerliğinin şemsiyesi altında ele alınması gerektiği vurgulanmaktadır (Shepard, 1993).

Kapsam geçerliğinin konusunu ise, bir testte yer alan madde, görev, soru veya davranış örnekleminin, tanımlanan bir kapsam evreninin ya da alanının ne ölçüde temsil ettiği oluşturmaktadır. (“Eğitimde ve Psikolojide Ölçme Standartları”, 1998). Yüksek kapsam geçerliğine sahip bir testte, maddelerin, ölçülmesi amaçlanan alanı uygun bir şekilde temsil etmesi anlamına gelmektedir (Rumsey, 2013). Bir alanın

kapsamının belirlenmesi çoğu zaman oldukça zor olabilmektedir. Kapsamı belirleme yöntemlerinden en etkili yollarından biri belirtke tablosu hazırlamaktır. Belirtke tablosunda hedef davranışlar ve konu alanı belirtilerek, teste kapsamı temsil edeceği düşünülen kritik davranışları yoklayan maddeler alınır. Kapsam geçerliğini sağlamak için takip edilecek adımlar; ilgilenen çalışma alanının tanımlanması, bu içerik alanında uzman grubunun seçilmesi, uzmanlarla birlikte belirlenen davranış ve içeriğe uygun maddelerin yazılması, içerik ve davranışlarını eşleme sürecinden sonra testi uygulayıp veriyi toplama ve özetleme olarak sıralanabilir (Tekindal, 2014). Yabancı dil yeterlik testleri de, teste tabi tutulan grubun hangi hedef davranışlara ulaşmış olması gerektiği ayrıntılı bir şekilde belirtilerek hazırlanmaktadır. Yabancı dilde eğitim veren çoğu kurumun benimsediği gibi yeterlikte “Avrupa Konseyi Ortak Dil Kriterleri Çerçeve Programı (Common European Framework of References for Languages – CEFR) (bkz. EK 1)” kriterleri göz önünde bulundurularak, hedef davranışlar belirlenmektedir. Bu hedefler testin hangi özellikleri, nasıl ölçüleceğine dair bilgi verir ve test geliştiriciler için kılavuz niteliği taşımaktadır.

Görünüş geçerliği, testi alan bireylere testin ne ölçüyormuş gibi görüldüğüyle ilgilidir. Eğer bir test, görünüşe göre ölçmeyi amaçladığı şeyi kesinlikle ölçüyormuş gibi görünüyorsa bu testin, yüksek görünüş geçerliğine sahip olduğu yorumu yapılır. Daha çok alınan testin adına ve maddelerine göz gezdirilerek görünüş geçerliği hakkında kanıt elde edilebilir. “İngilizce Dersine karşı Tutum” adlı bir testte maddeler öğrencilerin bu derse karşı tutum davranışını ölçmeye yönelikse bu test için görünüş geçerliğine sahip denilebilir. Alderson, Clapham ve Wall (1995), testin görünüş geçerliğinin testi alanların üzerinde önemli bir etkisi olduğunu vurgulamıştır. Eğer test geçerliymiş gibi görünmüyorsa, testi alan bireyler testi ciddiyle yanıtlayacaklardır. Test geçerliymiş gibi görüldüğünde, bireylerin bilgi ve yeteneklerini en iyi derecede yansıtacakları ve uygun cevaplar vereceğine inanılır. Görünüş geçerliği kanıtları, testi alan bireylerle yapılan görüşmeler, testti alırken bireylerin takındığı tutum ve gösterdikleri tepki ve duygulara dair test sonrası anketler aracılığıyla toplanıp sonuçlar istatistiksel olarak özetlenebilir. Bu şekilde testte yer alan maddelerin ve testi oluşturan bölümlerin uygunluğu hakkında bilgi edinilebilir.

Bir testi alan bireylerin maddelere nasıl yanıt verdiği hakkında toplanan kanıtlarla elde edilen geçerlik türü ise yanıt geçerliğidir. Yanıt verirken hangi sorgulama ve muhakeme süreçlerinden geçtikleri, test ile neyin ölçüldüğü hakkında, testi alan bireylere kanıt sağlayabilir (Alderson, Clapham ve Wall, 1995). Fakat testi cevaplarken aynı zamanda içgözlemsel verileri toplayabilmek oldukça zor bir süreçtir. Alderson'ın (1990) verdiği bir örnekte, okuduğunu anlamayla alakalı bir testte, öğrencilerin metni anlamamalarına rağmen metinle alakalı maddeyi zayıf olarak nitelendirmeleri ya da metni anlamadıkları halde maddeyi doğru olarak yanıtlamaları gibi durumlar yanıt geçerliği kanıtlarının toplanmasının zorluğuna dikkat çekmektedir. Yanıt geçerliği hakkında kanıtlar elde etmek için test sonrası testi alan bireyler ile görüşme yaparak test maddelerine verdikleri cevapların nedenleri sorulabilir. Konuşma testlerinde ise, öğrencilerin performansı video veya ses kaydına alınarak, sonrasında yönlendirme yapılmaksızın öğrenciye “Neden bu cevabı verdin, neden bu şekilde cevapladın?” gibi sorular sorulur. Bu şekilde kanıt toplama çalışmalarının bir dezavantajı, öğrencinin neden maddeye o şekilde cevap verdiğini hatırlayamamasıdır. Bu probleme alternatif çözüm, sesli düşünme yöntemi olabilir. Testi alan kişi, testi alırken eş zamanlı olarak maddeye neden o şekilde cevap verdiğini sorulur. Bu yöntemin de dezavantajını ortadan kaldırmak için, testi alan kişiye testin kendisinin önemli ve odak noktası olduğu hatırlatılmalı, testin yanıt geçerliğine dair kanıt toplama sürecindeki cevapların doğal bir şekilde geliştiği hatırlatılmalıdır. Testi alan kişilerin ise kendi yeterlik ve yeteneklerin farkında olması kanıt toplama sürecinde önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın kurgusunu oluşturan yordama geçerliğini de kapsayan ölçüt geçerliği, bir kişinin ölçülmek istenen nitelikleri için geçerli kabul edilebilecek başka bir değişken üzerindeki başarısından faydalanarak, kişinin ölçmeye konu olan değişken üzerindeki başarısının yordanması olarak tanımlanır (Tan, 2010). Ölçüte dayalı geçerlik, bir ölçme aracının, yeterli güvenilir ve geçerlikte olduğu bilinen aynı özelliği ölçen başka bir ölçme aracıyla (ölçüt) olan korelasyonuna bakılarak hesaplanır (Baykul ve Turgut, 2014). Test puanları ile ölçüt arasındaki ilişkiyi konu edinen bu geçerlik türü, daha çok “Ölçüt performansı, test puanlarında ne kadar doğru olarak yanıtlanabilir?” sorusuna cevap arar (“Eğitimde ve Psikolojide Ölçme Standartları”, 1998). İkinci ve akademik dil olarak İngilizce okuma becerisini ölçen

bir testten elde edilen puanlardan yola çıkarak, eğitim dili İngilizce olan üniversitedeki öğrencilerin, birinci dönem İşletme dersindeki okuma metinlerini anlayabilme düzeyini tahmin edebilme çalışması testin ölçüte dayalı geçerliğine örnek olarak verilebilir (Fulcher ve Davidson, 2007).

Ölçüt geçerliği zamandaş (uygunluk) ve yordama geçerliği olarak iki başlık altında incelenir. Zamandaş (uygunluk) geçerlik, ölçüt puanlar, yordayıcı puanlarla aynı zamanda veya daha önce elde edildiği durumda başvurulur (Thorndike ve Hagen, 1969; Turgut, 1997; akt. Baykul, 2015). Bu türdeki ölçütler, yordayıcı ile aynı anda veya çok yakın zamanda verilen ve aynı değişkeni ölçtüğü bilinen bir testten alınan puanlar, öğretmen görüşleri veya notları olabilir (Alderson, Clapham ve Wall, 1995). Bu bağlamda, öğrencilerin her bir beceri alanındaki testten aldıkları puan ile derslerine giren öğretmenlerin her bir beceri alanında öğrencileri değerlendirmesi ve bu iki değişken arasındaki korelasyon da testin zamandaş geçerliği hakkında bilgi sağlar.

Yordama geçerliği, ölçüt puanların, yordayıcı puanlardan sonra elde edilmesi halindeki geçerlik olarak tanımlanabilir (Baykul, 2015). Bu anlamda yordayıcı, daha sonraki bir performansı yordama amacıyla kullanılır. İngilizce yeterlik testleri, öğrencilerin gelecekte göstereceği İngilizce performansını yorduyor olmalıdır. Öğrencilerin yeterlilik testinden aldıkları puanlara göre İngilizce dilinde eğitim verilen bölümlerde eğitimini sürdürmesi veya bölümdeki dersleri yürütmek için gerekli İngilizce seviyesinin kazanılması için İngilizce hazırlık programlarına yerleştirilmesinin kararı, bu testten elde edilen puanların yordama geçerliği ile yakından ilgilidir. Puanlara bakılarak, öğrencinin bir üst eğitim seviyesi için yeterliği yordayabilir. Yordama geçerliğine dair birçok çalışma yapılmış ve istatistiksel açıdan sağlam temellere oturtulmuştur (Gulliksen, 1959; Lord ve Novick, 1968; Cronbach, 1971; akt: Baykul, 2015).

Yordama geçerliğini etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Ölçütün durumu göz önüne bulundurulması gereken bir faktördür. Yordama çalışmalarında, ölçüte dair değerler daha sonra elde edildiğinden, yordayıcıya dair elde edilen bilgilerden ölçüte dair elde edilen bilgilere kadar geçen sürede ölçütün durumunda değişiklik olması beklendik bir durumdur. Uzun zamanın beklenilmesi gerekli olduğu durumlarda,

birçok değişkendeki oluşabilecek değişmeler sebebiyle ölçüt bilgilerinin alınması problemler yaratabilir. Bir diğer etken olan örneklem büyüklüğü, güvenilirliği etkilediğinden geçerliği de dolaylı olarak etkilemektedir. Örneklemin büyük olması, ölçme sonuçlarının geçerliği hakkında daha sağlıklı sonuçlar doğuracaktır.

Ölçme sonuçlarının geçerli olmasının yanında güvenilir de olması gerekir. Güvenirlik ölçme sonuçlarının tesadüfi hatalardan arınıklık derecesidir (Turgut, 1977). Güvenirlik doğrudan ölçme araçları ile elde edilen sonuçlara atfedilir, ölçme aracının kendisine atfedilmez. Ölçme sonuçlarına (puanlara) ölçme aracının kendisinden, cevaplayıcı veya ortam gibi birçok yerden hata karışabilir. Bu nedenle güvenirlikten söz edilirken ölçme aracının veya yönteminin güvenilirliği değil, test puanlarının güvenilirliği söz konusudur. Güvenirlik tutarlılık, kararlılık ve duyarlılık kavramları ile açıklanır. Kararlılık bir testi değişik zamanlarda aynı gruba uygulayıp, bu iki uygulamadan elde edilen puanlar arasındaki ilişkiyi açıklamak için kullanılır. Bir testin iki yarısından elde edilen puanlar arasındaki ilişki ise testin iki yarısının birbiri ile tutarlılığına bakılarak incelenir. Bir ölçme aracının farklı versiyonlarıyla aynı özelliği ölçtüğümüzde birisinde daha az, diğerinde daha çok hata yapılabilir. Bu da ölçme sonuçlarının duyarlılığına işaret etmektedir.

İngilizce Yeterlik testlerinin de diğer testler gibi güvenilir olması, seçilecek programlara uygun öğrencilerin yetiştirilmesi için önem taşımaktadır. Testlerin hedef kitleye uygulanmadan önce, güvenilirliğinin test edilmesi gerekmektedir. Güvenirlik analizi yapılarak maddelerin iyileştirilmesi hedefe uygun hale getirilmesi gerekir.

Eğitimde yapılan testlerde, gerçek puanlara ulaşmanın zorluğundan dolayı güvenilirlik kavramının irdelenmesini ve testlerin güvenilirliği hesaplamak için çeşitli yöntemlerin kullanılmasını zorunlu kılmıştır. Test güvenilirliğinin belirlenmesinde çeşitli yöntemler kullanılmaktadır. Aşağıda test tekrar test, eşdeğer formlar, iki yarı test gibi başlıca güvenilirlik hesaplama metotlarına kısaca yer verilmiştir.

Test-tekrar test yöntemi ile test güvenilirliğini kestirmek için bir test aynı gruba belli bir zaman aralığıyla iki kez uygulanır. Her bireyin, bu iki test sonuçları arasındaki korelasyonu bulunarak, korelasyon katsayısı testin güvenilirliği olarak kabul edilir. Bu

yöntemin tartışılan sorunlarından en önemlisi birinci test ve ikinci test arasında geçen sürenin ne kadar olması gerektiğidir. Zaman aralığı, cevaplayıcının gerçek puanında zaman ve olgunlukla ilgili değişmelerin olmasına izin vermeyecek kadar kısa, uygulama ve zihin etkinliğini zayıflatmayacak kadar uzun olmalıdır. Başarı testlerinde bu süre yeni öğrenme ve unutma olmayacak kadar kısa ve ikinci uygulamayı alan cevaplayıcıların birinci uygulamada bir soruya nasıl cevap verdiğini hatırlamayacak kadar uzun olmalıdır.

Eşdeğer (paralel) formlar yöntemi ile testin benzer formunun aynı cevaplayıcı grubuna uygulanmasıdır. Baykul ve Turgut (2014) bir ölçme aracının eşdeğer veya paralel formunun, aynı gruba ait aritmetik ortalaması ve standart kayması eşit olan ve aynı niteliği ölçen bir araç olduğunu belirtmiştir. Tekindal (2014) ise daha kapsamlı olarak, iki testin eşdeğer olabilmesi için içindeki madde sayısı, yapısı, madde güçlükleri ve geçerliği aynı ve ölçtükleri davranış ve konu bakımından birbirine denk olması gerektiğini savunmuştur. Güvenirliği hesaplamak için bu iki formdan alınan puanların korelasyonuna bakılır. Eğer birbirine denk durumdaki iki form aynı öğrenci grubuna aynı zamanda uygulanırsa bir eşdeğerlik katsayısı verir. Eğer testin ikinci formu, birinci formun uygulanmasından belli bir zaman sonra uygulanırsa, hem grubun kararlılığı hem de test formlarının eşdeğerliğine ulaşılabilir ve bu yöntem bazı kaynaklarda “Paralel Formlarla Test Tekrar Test” adı altında incelenebilmektedir (Tekindal, 2014). Tekin’e (1979) göre sınıfta kullanılmak amaçlı geliştirilen bir başarı testinin iki eşdeğer formunu üretmek oldukça güçtür. Fakat bir genel yetenek testinin, iki eşdeğer formunu üretmek biraz daha kolaydır. Dil beceri ve alanlarını ayrı ayrı ölçmeyi amaçlayan tek boyutlu testlerin eşdeğer formlarının geliştirilmesinin zor olduğu ve çok boyutlu testlerin eşdeğer formlarının hazırlanmasının oldukça karmaşık olduğu iddia edilmektedir (Davies, 1990; akt. Coşkun, 2007).

Eşdeğer formların ayrı formlar olarak alınması yerine aynı test içinde verilmesi ile testin maddelerin yarısı birine, diğer yarısı ötekine düşecek şekilde ayrılması ve bu iki grup arasındaki korelasyonun hesaplanması ile testin güvenirliliği hesaplanabilir. Bu şekilde hesaplanan güvenirlilik iki yarı test güvenirliliği olarak adlandırılır. Maddelerin tesadüfi olarak seçilmesiyle, tek ve çift numaralı maddelerin ayrı yarılarına atanması ve

maddelerin yokladıkları davranışa göre eşlenmesi ile yarılar elde edilebilir (Baykul, 2015).

Diğer alanlarda olduğu gibi yabancı dil eğitiminde de geliştirilen ölçme araçlarının geçerli ve güvenilir olması gerekmektedir. Dil becerilerinin gelişmesinde birden çok faktör rol oynamaktadır. Dil performansının ölçülmesi bu yüzden birden fazla ölçme aracının kullanılmasını gerekli kılabilir. Dil eğitiminde dinleme, konuşma, okuma ve yazma olarak dört temel beceri ve kelime bilgisi, dilbilgisi ve fonetik olmak üzere de üç dil alanı vardır. Dil becerileri birbirinden ayrı olarak ölçülebildiği gibi, birden çok beceri birleştirilerek de ölçülebilmektedir. Dilin iletişimsel yönü ağır bastığından, dil testlerindeki amaç öğrencinin dili akıcı ve doğru kullanılabilmesini sınamaktır. Yabancı dil eğitimindeki beceri ve alanlar çeşitli testlerle ölçülebilir.

Testleri belli bir nedenden yola çıkarak; belli bir amaç doğrultusunda kullanmak esastır (Carr, 2011). Bir testi vermenin nedeni, öğrencilerle veya başka bireyler hakkında verilecek kararlarla doğrudan alakalıdır. Mislevy'e (2007) göre bu kararlar, doğal olarak, testlerin nasıl oluşturulması gerektiği konusunda bilgi sağlamaktadır. Bu yüzden ki, bazı testler sadece belirli amaçlar doğrultusunda karar almada kullanılırken, aynı testler diğer kararlar için elverişli olmayabilir. Dil testleri de birçok farklı karar alma durumunda kullanılmaktadır (Brown, 1995). Carr (2011), dil testlerini en geniş anlamıyla iki kategoriye ele almaktadır. Eğitim programına ilişkin kararlara dayalı testler ve diğer kararlar doğrultusunda uygulanan testler şeklinde iki ana başlık altında toplanan testlerin tablosuna Çizelge 1'de yer verilmiştir.

Çizelge 1. Carr (2011)'in amaçlarına göre test sınıflandırması

Eğitim programı kararlarına dayalı testler	Diğer kararlara dayalı testler
Kabul Yerleştirme Tanı Gelişim (izleme) Başarı	Yeterlik Tarama

Carr (2011), kararlara göre kullanılan test türlerinin yanısıra, testleri sınıflandırmanın başka yolları da olduğuna dikkat çekmiştir. Testlerin, sonuçların

yorumlanmasına, test alan kişilerin test boyunca yaptıklarına ve testlerin puanlanış şekline göre de sınıflandırılabilceğini belirtmiştir.

Hughes (2003) ise testleri amaçlarına göre, yeterlik, başarı, tanı ve yerleştirme testleri olarak sınıflandırılmaktadır. Yapılarına göre testleri ise Carr ile aynı olarak; objektif ve sübjektif testler, dolaylı ve dolaysız testler, ayrık nitelikli ve bütünsel testler, ölçüt dayanaklı ve norm dayanaklı testler olarak kategorize etmiştir. Aşağıda bu testlere kısa bir şekilde yer verilmiştir.

Eğitim programı kararlarına dayalı test türlerinden biri olan kabul testleri (admission tests), öğrencinin bir programa kabul edilip edilmeyeceği kararı vermek için kullanılan testlerdir. Belirli bir programa yönelik kapsamın yer aldığı test, bu özelliğinden dolayı eğitim programlarıyla ilişkili testler kategorisinde yer almaktadır. Carr (2011), bu test türünün çoğu zaman, dil programlarında tarama testi olarak da ele alınabildiğine dikkat çekmiş ve test türlerinin ayrımının genellikle keskin hatlardan oluşmadığı üzerinde durmuştur.

Bir eğitim programına yerleştirme yapma amacıyla kullanılan yerleştirme testleri (placement tests), seviye belirleme testleri olarak da adlandırılmaktadır. Alderson (2005), seviye belirleme testlerini, öğrencilerin belli bir seviyedeki grup veya sınıfın bilgi ve yeteneğine uygun olarak yerleştirilmesi amacıyla yapılan testler olarak tanımlamıştır. Yerleştirme amacıyla yapılan bu testler, öğrencinin mevcut performansını belirleyerek, öğrencinin yeteneğine uygun eğitim programına dâhil olmasını sağlamaktadır. Kur sistemi ile yabancı dil eğitimi veren hazırlık okullarının eğitim programı başında yaptıkları seviye belirleme testleri, öğrencilerin dil yeteneklerine uygun seviyelerde öğrenim görmesini amaçlamaktadır. Çoğu durumda yerleştirme testleri hem programa kabul hem de uygun seviyeye yerleştirme amacıyla kullanılabilmektedir (Carr, 2011).

Tanı testleri (diagnostic tests) ise daha çok bir eğitim döneminin başında veya ünitenin başlangıcında uygulanmaktadır. Bu testler, öğrencilerin hangi alanlarda ne gibi eksikliklerinin olduğu ve hangi alanda güçlü oldukları hakkında bilgi sahibi olmak için uygulanır. Öğrencilerin dil becerilerindeki performansını ve alanlarındaki

bilgisini yoklamak için tanı testlerine başvurulması oldukça yaygındır. Her bir beceri ve alan ayrı ayrı incelenerek öğrencilerin yardıma ihtiyaç duydukları kısımların belirlenmesi gereklidir. Kabul testleri, başarı testleri ve yeterlik testleri de tanı amaçlı yapılabilir. Bazı dil programlarında ise tanı testleri, öğrencinin yerleştiği seviyeye uygunluğunu sınamak amaçlı kullanılabilir (Carr, 2011). Tanı testleri bireysel olarak değil grup dikkate alınarak yapılır. Eğer grubun azımsanamayacak çoğunluğunun belli bir alanda veya beceride eksikliği varsa tamamlayıcı öğretime başvurulmalıdır.

İzleme testleri (formative tests) her ünitenin sonunda yapılan ve üniteyle ilgili hedef davranışların yoklandığı testlerdir (Tan, 2010). Yabancı dil izleme testleri de kısa bir süre önce öğrenilmiş konuları ve dil becerilerindeki gelişimi ölçme amacıyla yapılır. Genellikle not verme amacı güdülmeyen bu testlerde, öğrencilerin kendi gelişimlerinin ve eksik oldukları alanların farkında olması sağlanır. Küçük sınavlar (quiz) bu testlere örnek olarak verilebilir. Leung ve Mohan (2004)'a göre, öğrencilerin gelişimini izlemek için genellikle testlere başvurulmaz; bunun yerine öğretim esnasında öğretmenler, gözlemlere dayanarak öğrencinin gelişimi hakkında bilgi edinirler. Carr (2011), testlerin verildiği zaman bağlamında, bu testlerin bir öğrenim devam ederken öğrencilerin ne kadarını öğrenip hangi konularda eksik kaldığını bulmaya yönelik olmasından dolayı biçimlendirici testler (formative tests) olarak da ayrı bir başlıkta ele almıştır.

Bir ders bazında, öğrencilere kazandırılmak istenen davranışları, öğrencilerin kazanma düzeyleri ise başarı testleri ile ölçülür (Tan, 2010). Bir eğitim programının hedeflerine göre hazırlanan bu testler, bir sonraki sınıfa ya da seviyeye geçip geçmeme kararları almak için hazırlanır. Bu amaçla hazırlanan yabancı dil başarı testlerine, dönem içinde uygulanan ara sınavlar ve final sınavları örnek teşkil etmektedir. Bir testin nasıl kullanıldığı, başarı testleri ve izleme testleri arasındaki farkı vermektedir (Carr, 2011). Eğer ne öğretildi ve ne kadar sürede öğretildiğiyle ilgileniliyorsa izleme testi; her bireysel öğrenci öğrenmesi gerekenin ne kadarını öğrendiğiyle ilgileniliyorsa uygulanan test başarı testi olarak adlandırılır. Bir test hem izleme hem de başarı testi özelliği gösterebilir. Ders döneminin ilk yarısında uygulanan bir test, sunulan materyali öğrencinin ne kadar öğrendiğini bulmaya bir araç ise bu test başarı testi özelliği taşıyacak ve öğretmen hangi konuların tekrar edilmesi konusunda kararlar

alıyorsa bu test aynı zamanda izleme testi özelliğini taşıyacaktır. Carr (2011), zaman bağlamında, tipik olarak ünitelerin, bir dersin veya programın sonunda uygulanmasından dolayı bu test türünü özetleyici testler (summative tests) başlığı altında ayrı ele almıştır. Başarı testlerinin bir başka türünde ise, tek bir dersteki başarı değil, bunun yerine okul veya dil programındaki bir seviyeyi başarıyla bitirebilme esastır. Bu başarı testi sonucuna göre bir sonraki seviyeye geçme, seviyeyi tekrar etme veya programdan mezun olma kararları alınabilir. Bu özelliğiyle, bu test türü bütün bir öğretim sonucunda uygulanan başarı testlerine (end-of-course achievement tests) benzemektedir.

Eğitim programına ilişkin test türlerinden bir diğer ikisi de program değerlendirme ve program planlanması aşamasında ortaya çıkmaktadır (Carr, 2011). Program değerlendirme için, güvenilir ve geçerliği kanıtlanmış olan program başında uygulanan yerleştirme testleri sonuçları ile program sonunda uygulanan başarı testleri sonuçları, programın hedeflerinin ne derece gerçekleştirilebildiği hakkında bilgi sağlayacaktır. Program planlama sürecinde ise, öğrencilerin ihtiyaç alanlarını belirleyebilmek adına, programa dâhil olacak öğrencilerin hâlihazırda hangi kazanımlara sahip olduğu veya hangi kazanımları edinmesi gerektiği konusunda kararlar vermek için kullanılacak testler yine eğitim programıyla yakından ilgili testlerdir.

Belli bir eğitim programı kazanımlarına bağlı olmadan ve bir alandaki yetenek veya uzmanlık hakkında bilgi edinmek amacıyla uygulanan testler, yeterlik testleridir (proficiency tests). Yabancı dil yeterlik testleri, belirli bir amaç için yeterli düzeyde dile hâkim olup olmamayı ölçen araçlardır. Belli bir eğitim programının kazanımlarına veya içeriğine bağlı kalmaksızın testi alan kişinin dil yeteneğini ölçme esasına dayanan testlerdir (Carr, 2011; Hughes, 2003). Yeterlik, bu bağlamda belli bir dil becerisi ve alanı ölçülerek elde edilemez. Dilde bütün öğeler iç içedir. Dilin sesbilim, biçimbilim ve söz dizimi haricinde iletişimsel boyutları da vardır. 1970’lerde ortaya atılan Birimsel Yeterlik Hipotezine göre dil yeteneğini oluşturan öğeleri birbirinden ayırmak, ayrı ayrı ölçmek imkânsızdır (Coşkun, 2007). Bunun anlamı, kişinin konuşma ve dinleme becerilerinin ya da dil bilgisi ve sözcük bilgisinin ayrı ve güvenilir bir şekilde ölçülemeyeceğidir. Yabancı dil öğretiminde farklı becerilerin ve alanların birlikte

öğretilmesinin gerekliliği dilin her bir boyutunun birbiriyle ilişkili olmasından kaynaklanmaktadır. Bu yaklaşıma göre hazırlanan testlerde genelde çoktan seçmeli sorulardan oluşur ve madde formatı dil becerisi ve alanını en iyi ölçecek şekilde bir test içinde değişiklik gösterebilir. Cloze test, cümleyi verilen şıklarla tamamlama, cümleleri şıklardaki doğru kelimeler ile tamamlama gibi pek çok formatta madde yazılabilir. Bazı testler çoktan seçmeli maddelerin yanı sıra dinleme ve yazma becerilerinin ölçülmesine de olanak sağlar.

Hughes’a (1990) göre yeterlik testleri, sınavı alanların yaşı, eğitimi veya geçmişine bakılmaksızın bir amaç için yeterli derecede yabancı dil bilgisine sahip olup olmamayı yoklayan testlerdir. Burda “yeterli” den kasıtın ne olduğu büyük önem taşımaktadır. Yeterliğin anlamı testin amacına göre değişmektedir. Eğer bir Birleşmiş Milletler tercümanı olarak çalışılacaksa bu işi yerine getirebilecek yeterli yabancı dil bilgisi ve becerisine sahip olunması gerekmektedir. Bu yeterliği sağlayamayan adayların işe alımı sağlanamaz. Diğer bir yandan Bir İngiliz üniversitesinde eğitim görmek için, dersleri anlamak ve aktarmak için farklı bir İngilizce yeterliği aranacaktır. Bu örneklerden yola çıkarak “yeterlik”, belirli bir amaç için dile yeterli düzeyde hâkim olmak olarak tanımlanabilir. Bu şekilde belirli bir amaca veya özel bir mesleğe yönelik yeterliği sınavan testleri, Carr (2011), tarama testi (screening test) olarak adlandırmaktadır. Teknik olarak, kabul testleri de akademik bağlamda tarama testi olarak değerlendirilebilir.

İngilizce Yeterlik testleri kurumsal ve ulusal test merkezleri tarafından geliştirilebilir. Bunun yanında oldukça yaygın olarak uluslararası geçerliği olan IELTS (The International English Language Testing System), TOEFL (Test of English as a Foreign Language), FCE (Cambridge First Certificate) ve CPE (Cambridge Certificate of Proficiency) gibi İngilizce yeterliğini ölçen testler de vardır. Literatürde bu testlerin geçerliği ve güvenilirliği hakkında birçok araştırma yapılmış olduğu görülür. Bu testlerin sonucuna bakarak bir programa devam etmek için öğrencinin İngilizce bilgisinin yeterli olduğuna veya yeterli olmayıp öğretime gerek duyduğuna karar verilmesi gibi önemli kararların alındığı bu testler, öğrencilerin gelecekteki akademik başarısını kestirmede önemli bilgiler vermektedir.

Test sonuçlarının farklı açılardan ele alınması norm ve ölçüt dayanaklı testler (norm-referenced and criterion referenced tests) arasındaki farklılığı ortaya koymaktadır. Thorndike ve Hagen'ın (1969) vurguladığı gibi bir test sonucu, özellikle de doğru yanıt sayısı, tek başına ele alındığında hiçbir anlam ifade etmeyecektir (akt. Carr, 2011). Ancak bir referansla karşılaştırıldığında anlam kazanacaktır. Bu karşılaştırma testi alan diğer bireylerin test sonuçları veya önceden belirlenmiş bir kriter veya standart olabilir. Norm dayanaklı testler, bir öğrencinin başka öğrenciyle kıyaslandığı testlerdir. Genellikle bu testler sonucunda öğrenciler aldıkları puanlara göre sıralanır. Bu test sonuçları daha çok yüzdelik puanlarla açıklanır ve bir bireyin test sonucuna ait yüzdelik puan o bireyden daha düşük test sonucuna sahip olanların oranını gösterir. Yüzdelik puanlar, çok sayıda teste giren kişinin olduğu geniş ölçekli testlerde kullanılmaktadır. Öğrencinin başarısı ya da performansının, amaçlanan hedeflere ne kadar ulaşıp ulaşmadığına karar vermek amacıyla yapılan testler ise ölçüt dayanaklı testlerdir. Dil öğreniminde belli bir seviyeye gelip gelmediği, bir alana yeteri kadar hakim olup olmadığını sınamak için uygulanan testlerdir. Sınıf içi testler veya dönem içindeki ara sınavlar hedeflere göre hazırlandığından, öğrencinin performansının ya da başarısının tayininde hedeflere ne kadar ulaşıp ulaşmadığı dikkate alınır. Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından uygulanan İngilizce Yeterlik testleri de ölçüt dayanaklıdır. Öğrencinin 100 puanlık testten en az 60 alması bölümde eğitimine devam etmek için bir ölçüttür.

Puanlama şekline göre sınıflandırılmış testler ise objektif ve sübjektif (objective and subjective tests) testler olarak adlandırılmaktadır. Puanlamanın nesnel olduğu testler objektif; daha çok konuşma ve yazma testlerinde karşımıza çıkan puanlamanın insan yargısına dayalı olduğu testler ise sübjektiftir. Çoktan seçmeli testler puanlama açısından objektif iken, açık uçlu testler ve sözlü yoklamaların puanlanmasında puanlayıcının yanlılığı karışabilir. Sübjektifliği en aza indirmek için kontrol listeleri ile cevap anahtarları eşliğinde testler puanlandırılmalıdır. Bachman (1990), objektiflik ve sübjektiflik terimleriyle ilgili birkaç problemin varlığına dikkat çekmiştir. Objektif denilen testlerin bile özünde sübjektiflik barındırdığını iddia etmiştir. En deneyimli ve prensipli uzmanların bile neyi, nasıl ölçmenin hazırlık aşamasındaki kararlarının sübjektif olduğunu; test geliştirme aşamalarında insan yargısına başvurulduğu için yine sübjektiflikten

bahsedilebileceğini dile getirmiştir. Bir okuma testi hazırlarken hangi okuma metinlerinin test içeriğine dâhil edileceği, hangi tür sorulardan kaç adet olacağı yine testi hazırlayanın kararına kalmaktadır. Sübjektif testlerin ise adından yola çıkarak tamamen sübjektif olarak adlandırılması yanlış olabilir (Carr, 2011). Yabancı dilde yazma ve konuşma testlerinin puanlanmasında kullanılan puanlama ölçekleri (dereceli puanlama anahtarı), puanlayıcı eğitimi ve standardizasyon çalışmaları sübjektifliği en aza indirmek için kullanılan yöntemler arasındadır.

Öğrenciye kazandırılması arzu edilen dil becerileri ve alanlarını dolaylı şekilde ölçen testler dolaylı test (indirect test), dolaysız bir şekilde ölçen testler ise dolaysız testler (direct test) olarak sınıflandırılmıştır. Öğrencinin konuşma becerisini, verilen bir diyalogta boşlukları doldurma şeklinde ölçmek dolaylı ölçmeye örnektir. Yazma aracılığıyla konuşma becerisi sınanmaktadır. Bunun yerine konuşma becerisini rol yapma ile ölçmek dolaysız ölçme olacaktır. Dolaysız testler otantik etkinlikleri içerdiğinden dolayı öğrencinin performansını daha açık bir şekilde gözler önüne serer. Rol yapma, otantik metinler okuma, otantik konuşma dinleme, rapor yazma, form doldurma gibi aktiviteler ile dolaysız olarak ölçme yapılabilir. Bachman (1990), dolaysız testlerde karşımıza çıkan problemin aslında bu testlerin de dolaylı olabileceği konusundaki belirsizlik olduğuna dikkat çekmiştir. Problemin yetenek (competence) ve performans (performance) arasındaki farklılıktan kaynaklandığını iddia etmiştir. Eğer bir değerlendirme, bireyin bir şey yapmasını ve daha sonra bu performansın puanlandırılmasını ve değerlendirmesini içeriyorsa bunu ancak performansı gözlemleyerek yapabiliriz. Bu performans altında yatan yeteneğin bir göstergesi olarak değerlendirilir. Örneğin, yazma veya konuşma testindeki iyi performansın altında yatan iyi yeteneğe kolaylıkla bağlayabiliriz; fakat kötü bir performansın nedenlerini söylemek bu kadar kolay olmayabilir. Performansın kötü olmasının sebebi, zayıf dil yeteneği olabileceği gibi; endişe, gerginlik, testi uygulayanın negatif tutumu, verilen teste aşına olmama veya konu hakkında ön bilgi noksanlığı durumundan da kaynaklanabilir. Carr (2011) bu sebeple, testleri dolaylı ve dolaysız olarak adlandırmak yerine daha otantik, daha iletişim odaklı veya yapı geçerliği daha yüksek olarak tasvir etmenin daha uygun bir kullanım olacağını iddia etmektedir. Dolaysız testlerin bir alt başlığında incelenebilecek yarı-dolaysız testler (semi-direct tests) ise konuşma testlerinde testi alan bireyin karşısında gerçek bir konuşmacının olmadığı,

bunun yerine kendi konuşmalarını kaydetmelerini gerektiren testlerdir. TOEFL IBT (TOEFL Internet-based Test), COPI (Computerized Oral Proficiency Instrument) ve CAST (Computer Assisted Screening Tool) gibi testler bu özelliğinden dolayı kısmi-dolaysız test kategorisine girmektedir. Konuşma kayıtları bilgisayar veya kaset aracılığıyla yapılmaktadır.

Dil becerilerinin ve alanlarının ayrı bir şekilde ölçüldüğü testler ayrık nitelikli testlerdir (discrete point tests). Bu testlerde sadece bir beceri veya alan sınanır. Örneğin, gelecek zamanı ölçen çoktan seçmeli bir test, kelime bilgisini ölçen boşluk doldurma testi ya da okuduğunu anlamayı yoklayan doğru-yanlış testleri ayrık nitelikli testlerdir. Ölçülmek istenen alan, spesifik bir şekilde ölçülmektedir. Ayrık nitelikli testler, testteki maddelerin veya görevlerin birbirleriyle ilişkisiz olması fakat aynı yeteneği ölçmesi açısından geniş ölçekli testlerin hazırlanmasında yararlanılan madde-tepki kuramı (MTK) için önemli istatistiksel varsayımlar sağlamaktadır. Bu testin diğer bir avantajı ise testi alan birey maddeyi yanlış cevap cevaplıyorsa, o bireyin maddeyle ölçülmek istenilen yeteneğe sahip olmadığını delili olmasıdır. Bu şekilde zayıf alanların tespiti kolaylaşmaktadır. Bu test türünün en büyük dezavantajı ise dilin doğasında olan bütünsel yapısını ölçmeye elverişli olmamasıdır. Dil testleri ve sıkı denetimli sınıf ortamları dışında dil yeteneğini ayrık niteliklerle ölçmek oldukça zordur. Bütünsel testler (integrated tests) ise birden fazla dil becerisini aynı anda ölçen testlerdir. Bu testler, testi alan bireyin dil yeteneğinin birden çok yönünü kullanmasını gerektirir. Bu testler, dilin doğal yapısını ölçmeye yönelik en yakın testlerdir. Kompozisyon yazımı, cloze testler, sözlü yoklamalar birden çok alana hitap ettiği için bu tür testlere örnek olarak verilebilir. Dinleme parçası eşliğinde not alma ve sonrasında parçanın özetini yazma bir diğer örnek olarak verilebilir. Carr (2011), dil testlerinde sıklıkla başvurulmuş bağımsız konuşma ve yazma görevlerinin (independent speaking and writing tasks) hem ayrık nitelikli hem de bütünsel olduğuna dikkat çekmiştir. Öncesinde herhangi bir okuma veya dinleme hazırlığı yapmadan, karşıdaki konuşmacıyla verilen konu üzerinde konuşma veya verilen konu hakkında yazma görevleri, önceden bir bağlama dayanmadığı için ayrık nitelikli olarak nitelendirilebilir. Fakat konuşma ve yazma görevlerini icra ederken, dilin farklı yönlerinden yararlanıldığı için – örneğin konuşma testinde kelime bilgisi, dilbilgisi, akıcılık ve telaffuz gibi özellikler - bu testler bütünsel test olarak da ele alınabilir.

McNamara (1996), performans değerlendirmesini, bilginin soyut bir göstergesi olan kâğıt-kalem testinden öte, bir göreve yönelik gerçek performans ile yapılmasının gerekliliğini vurgulamıştır. Bu şekilde performans değerlendirmenin güçlü ve zayıf anlamda iki türü olduğunu öne sürmüştür. Güçlü anlamda dil performansı değerlendirmesi, gerçek yaşam kriterlerini kullanarak görevin ne kadar iyi derecede yapıldığıyla ilişkilidir. Performansı gerçekleştirmek için yeteri kadar dil yeterliğinin olması gerekmektedir birlikte, asıl önemli olanın performansın başarılı bir şekilde sonuçlanmasıdır. Bu tür bir yaklaşım daha çok mesleki değerlendirmelerde kullanılmaktadır. Zayıf anlamda performans değerlendirmesi ise yabancı dil eğitimindeki değerlendirmede kullanılmaktadır. Performansta kullanılan dilin seviyesi, dil yeteneğinin göstergesi sayılabilecek örneklere odaklanma değerlendirme kriterlerini oluşturmaktadır. Eğer performansın tamamlanması da bekleniyorsa, değerlendirme yine performansta gösterilen dil yeteneği referans alınarak yapılmaktadır.

nceki bölümlerde açıklandığı üzere testler amaç ve yapılarına birçok şekilde sınıflandırılmıştır. Bu test türlerinden biri olan, İngilizce Yeterlik Testleri yabancı dilde eğitim veren üniversitelerde yaygın olarak kullanılmaktadır. Günümüz koşullarında çağdaşlığın bir ölçütü olarak diğer ülkelerdeki gelişmeleri takip etmek ve toplumlararası ilişkilerin daha sağlıklı yürütülmesi için yabancı dil bilme gereklilik haline gelmiştir. Bu amaçla, Yükseköğretim kurumlarında bir yıl boyunca yabancı dil hazırlık programları uygulanmaktadır.

Türkiye’de Yükseköğretim Kurulunun yürürlüğe koyduğu yönetmeliğin dördüncü maddesine göre yabancı dil öğretiminin amacı aşağıda verildiği gibidir:

“Yabancı dil öğretiminin amacı, öğrenciye aldığı yabancı dilin temel kurallarını öğretmeyi, yabancı dil kelime haznelerini geliştirmeyi, yabancı dilde okuduğunu ve duyduğunu anlayabilmeyi ve kendisini sözlü veya yazılı olarak ifade edebilmeyi sağlamaktır.” (Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil ğretimi ve Yabancı Dille ğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik [YKYDÖY], 2008: madde 4).

Aynı yönetmeliğin beşinci maddesi birinci fıkrasına göre “yükseköğretim programına ilk defa kayıt yaptıran öğrenciler, kayıt yaptırdığı öğretim yılının başında, ilgili rektörlükçe düzenlenen bir yabancı dil seviye tespit sınavına tabi tutulurlar.” (YKYDÖY, 2008: madde 5). Üniversiteler kendi yönetmeliklerine göre sadece bir sınav yapıp kayıtlı öğrencilerin hem kendi programları için yabancı dil yeterliğini hem de hazırlık programı için yerleştirilmesi gereken seviyesini belirleyebilir. Ayrıca hem yeterlik hem de seviye tespit sınavı olarak iki ayrı test de uygulanabilmektedir. Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunda da kendi yönetmeliği kapsamında, her akademik yıl başlangıcında, İngilizce’nin zorunlu olduğu veya isteğe bağlı olduğu bölümlere kayıt yaptıran ve halihazırda kayıtlı olup bir önceki akademik yılda İngilizce Hazırlık programında başarısız olan öğrencilere hem İngilizce Yeterlik Testi hem de Seviye Belirleme Testi uygulamaktadır. Aşağıdaki bölümde Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu değerlendirme sistemi detaylı bir şekilde verilmiştir.

1.2. YALOVA ÜNİVERSİTESİ YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULU DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu, her sene beşyüzün üzerinde öğrenciye İngilizce Hazırlık programı kapsamında İngilizce eğitimi vermektedir. Öğrencilerin çoğunluğunun İngilizcenin zorunlu olduğu bölümlerde kayıtlı olmasının yanında, isteğe bağlı olarak İngilizce eğitimi almak isteyen öğrenciler de programa kayıt yaptırabilmektedir. Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunda kur sistemi uygulanmaktadır (bkz. EK-2). Her kur iki aylık bir programdan oluşmaktadır. Akademik yıl başlangıcında, öğrencilerin öğretim dili İngilizce olan bölümlerde öğrenim görebilmesi için gerekli İngilizce yeterliğine sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla Yabancı Diller Yüksekokulu sınav komisyonunda yer alan öğretim görevlileri tarafından oluşturulan İngilizce Yeterlik Testi uygulanmaktadır. Bu test önceki akademik yılda başarısız olup tekrar yabancı dil hazırlık eğitimi alacak öğrenciler için ayrı, yeni akademik yılda kayıt yaptıran öğrenciler için ayrı hazırlanmaktadır. Fakat içerik olarak bu iki testin benzer olduğu iddia edilmektedir. Diğer bir deyişle, akademik yıl başlangıcında (Eylül ayında), iki farklı İngilizce Yeterlik Testi uygulanmaktadır. Bu testlerdeki çoktan seçmeli maddeler, İngilizce

kelime bilgisi, dilbilgisi ve okuduğunu anlama üzerinedir. Ayrıca yazma becerisini ölçme amacıyla testin son bölümü olarak, öğrencilerden kompozisyon yazması istenmektedir. Testler 75 çoktan seçmeli madde ile 1 adet açık uçlu maddeden oluşmaktadır. Çoktan seçmeli maddelerin her biri 1 puan, yazma bölümü ise 25 puandır. Testten alınabilecek en yüksek puan 100'dür. Testten 60 puan ve üzeri alan öğrencilerin bölümde öğrenim görmek için İngilizce yeterliğine sahip olduğu kararı alınır ve İngilizce hazırlık eğitiminden muaf tutulurlar (Yalova Üniversitesi Yabancı Dil Hazırlık Eğitim Ve Öğretim Yönetmeliği [YÜYDHEÖY], 2015: madde 6).

Eylül Yeterlik Testi, Ocak ve Haziran Yeterlik Testlerinden, bir yönüyle farklılık göstermektedir. Eylül Yeterlik Testinde dinleme becerisini ölçmeye yönelik sorular bulunmazken, diğer iki testte dinleme bölümü bulunmaktadır.

Eylül Yeterlik Testinin yapıldığı aynı gün, öğrencilere Seviye Belirleme Testi de uygulanmaktadır. Bu testin amacı, Yeterlik Testinde başarılı olamayan öğrencileri, İngilizce hazırlık programında seviyelerine uygun seviye sınıflarına yerleştirmektir. Bu testten elde edilen sonuçlara göre öğrenciler A1, A2, B1 ve B2 kurlarında hazırlık eğitimine başlar. Testteki sorular basitten zora doğru sıralanmış olup, öğrencilere zorlandıkları kısımda sınavı bırakmalarının İngilizce seviyelerini doğru kestirebilmek için daha sağlıklı olacağı belirtilmektedir. 2013-2014 yılında uygulanan Seviye Belirleme Testi 100 çoktan seçmeli maddeden oluşmaktadır. Bu yılı takip eden diğer yıllarda ise 40 maddeden oluşan bir Seviye Belirleme Testi uygulanmıştır. Bu testler piyasada ticari amaçla sunulan testler olup, Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından hazırlanmamıştır. 2013-2014 yılında uygulanan Seviye Belirleme Testinde, 100 madde 25 maddelik alt kategorilere bölünmüş olup, testin ilk 25 maddesinden 17 maddeden az doğru cevabı olan öğrenciler A1 seviyesine yerleştirilmiş ve 17 ve daha fazla doğru cevabı olanlar bir sonraki 25 maddeden 17'den az doğru cevabı olduğu durumda A2 seviyesine yerleştirilmiştir. Aynı şekilde diğer 25 maddelik setlerde 17 ve daha fazla doğru cevabı olanlar bir üst kurlar olan B1 ve B2 kurlarına yerleştirilmiştir.

2014-2015 akademik yılı itibari ile başka bir Seviye Belirleme Testi uygulanmaya başlamıştır. Bu Seviye Belirleme Testi 40 maddeden oluşmaktadır. 0-15

arasında doğru cevabı olanlar A1, 16-23 arasındakiler A2, 24-30 arasındakiler B1 ve 31-40 arasında doğru cevabı olanlar ise B2 seviyesine yerleştirilmiştir.

Akademik yıl başlangıcında uygulanan Seviye Belirleme Testi sonuçlarına göre, öğrenciler ilk kurda seviyelerine uygun sınıflara yerleştirilmektedir. Her bir kur 8 haftalık programları içermekte ve program boyunca amaç, öğrencilerin B2 kurunu başarıyla tamamlayacak seviyeye gelmesini sağlamaktır. Bulunduğu kurda başarı gösteren öğrenciler, bir sonraki seviyeye geçme hakkı kazanır. Başarısız olan öğrenciler ise aynı seviyeyi tekrar etmek zorundadır. Her bir seviyede başarılı olup diğer bir üst seviyeye geçme koşulu kur sonunda yapılan final sınavından 60 ve üzeri bir puan almak ve ara sınav (%30), portfolyo (%30) ve final sınavının (%40) toplamı üzerinden 60 ve üzeri bir puan almaktır. Sınav komisyonundaki öğretim görevlileri tarafından hazırlanan, ara sınav ve final sınavı 100 puan üzerinden puanlanmaktadır. Bu sınavlardaki madde formatları açık uçlu ve çoktan seçmeli olarak çeşitlilik göstermektedir. Sınavların içeriği dinleme, okuma, yazma ve konuşma becerileri ile dil bilgisi ve kelime bilgisine yönelik maddeleri kapsamaktadır. Konuşma becerisi sadece final sınavlarında ölçülmekte ve ayrı bir oturumda yapılmaktadır. En az iki puanlayıcının olduğu oturumlarda, öğrencilerin konuşma becerisini ölçmek amacıyla çeşitli konularda İngilizce sorular yönlendirilmekte ve öğrencinin verdiği cevaplar dereceli puanlama anahtarı aracılığıyla puanlandırılmaktadır. Öğrencinin aldığı puan final sınavı puanına eklenmektedir. 2016-2017 akademik yılında final sınavlarına konuşma bölümü eklenmemiştir. Portfolyo değerlendirmesi içerik olarak yıllara göre farklılık gösterebilmektedir. Sınıf içi yazma etkinlikleri, sözlü sunumlar, öğretmen değerlendirmesi, beceri testleri ve kısa izleme testleri portfolyo değerlendirmenin içeriğini oluşturmaktadır. Son seviye olan B2 seviyesini başarıyla tamamlayan öğrenciler, bölümde eğitimlerine devam etmeye hak kazanırlar. Bulunduğu seviyede değerlendirme kriterini karşılayamayan öğrenciler, o seviyeyi bir sonraki kurda tekrar etmek zorundadır. Bu seviyeler R [Repeat (Tekrar)] harfi ile adlandırılmaktadır. Bu seviyedeki değerlendirme de ana seviyedekilerle aynıdır.

İkinci kur sonunda, hem önceki yılda İngilizce Hazırlık programında başarısız olan öğrenciler hem de ilgili akademik yılda ikinci kur sonunda B1 ve RB1 seviyesinde başarılı olan öğrenciler Ocak İngilizce Yeterlik Testine girebilmektedir. Test formatı

ve değerlendirme açısından Eylül Yeterlik Testine benzeyen bu testte yine 60 puan ve üzeri alan öğrenciler bölümde eğitim görme hakkı kazanmaktadır.

Dördüncü kur sonunda Haziran İngilizce Yeterlik Testi uygulanmaktadır. Bu teste de yine önceki akademik yılda İngilizce Hazırlık eğitiminde başarısız olan öğrenciler ile B1 ve RB1 seviyelerini başarıyla tamamlayan öğrenciler ve B2 ve RB2 seviyesinde başarısız olan öğrenciler katılabilmektedir. 60 ve üzeri puan alanlar bölüme geçme hakkı kazanmaktadır. Uygulanan Yeterlik ve Seviye Belirleme Testlerinden elde edilen puanların güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları yapılmamaktadır.

Dönem içinde derse giren öğretmenlerin gözlemlerinden yola çıkarak sıklıkla dile getirdiği problemlerden biri bazı öğrencilerin içinde bulunduğu seviye sınıfına uyum sağlamakta güçlük çekmesidir. Bu problem direk olarak, dönem başlangıcında uygulanan İngilizce Seviye Belirleme Testi sonuçlarının geçerliği ile ilişkilendirilebilir.

Benzer bir problem ise, fakültelerde ders veren akademisyenlerin, sınıflarına kayıtlı öğrencilerin İngilizce seviyesinin akademik çalışmaları takip edebilmek için yeterli olmadığı iddiasıdır. İngilizce Yeterlik Testinden 60 puan ve üzeri almanın, fakültelerde öğrenim görmek için ön koşul olduğu düşünüldüğünde, fakültedeki akademisyenler tarafından dile getirilen bu problem, yine dönem başlangıcında uygulanan İngilizce Yeterlik Testi sonuçlarının geçerliği ile yakından ilişkili olabilir. İngilizce yeterliğinin akademik başarı üzerindeki etkisine dair yapılan çalışmalar sonucunda, akademik başarıyı etkileyen birçok faktörün olduğu, yalnızca İngilizce yeterliğinin akademik başarı üzerinde etkisinin zayıf olduğu gözlemlenmiştir (Huong, 2001; Feast, 2002; Doeey ve Oliver, 2002; Yen ve Kuzma, 2009; Riazi, 2014; Lee ve Greene, 2007; Rumsey, 2013; Hajr, 2014). Başka çalışmada ise birbiriyle daha ilişkili olduğu düşünülen İngilizce hazırlık programında kayıtlı öğrencilerin Yeterlik Testi sonuçları ile programdaki başarıları arasındaki ilişki incelenmiştir (Yapar, 2003). Hazırlık programı boyunca öğrencilerin İngilizce başarılarını gösteren yerleştirildikleri seviye sınıfında kur sonunda topladıkları puanların, ne derecede dönem başında uygulanan Yeterlik Testi puanları ile açıklanabildiği; başarıya etki eden başka faktörlerin olup olmadığı konusunda kanıtlar elde edilmeye çalışılmıştır.

Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından uygulanan ve sonucuna göre bir yıl İngilizce hazırlık eğitimine tabii tutulmak veya fakültelerde İngilizce öğrenime devam etmek gibi önemli kararların alındığı İngilizce Yeterlik Testleri üzerinde bugüne kadar hiçbir çalışma yapılmadığı gözlenmiştir. Hesap verilebilirlik ilkesinin göz ardı edildiği bu durumda, maalesef ki birçok kurum kendi geliştirdiği testlerin, çeşitli sebeplerden dolayı (zaman kısıtlaması, ölçme ve değerlendirme konusunda uzman yetersizliği, vb.) güvenilirlik ve geçerlik çalışmalarını yürütememektedir. Öğrenciler için akademik anlamda hayati kararların alındığı bu test sonuçları hakkında kanıtlar elde edilmesi önem arz etmektedir. İngilizce hazırlık programına yerleşme veya bu programdan muaf olma kararının geçerliği ve güvenilirliği kanıtlanmış test sonuçlarıyla verilmesi gerekmektedir. Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından geliştirilen testlerin güvenilirlik ve geçerlik çalışmalarının yapılması, alınan kararların isabetli olması yanında, tasarruf da sağlaması beklenmektedir. Her yıl farklı testlerin geliştirilmesi yerine, geçmişte uygulanan testlerin madde analizi yapılarak, çalışır maddeler ile bir test havuzunun oluşturulması, test geliştirirken iş yükünü azaltabilir.

Bu araştırmada, Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından geliştirilmiş, 2013-2017 akademik yılları güz döneminin başlangıcında yeni kayıt yaptırmış öğrenciler ile daha önceki öğretim yılında başarısız olup tekrar kayıt yaptıran öğrencilere uygulanan İngilizce Yeterlik Testi (İYT) ve Seviye Belirleme Testi (İSBT) sonuçlarının, öğrencilerin dönem boyunca hazırlık programında öğrenim gördüğü temel kurlardaki (A1, A2, B1, B2) başarısını ne derece yordadığı temel problem olarak ele alınmıştır.

1.3. AMAÇ

Bu araştırmanın genel amacı, Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu'nda 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016 ve 2016-2017 güz dönemi başlangıcında uygulanmış olan İngilizce Yeterlik Testi ve Seviye Belirleme Testi puanlarının yordama geçerliğine dair kanıtlar elde etmektir. Bu testten elde edilen puanların, İngilizce hazırlık eğitimi gören öğrencilerin kurlara göre İngilizce başarısını

yordayıp yordamadığına dair bilgi toplamak araştırmanın genel amacını oluşturmaktadır.

Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Hazırlık Birimi tarafından 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016 ve 2016-2017 akademik yılı güz dönemi başında uygulanmış olan İngilizce Yeterlik Testi ve Seviye Belirleme Testi:
  - a. Puanlarının dağılım özellikleri nasıldır?
  - b. Madde istatistikleri nasıldır?
2. Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Hazırlık Birimi tarafından 2013-2014, akademik yılı güz dönemi başında uygulanmış olan İngilizce Yeterlik Testi puanları ve Seviye Belirleme Testi puanları
  - a. A1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
  - b. A2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
  - c. B1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
  - d. B2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
3. Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Hazırlık Birimi tarafından 2014-2015, akademik yılı güz dönemi başında uygulanmış olan İngilizce Yeterlik Testi puanları ve Seviye Belirleme Testi puanları
  - a. A1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
  - b. A2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
  - c. B1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
  - d. B2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
4. Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Hazırlık Birimi tarafından 2015-2016, akademik yılı güz dönemi başında uygulanmış olan İngilizce Yeterlik Testi puanları ve Seviye Belirleme Testi puanları
  - a. A1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
  - b. A2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
  - c. B1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
  - d. B2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?

5. Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Hazırlık Birimi tarafından 2016-2017, akademik yılı güz dönemi başında uygulanmış olan İngilizce Yeterlik Testi puanları ve Seviye Belirleme Testi puanları
- A1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
  - A2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
  - B1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
  - B2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?

1.4. ÖNEM

Yabancı dil eğitimi çağa ayak uydurabilmek ve diğer uluslarla iletişimi sağlamak açısından bir gereklilik olarak görülmektedir. Birçok ülkede ortak iletişim dili olarak kabul edilen İngilizce, yabancı dil olarak Türkiye’de de ilköğretim eğitim programlarından yükseköğretim eğitim programlarına kadar her kademedede yer almaktadır. Ülkemizdeki yükseköğretim kurumlarının çoğu, öğrencilerinin günceli yakalayabilmesi, çalışma alanlarını ülke sınırları dışına çıkarabilmek için yabancı dil eğitimini hazırlık programları dâhilinde bir yıl zorunlu veya isteğe bağlı olarak sunmaktadır. Bu hazırlık programlarının amacı, öğrencilerin ileride yapacakları akademik çalışmalarına devam edebilecek kadar yeterli İngilizce dil bilgisi ve becerisine sahip olmalarını sağlamaktır.

Yabancı dil eğitiminde kullanılan ölçme araçları eğitimin diğer alanlarında olduğu gibi oldukça önemlidir. Bu ölçme araçları aracılığıyla, öğrencinin bir üst sınıfa geçmesi veya gelecekteki performansının kestirilmesi gibi kritik kararların alınması göz önünde bulundurulduğunda, kullanılan ölçme araçların geçerli ve güvenilir olması gerekir. Bu araştırma sonucunda, İngilizce Yeterlik Testi ve Seviye Belirleme Testinden elde edilen puanların, öğrencilerin hazırlık programında gösterdiği başarıyı ne derece yordadığı hakkında edinilen kanıtlar, test puanlarının yordama geçerliği hakkında bilgi sağlarken, aynı zamanda gelecek yıllarda hazırlanacak testlerin de geliştirilmesine yardımcı olacaktır.

Yalova Üniversitesi’nde kullanılan İngilizce Yeterlik Testleri puanlarına dair çalışma yapılmamasından dolayı bu araştırma kurum bazında test geliştirme ve

öğrenci yeterliğini değerlendirme açısından önem taşımaktadır. Kuruma test geliştirme hakkında izlenilecek adımlar hakkında önemli bilgiler sağlayacaktır. Bu araştırma, çalışmada ele alınan dört akademik yıla ilişkin ölçme ve değerlendirme faaliyetleri hakkında bir rapor mahiyetinde olacaktır. Çalışmanın bulgularında yer alan madde istatistikleri doğrultusunda, testlerin niteliği hakkında edinilen bilgiler, gelecek yıllarda uygulanacak testlerin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

İngilizce Hazırlık programlarındaki başarının tahmin edilmesinde, akademik yıl başlangıcında uygulanan Yeterlik ve Seviye Belirleme Test puanlarının kullanılabilmesi, yürütülen eğitim programının işlevselliğini daha etkin kılacağına inanılmaktadır. Güvenilir ve geçerli ölçme sonuçları sağlayan seviye belirleme testlerine göre, yerleştirme yapılan seviye sınıflarında, program hedeflerine ulaşma hususunda en üst düzeyde verimlilik sağlamaya katkı sağlayacaktır. Benzer doğrultuda, güvenilir ve geçerli yeterlik testleri sonuçlarına göre kazandıkları bölümde eğitime devam öğrencilerin, eğitim dili İngilizce olan dersleri anlamakta ve bu derslerde kolaylıkla iletişim kurabilmesi beklenmektedir. Bu araştırma kapsamında incelenen Yeterlik ve Seviye Belirleme Testlerine ait puanlar, öğrencilerin gelecek performansı hakkında önemli bilgiler sağlarken, eğitim-öğretim faaliyetleri ile ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinin gözden geçirilmesi, gerekli düzenlemelerin yapılması konusunda yararlı bilgiler sağlayacaktır.

1.5. SAYILTILAR

1. Araştırma grubundaki öğrenciler, İngilizce Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ile kur ara ve final testlerindeki maddeleri yanıtlarken gerçek bilgilerini yansıtmışlardır.
2. Öğrenciler şans faktörünü yükseltici veya kopya çekme girişimlerde bulunmamıştır.
3. Yeterli sınav süresi sağlanmış olup, sınavları engelleyici bir unsurla karşılaşılmamıştır.
4. Öğretmenler, öğrencilerin ara sınav, final sınavı ve portfolyo çalışmalarını objektif bir şekilde değerlendirmiştir.

1.6. SINIRLILIKLAR

Araştırma, 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016 ve 2016-2017 akademik yıllarında Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu İngilizce Hazırlık Biriminde eğitim gören öğrencilerden İngilizce Yeterlik Testi ile Seviye Belirleme Testinin her ikisini de alan ve yerleştirildikleri kurlarda eğitimine ara vermeksizin devam etmiş olanlarla sınırlı tutulmuştur.

Araştırmaya, Hazırlık programı boyunca sadece 1. Kur ve 4. Kur'da gözlenen A1, A2, B1 ve B2 ana seviyelerinde elde edilen puanlar dâhil edilmiştir. Bunun nedeni ise, 2. ve 3. Kurlarda ana seviyelerin yanında tekrar seviyelerinin (RA1, RA2 ve RB1) de yer alması ve kategorilerin çeşitlenerek, normal dağılım için yeterli sayıya ulaşılmaması kaygısıdır. Bütün seviyelerde elde edilen puanlar ile testler arasındaki ilişkiyi incelemek, veri karmaşasına yol açabileceği düşünüldüğünden, seviye sınıflarında sayıca en fazla öğrencinin gözlemlendiği 1.Kur A1 ve A2 seviye sınıfları ile 4. Kur B1 ve B2 seviye sınıfları veri setinde kullanılmıştır. A1, A2, B1 ve B2 seviyelerinde elde edilen puanların geçerliği ve güvenilirliğine dair kanıt elde edilememiştir.

İngilizce Yeterlik ve Seviye Belirleme Testi maddelerine ilişkin seçenek analizi yapılamamıştır. Bunun nedeni test kitapçıklarının A ve B gruplarında maddelere ait seçenek yerlerinin aynı olmamasıdır. Maddeler eşleştirilebilmiş ve bu sayede madde güçlük, ayırt edicilik ve varyansları hesaplanabilirken; seçeneklerin eşleştirilmesi yapılamadığı için güçlü ve zayıf çeldiriciler hakkında kanıt elde edilememiştir.

İngilizce Yeterlik Testlerine ilişkin madde analizi yapılırken, aynı akademik yıl için eski kayıtlı ve yeni kayıtlı öğrencilere uygulanan içerik ve kapsam olarak benzer olduğu iddia edilen iki test ayrı olarak ele alınmış olmasına rağmen, regresyon çalışmasında bu iki test sonuçları birleştirilmiştir. Bunun nedeni ise test sonuçları ayrı olarak ele alındığında, seviye sınıflarındaki öğrenci sayısının 30'un altında olması ve normal dağılımın yakalanamamasıdır. Veri kaybını önlemek amacı ile kapsam olarak benzer olduğu iddia edilen bu iki test sonuçları birleştirilmiştir.

1.7. TANIMLAR

Ara Sınav: İngilizce dinleme, okuma, yazma becerileri ile dilbilgisini yoklamaya yönelik çeşitli formlarda maddelerin yer aldığı, kur ortasında seviye sınıflarında uygulanan testlerdir.

CanTEST (Canadian Test of English for Scholars and Trainees): Ottawa Üniversitesi tarafından geliştirilmiş, Kanada'daki yükseköğretim kurumlarına kabul için kullanılan İngilizce yeterlik testidir.

CEEPT (Computer Enhanced English Placement Test): Amerika'da bir devlet üniversitesi tarafından geliştirilmiş ve uygulanan bilgisayar destekli İngilizce yerleştirme testidir. Planlama, yazma ve kontrol etme süreçlerine yeteri kadar zaman tanınan kompozisyon yazma bölümünden oluşmaktadır.

CEFR (The Common European Framework of Reference for Languages): Ortak Avrupa Dil Referans Çerçevesi, dilde yeterliği tanımlamak için uluslararası bağlamda tanınmış bir standarttır. Dil yeterliğini A1, A2, B1, B2, C1 ve C2 olmak üzere 6 seviye ile sınıflandırmıştır.

CEPA (The Common Educational Proficiency Assessment): Birleşmiş Arap Emirlikleri Yükseköğrenim Kurumu tarafından lise son sınıf (12. sınıf) öğrencilerine uygulanan yeterlik sınavıdır. İki bölümden oluşur: İngilizce Yeterlik ve Matematik Yeterliği.

Final Sınavı: İngilizce dinleme, okuma, yazma ve konuşma becerileri ile dilbilgisini yoklamaya yönelik çeşitli formlarda maddelerin yer aldığı, kur sonunda seviye sınıflarında uygulanan testlerdir.

Hazırlık Programı: Bazı yükseköğretim kurumlarında, lisans eğitime başlamadan önce, öğrencilere yabancı dilde okuma, dinleme, yazma ve konuşma gibi becerileri ve dilbilgisi, kelime bilgisi, fonetik gibi dil alanlarında bilgi kazandırmayı amaçlayan isteğe bağlı veya zorunlu olarak katılacakları İngilizce hazırlık programlarıdır.

IELTS (International English Language Testing System): İngilizce dil seviyesi belirleme ve çeşitli programlara yerleşmek için İngilizce yeterliği belirlemede kullanılan uluslararası bir sınav sistemidir.

INUEE (Iranian National University Entrance Exam): İran yükseköğrenim kurumlarına kabul için yapılan ulusal üniversiteye yerleştirme sınavıdır.

İSBT (İngilizce Seviye Belirleme Testi): Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından akademik yıl başlangıcında öğrencilerin seviye sınıflarına (A1, A2, B1, B2) yerleştirilmesi amacıyla uygulanan yerleştirme testidir.

İYT (İngilizce Yeterlik Testi): Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından geliştirilip akademik yıl başlangıcında uygulanan, sonucuna göre öğrencilerin bölümlere geçme veya İngilizce hazırlık eğitimi alma kararının alındığı yeterlik testidir.

Kur: Hazırlık programındaki sekiz haftalık eğitim programlarıdır.

MUET (Malaysian University English Test): Malezya'daki yükseköğretim kurumlarına kabul için uygulanan İngilizce yeterlik testidir.

Portfolyo Çalışmaları: Öğrencilerin seviye sınıflarında kur boyunca yaptıkları sınıf içi yazma ve sunum gibi faaliyetleri kapsayan çalışmalardır.

PTE (Pearson Test of English Academic): Yurtdışında öğrenim görmek isteyen yabancı dili İngilizce olan bireylere uygulanan bilgisayar tabanlı İngilizce yeterlik testidir.

Seviye Sınıfı: Modüler sistemi benimseyen Hazırlık programlarında, öğrencilerin yerleştikleri A1, A2, B1 ve B2 düzeyinde eğitim aldıkları sınıflardır.

Seviye Toplam Puanı: Her kurun sonunda, bulunduğu seviye sınıfında öğrencilerin topladığı puandır. Bu puan, ara sınav (%30), final sınavı (%40) ve portfolyo çalışması (%30) toplamından elde edilir.

TOEFL (Test of English as a Foreign Language): Standart Amerikan İngilizcesini üniversite düzeyinde kullanabilme ve anlayabilme yeteneğini ölçen uluslararası uygulanan bir sınavdır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, akademik faaliyetleri yürütebilmek amacıyla yabancı dil yeterliğini ölçmeye yönelik testlerin yordama gücünü konu alan araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. ULUSLARARASI TESTLER

Bu bölümde, uluslararası testler ile anlatılmak istenen, bu testlerin dünya çapında birçok ülkede, üniversite veya kurumlarda İngilizce yeterliğini belirlemek adına kullanılan ve sonuçlarının birçok kurum tarafından kabul edildiği testler olduğudur. IELTS (International English Language Testing System), TOEFL (Test of English as a Foreign Language) ve PTE (Pearson Test of English) bu testlere örnek teşkil etmektedir. Aşağıda uluslararası testlerin puanlarının yordama geçerliğine çalışmalar yer almaktadır.

Kerstjens ve Nery (2000), IELTS puanları ve akademik başarı arasındaki ilişkiyi inceledikleri araştırmada, Avustralya'daki Teknik ve İleri Eğitim (TAFE) ile Yükseköğretim kurumlarının İşletme Fakültelerinde öğrenim gören 113 uluslararası öğrencinin Dil yeterliği ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi, IELTS puanları, birinci dönem genel not ortalaması, öğrenci anket sonuçları ve akademisyen görüşleri aracılığıyla incelemiştir. Çalışma grubunun genelinde IELTS okuma ($r=0.262$; $p<0.05$) ve yazma ($r=0.204$; $p<0.05$) bölümleri ile genel not ortalaması arasında anlamlı korelasyonlar elde edilmiştir. İlişki okul türüne göre ayrı ayrı incelendiğinde anlamlı korelasyonların sadece Yükseköğretim kurumundaki sonuçlarda gözlemlenmiştir ($r=0.287$; $p<0.05$). IELTS sonuçlarının yordayıcılık gücü incelendiğinde, bütün grup için akademik başarı varyansının %8.4'ü IELTS okuma testi sonuçlarıyla açıklanabilirken, sadece Yükseköğretim kurumu öğrencilerinin akademik başarı varyansının %9.1'i IELTS okuma testi sonuçları ile açıklanabildiği

görülmüştür. Akademik başarı yordayıcısının okuma alt testi çıkması sonucu, öğrenci anketleri ve akademisyenlerle yapılan görüşmelerin sonuçlarıyla da paralellik göstermiştir. Anket ve görüşmeler sonucu, yazma becerisinin de akademik başarı için önemli bir etken olduğu doğrultusunda kanıya varılırken, dinleme becerisinin de bir hayli önemli olduğunun vurgusu yapılmıştır; fakat IELTS dinleme alt testi sonuçları ile akademik başarı arasında hiçbir korelasyon bulunamamıştır. Görüşülen akademisyenler, dilin haricinde, birinci dönem uluslararası öğrencilerin akademik başarısının yordayıcısı olarak öğrenme ve eğitim stilleri, sosyal ve kültürel adaptasyon, motivasyon, olgunluk, ekonomik durum, aile baskısı gibi sosyokültürel ve psikolojik faktörlerin de etkili olduklarını gözlemlediklerini belirtmişlerdir.

Dil yeterliğinin kanıtı olarak kullanılan IELTS sonuçlarının akademik başarıyı yordamasına ilişkin bir başka çalışmada, Huong (2001), akademik başarı üzerindeki diğer değişkenleri dışarıda tutmak ve IELTS sonuçlarının yordayıcılığının geçerliğini artırmak adına homojen bir grup seçmiştir. Katılımcıların Avustralya’da Uluslararası Gelişim Ofisi (AusAID)’den aldığı burs ile eğitim gören 202 Vietnamlı lisans ve lisansüstü eğitim öğrencisi olduğu çalışmada, öğrencilerin IELTS ve alt testlerinden aldıkları puanlar ile öğrenim gördükleri üniversitelerdeki birinci ve ikinci dönem not ortalaması karşılaştırılmıştır. IELTS’ ten elde edilen toplam puanlar ve alt test puanları ile birinci dönem ($r=0.339$; $p<0.05$) ve ikinci dönem ($r=0.308$; $p<0.05$) genel not ortalamaları arasında pozitif yönde bir ilişki bulunurken; IELTS alt testleri sonuçları ile birinci ve ikinci dönem not ortalamaları arasında da pozitif korelasyonlar elde edilmiştir (Dinleme: $r=0.322$; $r=0.309$ – Okuma: $r=0.374$; $r=0.357$ – Yazma: $r=0.182$; $r=0.154$ – Konuşma: $r=0.184$; $r=0.172$; $p<0.05$). Açıklayıcı faktör analizi sonucu genel not ortalamalarının bir faktör tarafından etkilendiği tahminini doğrulamak için yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda akademik performans varyansının %10’nun ($R=0.32$) dil yeteneğiyle açıklandığı gözlemlenmiştir. Yaş, eğitim geçmişi ve ekonomik durum gibi değişkenler bakımından homojen bir grup olan katılımcıların IELTS puanları ile Avustralya’daki öğrenim gördükleri farklı üniversiteler bazında genel not ortalamaları arasındaki ilişki incelendiğinde, çoğunlukla pozitif korelasyonlar elde edildiği görülmüş ve bütün üniversiteler bazında akademik performansın okuma becerisiyle yakından ilişkisi olduğu görülmüştür. Lisans seviyesi için okuma, yazma, dinleme ve konuşma olarak dört dil becerisinin de

gerekliliği vurgulanırken, lisansüstü seviye de okuma ve yazmaya daha önem verilmesi gerektiğinin altı çizilmiştir. Kurumlar bazında benzer derslerin farklı dil becerisine odaklanabileceği sonucu ile bazı derslerin İngilizce dil becerisi gerektirmesinin daha sonraki aşamalarda görülebileceği - IELTS puanlarının birinci dönem manidar korelasyonlar vermeyip, ikinci dönem not ortalaması ile manidar korelasyon vermesi – sonucu araştırmanın dikkat çeken sonuçları arasındadır.

“IELTS Puanlarının Üniversite Performansı üzerindeki Etkisi” başlıklı makalesinde, Feast (2002), Güney Avustralya Üniversitesindeki 101 uluslararası öğrenciden topladığı, üniversiteye kabul için ön şart olan IELTS puanları ile bu öğrencilerin genel not ortalamasını çoklu düzey regresyon analizi ile karşılaştırmıştır. Denekler-içi ve denekler-arası düzeyde, bu iki değişken arasında daha uygun bilgiyi sağladığı için belirtilen regresyon modelinin seçildiği bu çalışmada, yaş, cinsiyet, içinde bulundukları dönem, bölüm, öğrenim durumu ve geldikleri ülke gibi faktörler kontrol altına alınmıştır. Araştırma sonucuna göre, öğrencilerin IELTS sonuçları ile genel not ortalaması arasında manidar pozitif yönde bir ilişki bulunmuş, fakat ilişkinin zayıf olduğuna varılmıştır.

Dooey ve Oliver (2002) tarafından “IELTS Testinin Akademik Başarıyı Yordama Geçerliğine dair bir İnceleme” adı altında yayımlanan bir diğer makalede, IELTS sonuçlarının bir üniversitedeki öğrencilerin programlara yerleştirilmesi için önemli bir kriter olduğu üzerinde durulmuştur. İngilizce bilmeyen yabancı uyruklu öğrencilerin kabulünde dil yeterliği ön şartını taşıyan Avustralya Curtin Teknoloji Üniversitesinde yapılan bu araştırmada, öğrencilerin IELTS puanlarının birinci sınıftaki akademik başarısını tahmin etmede kullanılıp kullanılamayacağı kararının verilmesi ana problemi oluşturmaktadır. Amacı IELTS puanlarının İşletme, Fen ve Mühendislik Fakültelerindeki toplamda 65 uluslararası birinci sınıf öğrencisinin akademik başarısını ne derece yordadığını incelemek olan araştırmada, birinci sınıf akademik başarıya etki eden birçok faktörün olmasının yanı sıra IELTS sonuçlarının dil yeterliğinin göstergesi olarak öğrencilerin performansını belirlemede bir paya sahip olduğu bulunmuştur. Sadece IELTS okuma alt testinden alınan puanların, bahsi geçen birinci sınıf öğrencilerinin birinci dönem ($r=0.273$; $p<0.05$) ve ikinci dönem not ortalaması ($r=0.340$; $p<0.01$) ile manidar ilişkisinin olduğu tespit edilmiştir.

Disiplinler bazında bakıldığında yine sadece okuma alt testi ile İşletme öğrencilerinin birinci ($r=0.396$; $p<0.05$) ve ikinci dönem not ortalaması ($r=0.386$; $p<0.05$) arasında manidar bir ilişki bulunmuştur. Araştırmanın çarpıcı bulgularından birini de analizler dışında bırakılan anadili İngilizce olan 23 Avustralyalı öğrenciden elde edilen birinci ve ikinci dönem not ortalamaları oluşturmaktadır. 23 öğrenciden, 15 öğrencinin not ortalamasının asgari geçme puanının altında olduğu ve bu öğrencilerden 16'sının ise İngilizcenin yoğun bir şekilde kullanılmadığı Mühendislik Fakültesi öğrencisi ve 7'sininse Fen Fakültesi öğrencisi olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Bu veriler eşliğinde, Doeey ve Oliver (2002), anadili İngilizce olan bireyler için İngilizce dil yeterliğinin akademik başarıyı belirlemede çok az etkiye sahip olduğu çıkarımını yapmışlardır. Araştırmada akademik başarının başlı başına dil yeteneği ile tahmin edilemeyeceği vurgulanmış olup, en temel amacı olan, IELTS puanlarının yerleşilen programın dil gerekliliğini yerine getirip getirilemeyeceği hususunda bir karara varmak için kullanılmasına sadık kalınması gerekliliğine dikkat çekilmiştir.

Bayliss ve Ingram (2006), Avustralya'da 28 uluslararası lisans öğrencisinin yerleştirildikleri programda ilk altı ay içinde gösterdiği dil performansını ve programa kabul için girdikleri IELTS sonuçlarını karşılaştırılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu bulunmuştur. Aynı çalışmada öğrencilerin, yerleştirildikleri programda dil yeterliği bakımından öz-değerlendirme yapması ve aynı zamanda derslere giren akademisyenlerin de bu öğrencilerin dil yeterliğini değerlendirmesi istenmiştir. Öz-değerlendirme anket sonuçları ile IELTS sonuçları arasında anlamlı korelasyon elde edilememiş olmasına rağmen, IELTS yazma bölümü test sonuçları ile derslerdeki yazma performansı arasında ilişki bulunmuştur. Akademisyenlerle yapılan görüşmeler sonucu öğrencilerin konuşma performansının, IELTS'in konuşma testinden aldıkları yeterli sayılan puanlar ile örtüşmediği sonucu ortaya çıkmıştır. Araştırmanın bir diğer sorusu olan IELTS kesme puanlarının revize edilip edilmemesi gerekliliği hakkında, fakülteler bazında, diğer insanlarla iletişimi gerektiren fakültelerde (Tıp, Dişçilik ve Fizyoterapi), IELTS kesme puanlarının daha yüksek tutulabileceği önerisinde bulunulmuştur.

Bir başka araştırmada, Yen ve Kuzma (2009), Worcester Üniversitesinde öğrenim gören 77 Çinli lisans öğrencisinin, üniversiteye kabul ön şart olan IELTS'den

aldıkları puan ile akademik başarının göstergesi birinci ve ikinci dönem not ortalamasını karşılaştırmıştır. IELTS toplam puanları ile birinci dönem genel not ortalaması arasında orta düzeyde manidar bir ilişki bulunurken ($r=0.46$; $p<0.01$); IELTS sonuçları ile ikinci dönem genel not ortalamaları arasında düşük düzeyde bir ilişki gözlemlenmiştir ($r=0.26$; $p<0.05$). IELTS alt testlerinden elde edilen sonuçlar ile birinci dönem genel not ortalaması karşılaştırıldığında yine manidar ilişkiler elde edildiği görülmüştür. Birinci dönem not ortalaması ile dinleme testi ($r=0.45$; $p<0.01$) ve yazma testi ($r=0.41$; $p<0.01$) arasındaki ilişki manidar pozitif yönde orta düzeyde, okuma testi ($r=0.27$; $p<0.05$) arasındaki ilişki ise manidar pozitif yönde zayıf düzeyde bulunmuştur. İkinci dönem genel not ortalaması ile anlamlı korelasyon veren sadece dinleme testi olmuştur ($r=0.26$; $p<0.05$). Yen ve Kuzma (2009), bu sonuçlar eşliğinde IELTS puanlarının akademik başarıyı yordayıcılık gücünün ileriki zamanlarda düşeceğine dikkat çekmiştir. Birinci dönem genel not ortalaması ile konuşma testi puanları arasında manidar bir korelasyonun elde edilememesi, araştırmaya katılan öğrencilerin değerlendirme sisteminin daha çok yazılı testler içerdiğinden kaynaklanabileceği ve sadece dinleme alt testi puanlarının her iki dönemde de akademik başarı için manidar bir yordayıcı çıkması, derslerde dinleme becerisinin önemine işaret ettiği araştırmanın önemli sonuçları arasında gösterilmiştir.

Fakeye ve Ogunsiji (2009), Nijerya Oyo ve Osun eyaletlerinde ortaokula devam eden 200 öğrencinin, TOEFL'ın kâğıt-kalem versiyonu olan İngilizce Dil Yeterlik Testi (ELPT)'den aldıkları puanlar ile akademik not ortalamaları arasındaki ilişkiyi incelemiş ve aradaki ilişkinin manidar orta derecede pozitif yönde olduğunu bulmuştur ($r=0.499$; $p<0.05$). Regresyon analizi sonucunda akademik performansın %40.8'nin İngilizce dil yeterliği ile açıklanabildiği gözlenmiştir ($R^2=0.408$; $p<0.05$). Bu sonuçlar eşliğinde, eğitim dili İngilizce olan okullarda, bu dildeki yeterliğin akademik başarıyı önemli oranda etkilediği sonucuna varılmıştır.

Araştırmasında Pearson İngilizce Yeterlik Testi (PTE) puanlarının zamandaş ve yordayıcı geçerliği hakkında bilgi toplamak isteyen Riazi (2014) ise, piyasada yeni kullanılmakta olan bu testten alınan puanlar ile hâlihazırda yükseköğrenim kurumlarına girişte İngilizce Yeterliği belirlemede kullanılan IELTS testinden alınan puanlar arasında bir ilişki olup olmadığı, diğer bir deyişle Pearson Testi puanlarının

zamandaş geçerliğini incelemeyi öncelikli amacı olarak belirtmiştir. İkinci bir amacının ise PTE'den elde edilen puanların öğrencilerin ilk akademik dönem sonundaki puan ortalamaları arasında manidar bir ilişki olup olmadığını bulmak; diğer bir ifadeyle PTE sonuçlarının akademik başarıyı yordama gücünü tespit etmek olduğunu belirtmiştir. Bu öğrencilerin birinci dönem başarıları ana dili İngilizce olmayan öğrencilerin not ortalaması kriter alınarak karşılaştırmaya gidilmiştir. Avustralya Macquarie Üniversitesi'nde 60 yabancı uyruklu öğrencilerin PTE, IELTS puanları ve birinci dönem genel not ortalaması verilerinin elde edilmesiyle yapılan analizler sonucunda, öğrencilerin PTE ve IELTS puanları arasında pozitif yüksek korelasyon bulunmuştur. PTE puanları ile birinci döneme ait genel not ortalaması arasındaki ilişki ise manidar çıkmasına rağmen korelasyon katsayısı ve determinasyon katsayısı düşük çıkmıştır. PTE'nin akademik başarıyı yordayabileceği fakat akademik başarıya katkıda bulunan diğer faktörlerin de araştırılması gerekliliğine vurgu yapılmıştır.

Dil yeterliğinin, özgüven ve akademik başarıyla ilişkisinin incelendiği bir çalışmada, Dev ve Qiqieh (2016), Birleşmiş Arap Emirlikleri Abu Dhabi Üniversitesindeki 200 lisans öğrencisinin IELTS puanı, özsaygı anketinden aldıkları puan ve genel not ortalaması karşılaştırılmıştır. IELTS puanları ile genel not ortalaması arasında manidar bir ilişki bulunamazken ($p > 0.05$), IELTS puanları ile özsaygı puanları arasında ise manidar negatif yönde düşük bir ilişki elde edilmiştir ($r = -0.14$; $p < 0.05$). Araştırmacılar, bu üç değişken arasında ilişki bulunamamasının sebebini, İngilizcenin Birleşmiş Arap Emirlikleri'nin eğitim sisteminde yeni yer bulduğunu ve öğrencilerin İngilizce yeterliğinin hem akademik hem de günlük hayatta önemini henüz kavrayamadıklarına bağlamışlardır.

2.2. YEREL TESTLER

Bu bölümde, yerel testler ile bir ülkedeki üniversitelerde veya bir kurumda uygulanan testler ifade edilmektedir. Bu testler belli bir kurum veya üniversite tarafından geliştirilmekte ve buradaki öğrencilere uygulanmaktadır. Bu testlerin sonuçları, dünya çapındaki diğer üniversitelerde veya kurumlarda kullanılamaz. Başkent Üniversitesi'nin uyguladığı BUSPE İngilizce Yeterlik Testi ve Malezya

Üniversitelerinde uygulanan MUET İngilizce Yeterlik Testi bu testlere örnek olarak verilebilir. Aşağıda yerel testlerden elde edilen puanların yordama geçerliğine dair çalışmalar yer almaktadır.

İki aşamadan oluşan araştırmalarında, İngilizce dil yeterliğinin Kanada'da öğrenim gören Çinli öğrencilerin akademik başarısındaki rolünü ve Fransızca dil yeterliğinin eğitim dili Fransızca olan Hukuk Fakültesi öğrencilerinin akademik başarısındaki rolünü inceleyen Bayliss ve Raymond (2004), akademik başarı ile dil yeterliği arasında manidar ilişkiler saptamıştır. İşletme yüksek lisansına (MBA) devam eden Çinli öğrencilerin programa kabul edilmeden önce girdikleri CanTEST (Ottawa Üniversitesi tarafından geliştirilen dinleme, okuma ve yazma bölümlerinin bulunduğu İngilizce Yeterlik Testi)'ten aldıkları puanlar ile MBA programındaki akademik başarısı genel not ortalaması üzerinden karşılaştırılmış ve yalnızca okuma bölümünün akademik başarıyı yordamada rolü olduğu bulunmuştur. Bu sonuç, Kerstjens ve Nery'nin (2000) yaptığı çalışmanın sonucu ile benzerlik göstermektedir. Okuma becerisi, akademik başarı varyansının %30'unu açıklamıştır ($r=0.55$; $p<0.05$). Araştırmanın ikinci aşamasında, başarısızlık oranının yüksek olduğu, eğitim dili Fransızca olan Hukuk Fakültesindeki öğrencilerin birinci dönem genel not ortalaması ile dönem başında uygulanan ve yine aynı üniversite tarafından geliştirilen İkinci Dil olarak Fransızca Testi (FSL)'nden elde edilen puanlar karşılaştırılmıştır. Ana dili Fransızca olan 100 öğrenci ile ana dili İngilizce olan 36 Hukuk öğrencisinden elde edilen veriler eşliğinde, FSL testi okuma bölümünden alınan puanların akademik başarının manidar bir yordayıcısı olarak bulunmuştur ($r= 0.37$; $p<0.05$).

Yüksek lisans tezi kapsamında iki parametrelili madde tepki kuramına dayalı olarak Başkent Üniversitesi İngilizce Yeterlik Testi yordayıcılığını inceleyen Yapar (2003), klasik test teorisine dayalı yapılan yordayıcılık çalışmalarına oranla daha yüksek korelasyonlar elde etmiştir. 100 çoktan seçmeli maddeden (40 dilbilgisi, 40 okuma, 20 kelime) oluşan İngilizce Yeterlik Testi puanları ile %30 ara sınav, %10 proje çalışması, %10 öğretmen değerlendirmesi ve %50 final sınavı puanlarından oluşan birinci ve ikinci dönem İngilizce Hazırlık programı puanları karşılaştırılmıştır. Yeterlik Testi ile birinci dönem puanları ($r=0.680$; $p<0.01$) ve ikinci dönem puanları ($r=0.572$; $p<0.01$) arasında, diğer yordayıcılık araştırmalarına kıyasla daha yüksek bir

ilişki bulunmuştur. Alt testlerin yordayıcılığı incelendiğinde okuma testi puanları ile birinci ($r=0.653$; $p<0.01$) ve ikinci dönem puanları ($r=0.512$; $p<0.01$) arasındaki korelasyon katsayısının dilbilgisi ($r=0.526$, $r=0.441$; $p<0.01$) ve kelime ($r=0.292$, $r=0.228$; $p<0.01$) alt testlerinden elde edilen korelasyon katsayısından daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Yapar (2003), okuma testi puanları yordayıcılığının daha yüksek olması sonucuna dayanarak, İngilizce Hazırlık programlarında okuma etkinliklerine daha çok ağırlık verilmesi gerekliliği üzerinde durmuştur.

Coşkuner (2007) yüksek lisans tezi kapsamında yürüttüğü çalışmada Ankara Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü Hazırlık Birimi tarafından geliştirilen ve dönem başında uygulanan İngilizce Yeterlik Sınavı ile hazırlık programı sonunda uygulanan TOEFL deneme testinden elde edilen puanlar arasında manidar bir ilişki olup olmadığını incelemiştir. Bu iki test arasında orta düzeyde pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur ($r=0.58$; $p<0.05$). TOEFL'dan elde edilen puanların varyansının %34'ü İngilizce Yeterlik Testi puanları ile açıklanabilmektedir. Bir diğer aşamada bu iki testin benzer alt testlerinden (okuma ve dilbilgisi) elde edilen puanlar karşılaştırılmıştır. TOEFL okuma alt testi ile İngilizce Yeterlik Testi okuma alt testinden elde edilen puanlar arasında orta düzeyde, pozitif ve manidar bir ilişki bulunurken ($r=0.45$; $p<0.01$), TOEFL dilbilgisi alt testi puanları ile İngilizce Yeterlik Testi dilbilgisi alt testinden elde edilen puanlar arasında yine orta düzeyde, pozitif ve manidar bir ilişki gözlemlenmiştir ($r=0.57$; $p<0.01$). Geliştirilen yeterlik testinin öğrencilerin İngilizce başarısını yordamada önemli bir yere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Lee ve Greene (2007) hem nicel hem nitel verilerden yararlandığı karma desen araştırmasında, 110 lisansüstü öğrencinin Bilgisayar Destekli Geliştirilmiş İngilizce Yerleştirme Testinden (CEEPT) aldığı puanlar ile akademik başarıyı gösteren genel not ortalaması, öğrenci öz değerlendirmesi ve fakülte bazlı öğretmen değerlendirmesi olmak üzere üç değişkeni karşılaştırmıştır. Araştırma sonucuna göre CEEPT puanları ile genel not ortalaması (korelasyon katsayısı rapor edilmemiş; $p<0.05$), öğretmen değerlendirmesi ($r=-0.38$; $p<0.05$), öğrencilerin kendi değerlendirmesi ($r=0.34$; $p<0.05$) arasında manidar fakat düşük korelasyonlar elde edilmiştir. Bu sonuçların eşliğinde akademik başarının yordayıcısı olarak tek başına CEEPT puanlarının yeterli

olmadığı, yapılan görüşmeler sonucunda ders içeriğine hakimiyetin daha önemli olduğuna dair ipuçları elde edilmiştir.

Chuah ve Rethinasamy (2011)'nin yürüttüğü bir başka çalışmada ise Malezya Ulusal Sınav Komisyonu tarafından geliştirilen ve uygulanan Malezya Üniversitelerine Giriş için İngilizce Yeterlik Testi (MUET)'den elde edilen sonuçlar doğrultusunda İngilizce hazırlık programına yerleştirilen 2884 lisans öğrencisinin MUET'ten aldıkları puanları ile Hazırlık programı sonundaki İngilizce başarı ortalaması arasındaki ilişki incelenmiştir. Yapılan korelasyon analizi sonucunda, öğrencilerin MUET puanları ile Hazırlık sınıfındaki İngilizce başarısını gösteren puan ortalamaları arasında orta düzeyde pozitif yönde bir ilişki olduğu bulunmuştur ($r=0.555$; $p<0.01$). MUET kesme puanlarının, IELTS kesme puanlarıyla ilişkisi ($r=0.662$; $p<0.01$) de yüksek çıktığından, Malezya İngilizce Yeterlik Testinin İngilizce Hazırlık eğitimi gören öğrencilerin İngilizce başarısını yordamada geçerliği yüksek ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu sonucuna varılmıştır.

İngilizce testlerinin yordama geçerliğini incelemek üzere bir diğer araştırma da Alavi (2012) tarafından yapılmıştır. Batı Azarbaycan'ın Naghadeh kentindeki 42 öğrenci ile yürütülen bu çalışmada, bu öğrencilerin lise son sınıftaki İngilizce ders puanları ve İran Ulusal Üniversite Giriş Sınavı'nın (INUEEE) İngilizce bölümünden aldıkları puanları arasındaki ilişki incelenmiştir. Lise son sınıftaki İngilizce ders puanları ise üç farklı puandan oluşmaktadır. Bunun nedeni ise İngilizce programlarında üç farklı kitap ve müfredat izlenilmekte, bu nedenle de üç farklı sınav ile öğrencilerin İngilizce başarıları ölçülmektedir. 1. sınav İngilizce Kitabı 3, 2. sınav Üniversite-öncesi 1 ve 3. sınav ise Üniversite-öncesi 2 kitaplarındaki konuları içermektedir. Üniversiteye Giriş Sınavındaki İngilizce Bölümündeki sorular ise bu üç kitabın içeriğinden hazırlanmaktadır. Bu nedenle araştırmacı lise son sınıfta yapılan bu üç sınavın ortalaması ile INUEEE'nin İngilizce bölümünden elde edilen sonuçlar arasındaki ilişkiye bakmış ve ilişkinin orta düzeyde pozitif yönde çıktığını bulmuştur ($r=0.449$; $p<0.05$). INUEEE İngilizce Testi puanları varyansının %10'unun belirtilen üç testin ortalaması ile açıklanabilmesi, bu testlerin yordayıcılığının zayıf olduğunun bir göstergesi olabileceğine değinilmiştir. Her bir test puanının INUEEE puanları ile korelasyonu incelendiğinde, sırasıyla INUEEE puanları ile İngilizce Kitabı 3 testi puanları arasında orta düzeyde pozitif yönde ($r=0.494$; $p<0.05$), ile Üniversite-öncesi

1 testi puanları ($r=0.343$; $p<0.05$) ve Üniversite-öncesi 2 testi puanları ($r=0.329$; $p<0.05$) ile düşük düzeyde pozitif yönde manidar korelasyonlar elde edilmiştir. Alavi (2012) bu sonuçlar eşliğinde araştırmasının, İranlı İngilizce öğretmenlerinin lise İngilizce eğitimde hazırladıkları testlerin INUEEE İngilizce testindeki kriterlere göre hazırlanmadığına dair ipuçları verdiğini belirtmiş ve öğretmenlerin bu konuya dikkat göstermeleri gerektiğini tavsiye etmiştir. Sınav sonuçları arasındaki korelasyon katsayısının yüksek olmaması öğrencilerin lise İngilizce puanlarının INUEEE’de gösterecekleri İngilizce başarısını yordamakta kullanılamayacağı, öğretmen yapımı testlerin yordama geçerliğinin düşük olduğu gibi sonuçlara varılabileceğini tartışmıştır.

Rumsey (2013) doktora tezinin problemlerinden biri olarak, Birleşmiş Arap Emirliklerinde uygulanmakta olan, üniversitede eğitime devam etmenin ön şartı olarak görülen CEPA (The Common Educational Proficiency Assessment) İngilizce Yeterlik Testi sonuçları ile bu sınav sonucuna göre bölümlerine yerleşen 1. sınıf lisans ve lisansüstü öğrencilerin, eğitim dili İngilizce olan İngilizce ve Matematik derslerindeki akademik başarısı arasında manidar bir ilişki olup olmadığını incelemiştir. Analiz sonucunda CEPA puanları ile lisans birinci sınıf İngilizce dersi genel toplam puanları, İngilizce final testi puanları, İngilizce portfolyo puanları arasında orta düzeyde pozitif yönde manidar ilişkiler gözlemlenmiştir ($r=0.476$, $r=0.484$, $r=0.468$; $p<0.01$). Lisansüstü öğrencilerin CEPA puanları ile İngilizce dersi toplam puanları, final testi puanları ve İngilizce portfolyo puanları arasında daha yüksek korelasyonlar elde edilmiştir ($r=0.564$, $r=0.679$, $r=0.652$; $p<0.01$). Lisansüstü öğrencilerinin Matematik dersi puanları ile CEPA puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunamazken, lisans öğrencilerinin CEPA puanları ile Matematik Final Testi puanları ($r=0.194$; $p<0.05$) ve Matematik Portfolyo puanları ($r=0.199$; $p<0.05$) arasında manidar bir ilişki bulunmuştur. Fakat açıklanan varyans oldukça düşük olduğu için CEPA puanları ile Matematik başarısının yordanamayacağına dikkat çekilmiştir. Rumsey (2013), İngilizce başarısının CEPA’dan elde edilen puanlar ile tahmin edilebilmesine rağmen akademik başarıya etki eden birçok faktörün olduğunun altını çizerek, CEPA sonuçlarının öğrencilerin gelecekteki akademik başarısını kestirmede kesinlik ifade edemeyeceğini vurgulamıştır.

Hajr (2014), çalışmasında Oman'daki iki üniversitede (Sur ve Rustaq) yürütülen hazırlık programındaki öğrencilerin başarıları ile aynı öğrencilerin bölümdeki birinci dönem akademik başarıları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Temel İngilizce Hazırlık Okulundaki değerlendirme Genel İngilizce ve Akademik İngilizce derslerini kapsamakta ve Genel İngilizce değerlendirmesinde bir ara sınav (%40) ve final sınavı (%60)'ndan oluşurken, Akademik İngilizce ise sözel sunum (%50) ve yazılı rapordan (%50) oluşmaktadır. Her bir dersten alınan toplam puanın %50'si alınarak İngilizce Hazırlık başarıları belirlenmektedir. Söz konusu araştırmada diğer bir değişken olan akademik başarı ise birinci sınıf Bilgisayar Teknolojileri, Uluslararası İşletme ve İletişim bölümlerindeki öğrencilerin genel not ortalamasıyla elde edilmiştir. İki ayrı üniversitedeki toplam 163 öğrencinin İngilizce Hazırlık Programı başarıları ile genel not ortalamasının karşılaştırıldığı bu çalışmada, korelasyon manidar çıkmasına rağmen ilişki düzeyi zayıf bulunmuştur ($r=0.30$; $p<0.01$). Öğrencilerin sadece Genel İngilizce dersindeki başarıları ile bölümdeki not ortalaması karşılaştırıldığında ilişki düzeyi manidar, fakat yine zayıf bulunmuştur ($r=0.37$; $p<0.01$). Akademik İngilizce başarıları ve genel not ortalaması arasındaki ilişki düzeyi daha zayıf tespit edilmiştir ($r=0.27$; $p<0.01$). İki İngilizce dersindeki başarının genel not ortalamasıyla arasındaki ilişki boyutunun değişkenlik göstermesi konusunda, Hajr, Genel İngilizce değerlendirmesinde ölçme aracı olarak standardize edilmiş testlerin kullanılması ve Akademik İngilizcenin değerlendirmesinin ise performans değerlendirme üzerinden yapılmasını göz önünde bulundurarak, farklı ölçme araçlarının bu değişkenliğe yol açabileceğine dikkat çekmektedir. Aynı çalışmada İngilizce toplam başarıları ile genel not ortalaması iki üniversiteye göre ayrı ayrı incelendiğinde, katılımcı öğrenci sayısı 44 olan Sur Üniversitesinde ilişki manidar, korelasyon orta düzeyde bulunmuş ($r=0.46$; $p<0.01$), 199 katılımcıdan oluşan Rustaq Üniversitesi için iki puan türü arasındaki ilişki manidar çıkmamıştır. Erkek ve kız öğrencilerin İngilizce başarıları ile genel not ortalaması arasındaki ilişki incelendiğinde, sadece kız öğrencilerin İngilizce başarıları ile genel not ortalaması arasında manidar bir korelasyon bulunmuştur ($r=0.32$; $p<0.01$). Öğrencilerin kendi İngilizce yeterliğini öz değerlendirmesine göre ayrılan gruplarda (orta, iyi, çok iyi, mükemmel) İngilizce başarıları ile genel not ortalaması arasındaki ilişki incelendiğinde orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunamazken; iyi düzeyde zayıf bir ilişki ($r=0.25$; $p<0.05$); çok iyi düzeyde orta derecede bir ilişki ($r=0.39$; $p<0.01$) ve mükemmel düzeyde oldukça güçlü bir ilişki bulunmuştur ($r=0.88$;

$p<0.01$). İngilizce başarıları ile not ortalamaları arasındaki ilişki öğrencilerin kayıtlı oldukları bölümler bazında incelendiğinde Bilgi Teknolojilerindeki öğrenciler not ortalamasının İletişim Bölümündeki öğrencilerin not ortalamasına göre İngilizce başarıları tarafından yordanması daha zayıftır. Bilgi Teknolojilerindeki öğrencilerin not ortalaması ile İngilizce başarıları arasındaki korelasyon ($r=0.41$; $p<0.01$) bulunurken; İletişim bölümünde ise ($r=0.64$; $p<0.01$) bulunmuştur. Uluslararası İşletme bölümü öğrencilerinin not ortalaması ile İngilizce başarıları arasında anlamlı bir ilişki elde edilememiştir. Bölümler bazındaki grupta İşletme öğrencilerinin sayıca fazla olması, fakat İngilizce başarısının akademik başarıyı yordamasında manidar çıkmaması, çoğu yordayıcılık çalışmasının sonuçlarını destekler niteliktedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

2013-2017 yıllarını kapsayan dört akademik yılda, Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından akademik yıl başlangıcında uygulanan İngilizce Yeterlik Testleri ve Seviye Belirleme Testlerinin psikometrik özelliklerini (geçerlik, güvenirlik, test ve madde istatistikleri) belirlemeyi amaçlayan bu araştırmanın yöntemi bu bölümde yer almaktadır.

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırma, ilişkisel tarama modelindedir. İlişkisel tarama modellerinde iki ve daha fazla değişken arasındaki birlikte değişimin derecesi–değişkenlerin manipülasyonu söz konusu olmaksızın incelenmektedir (Karasar, 2006; Fraenkel ve Wallen, 2006). Bu araştırmada, bağımsız (yordayıcı) değişken olarak ele alınan İYT ve İSBT’den elde edilen sürekli puanların, bağımlı (yordanan) değişken olan öğrencilerin dönem içerisindeki seviye sınıflarında elde edilen başarı puanlarını yordayıp yordamadığı araştırılmıştır. Yordama çalışmalarında, değişkenler arasındaki ilişkilerden yola çıkılarak ilgili diğer değişkenler yordanmaya çalışılır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2008). İki değişken arasında manidar ilişki olduğu durumlarda değişkenlerin birine/birkaçına ait puanlar bilindiği takdirde diğer değişkene ait puanları tahmin etmek mümkün hale gelmektedir (Fraenkel ve Wallen, 2006).

3.2. ÇALIŞMA GRUBU

Araştırma, Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulunda 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016 ve 2016-2017 akademik yıllarında güz dönemi başında uygulanmış olan İngilizce Yeterlik Testleri ve Seviye Belirleme Testleri puanları üzerinde yürütüldüğünden, bu araştırmanın çalışma grubunu yukarıda anılan eğitim öğretim yıllarında sözü edilen testleri alan öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmanın ana problemlerinden ilki olan test puan dağılımları ve madde istatistiklerini incelemek üzere ayrı bir veri seti oluşturulmuştur. Bu veri setini oluşturmak için, akademik yıl başlangıcında eski ve yeni kayıtlı öğrencilere uygulanan iki ayrı İngilizce Yeterlik Testi ve bu öğrencilerin tümüne birlikte uygulanan aynı İngilizce Seviye Belirleme Testi optik formlarına ulaşılmıştır. Ulaşılan optik form sayısı Çizelge 2’de detaylı bir şekilde gösterilmiştir. Araştırmanın 2, 3, 4 ve 5. alt problemleri kapsamında test puanlarının dönem içindeki ana kurlarda toplanan puanları yordama gücü çalışmasında ise akademik yıl başlangıcında İngilizce Yeterlik ve Seviye Belirleme Testine girmiş ve aynı zamanda 1. ve 4. Kurlarda ana seviyelerin birinde (A1, A2, B1, B2) İngilizce eğitimini tamamlamış öğrencilerin kur sonunda topladıkları puanlara ulaşılmıştır. Ulaşılan veri sayısı yine Çizelge 2’de gösterilmiştir.

Çizelge 2. 1. Araştırma Sorusuna Yönelik Çalışma Grubu Dağılımı

	Test Puanları			Kur Sonu Puanları			
	Eski	Yeni	Eski-Yeni	1. Kur	4. Kur		
Akademik Yıl	İYT	İYT	İSBT	A1	A2	B1	B2
2013-2014	257	96	331	61	67	24	95
2014-2015	177	228	495	141	68	89	98
2015-2016	173	147	264	86	18	38	65
2016-2017	176	87	397	149	23	81	90

Eski İYT: Eski kayıtlı öğrencilerin girdiği İngilizce Yeterlik Testi

Yeni İYT: Yeni kayıtlı öğrencilerin girdiği İngilizce Yeterlik Testi

İSBT: Eski ve yeni kayıtlı öğrencilerin birlikte girdiği İngilizce Seviye Belirleme Testi

Test sonuçları ve kur sonu puanlarının karşılaştırılması yapılırken, seviye sınıflarında veri kaybını önlemek adına eski ve yeni öğrencilerin İngilizce Yeterlik Test puanları, benzer testler olduğu iddiası ile birleştirilmiştir. Araştırmanın ikinci ana sorusuna cevap aramak için yapılan regresyon analizlerine dâhil edilen veri seti Çizelge 3’te gösterilmiştir. 2013-2014 akademik yılında toplamda 128 öğrenci, 2014-2015 akademik yılında 211 öğrenci, 2015-2016 akademik yılında 105 öğrenci ve

2016-2017 akademik yılında 149 öğrenciden elde edilen veriler ile araştırmanın ikinci kısmı yürütülmüştür.

Çizelge 3. 2, 3, 4 ve 5. Araştırma Sorusuna Yönelik Çalışma Grubu Dağılımı

Akademik Yıl		2013-2014		2014-2015		2015-2016		2016-2017	
Test		İYT	İSBT	İYT	İSBT	İYT	İSBT	İYT	İSBT
1.Kur	A1	57	61	141	141	83	87	142	149
	A2	67	67	68	68	18	18	23	23
4.Kur	B1	22	24	88	88	36	38	76	81
	B2	95	95	97	98	63	65	88	90
Toplam		128		211		105		172	

İYT: İngilizce Yeterlik Testi

İSBT: İngilizce Seviye Belirleme Testi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İktisat, İşletme ve Uluslararası İlişkiler Bölümleri) ve Mühendislik Fakültesi (Bilgisayar, Endüstri, Enerji Sistemleri, Kimya ve Süreç, Polimer ve Ulaştırma Mühendisliği Bölümleri) öğrencileri zorunlu olarak bir yıl İngilizce hazırlık eğitimi almaktadır. Akademik yıl başlangıcında hazırlık eğitimden muaf olmak isteyen öğrenciler İngilizce Yeterlik Testine (İYT) tabii tutulmaktadır. Bu test 100 üzerinden puanlanmakta ve bu testten 60 ve üzeri puan alan öğrenciler İngilizce hazırlık eğitiminden muaf tutulmaktadır. Aynı gün içinde uygulanan İngilizce Seviye Belirleme Testi (İSBT) ise hazırlık eğitime alacak öğrencileri düzey sınıflarına yerleştirmektedir. Ana seviyeler A1 (başlangıç düzeyi), A2 (orta öncesi düzey), B1 (orta düzey) ve B2'den (yüksek düzey) oluşmaktadır. İSBT sonuçlarına göre öğrenciler, seviyelerine uygun sınıflara yerleştirilmektedir.

3.3. VERİLER VE TOPLANMASI

Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürlüğü'nden veri toplama ve araştırma için izin alınmıştır. Bu izne dayanarak aşağıdaki veriler toplanmıştır:

1. 2013-2017 yılları arasında dört ayrı akademik yıl başlangıcında uygulanan İngilizce Yeterlik Testi (İYT) giren öğrencilerin test optik kâğıtları yüksekokul arşivinden temin edilmiştir. İYT, Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından geliştirilmekte ve her akademik yıl başlangıcı için paralel form olduğu iddia edilen iki ayrı test oluşturulmaktadır. Bu testlerden biri önceki akademik yılda İngilizce

hazırlık eğitiminden başarısız olmuş öğrencilere uygulanmakta, diğeri ise yeni kayıt yaptıran öğrencilere uygulanmaktadır. Bu araştırmada, test madde analiz kısmında bu iki test ayrı ayrı ele alınmış, fakat yordama çalışmasında, birbirinin paralel formu olarak iddia edilen bu test sonuçları tek bir test sonucu olarak birleştirilmiştir. Bundaki amaç, düzeyler bazındaki öğrenci sayısını normal dağılıma yakın hale getirmektir. İYT, her bir sorunun beş seçenekten oluştuğu, doğru yanıtın 1 puan olarak atandığı 75 çoktan seçmeli test ve 25 puanlık açık uçlu test formatındaki kompozisyon yazma bölümünden oluşmaktadır. Bu araştırma kapsamında yazma bölümü dâhil edilmemiş, sadece 75 puanlık 75 maddeden oluşan çoktan seçmeli test bölümü kullanılmıştır. Optik kâğıtlar optik okuyucuda taranmış, her bir test maddesi için öğrencilerin işaretlediği seçeneklerin (A, B, C, D, E) olduğu veri dosyaları temin edilmiştir. Bu veriler Excel dosyasına aktarılarak doğru cevap 1, yanlış cevap ve boş bırakılan maddeler 0 olacak şekilde kodlanmış ve madde analizleri bu veri üzerinden yapılmıştır.

Yüksekokul tarafından geliştirilen bu yeterlik testlerinde kullanılan madde tipleri ve bu maddeler aracılığıyla ölçülmesi hedeflenen dil becerileri ve alanları çizelge 4-7 aralığında sunulmuştur. Madde tiplerinin ağırlığı her testte farklılık gösterebilmektedir.

Çizelge 4. 2013-2014 Akademik Yılı İngilizce Yeterlik Testi Madde Formları ve Alanları

2013-2014			
Madde Formları	Ölçülmesi Amaçlanan Alan	İYT (Eski Kayıt)	İYT (Yeni Kayıt)
		Madde Sayısı	
Tamamlamalı	Dil Bilgisi, Kelime Bilgisi	35	40
Cümle Tamamlama	Okuma Anlama, Yazılı Anlatım	-	-
Diyalog Tamamlama	Okuma Anlama, Yazılı Anlatım	5	-
İlgili Olmayan Cümleyi Bulma	Okuma Anlama	-	-
Okuduğunu Anlama	Okuma Anlama	25	20
Cloze Test	Dil Bilgisi, Kelime Bilgisi	10	15
Çeviri	Dil Bilgisi, Kelime Bilgisi, Yazılı Anlatım	-	-
Duruma Uygun İfade Bulma	Okuma Anlama, Yazılı Anlatım	-	-
Açık uçlu yazma (kompozisyon)	Yazılı Anlatım	1	1

İYT (Eski Kayıt): Bir önceki akademik yılda kayıt yaptıran ve kayıt yaptırdıkları yıl içerisinde Hazırlık programında başarısız olan öğrencilere uygulanan İngilizce Yeterlik Testi

İYT (Yeni Kayıt): Hazırlık programına ilk yılında kayıt yaptıran öğrencilere uygulanan İngilizce Yeterlik Testi

Çizelge 5. 2014-2015 Akademik Yılı İngilizce Yeterlik Testi Madde Formları ve Alanları

2014-2015			
Madde Formları	Ölçülmesi Amaçlanan Alan	İYT (Eski Kayıt)	İYT (Yeni Kayıt)
		Madde Sayısı	
Tamamlamalı	Dil Bilgisi, Kelime Bilgisi	45	55
Cümle Tamamlama	Okuma Anlama, Yazılı Anlatım	5	5
Diyalog Tamamlama	Okuma Anlama, Yazılı Anlatım	5	5
İlgili Olmayan Cümleyi Bulma	Okuma Anlama	-	-
Okuduğunu Anlama	Okuma Anlama	16	10
Cloze Test	Dil Bilgisi, Kelime Bilgisi	-	-
Çeviri	Dil Bilgisi, Kelime Bilgisi, Yazılı Anlatım	4	-
Duruma Uygun İfade Bulma	Okuma Anlama, Yazılı Anlatım	-	-
Açık uçlu yazma (kompozisyon)	Yazılı Anlatım	1	1

Çizelge 6. 2015-2016 Akademik Yılı İngilizce Yeterlik Testi Madde Formları ve Alanları

2015-2016			
Madde Formları	Ölçülmesi Amaçlanan Alan	İYT (Eski Kayıt)	İYT (Yeni Kayıt)
		Madde Sayısı	
Tamamlamalı	Dil Bilgisi, Kelime Bilgisi	30	34
Cümle Tamamlama	Okuma Anlama, Yazılı Anlatım	5	4
Diyalog Tamamlama	Okuma Anlama, Yazılı Anlatım	5	4
İlgili Olmayan Cümleyi Bulma	Okuma Anlama	5	4
Okuduğunu Anlama	Okuma Anlama	15	15
Cloze Test	Dil Bilgisi, Kelime Bilgisi	10	10
Çeviri	Dil Bilgisi, Kelime Bilgisi, Yazılı Anlatım	5	4
Duruma Uygun İfade Bulma	Okuma Anlama, Yazılı Anlatım	-	-
Açık uçlu yazma (kompozisyon)	Yazılı Anlatım	1	1

Çizelge 7. 2016-2017 Akademik Yılı İngilizce Yeterlik Testi Madde Formları ve Alanları

2016-2017			
Madde Formları	Ölçülmesi Amaçlanan Alan	İYT (Eski Kayıt)	İYT (Yeni Kayıt)
		Madde Sayısı	
Tamamlamalı	Dil Bilgisi, Kelime Bilgisi	30	30
Cümle Tamamlama	Okuma Anlama, Yazılı Anlatım	5	5
Diyalog Tamamlama	Okuma Anlama, Yazılı Anlatım	5	5
İlgili Olmayan Cümleyi Bulma	Okuma Anlama	5	5
Okuduğunu Anlama	Okuma Anlama	15	15
Cloze Test	Dil Bilgisi, Kelime Bilgisi	10	10
Çeviri	Dil Bilgisi, Kelime Bilgisi, Yazılı Anlatım	-	-
Duruma Uygun İfade Bulma	Okuma Anlama, Yazılı Anlatım	5	5
Açık uçlu yazma (kompozisyon)	Yazılı Anlatım	1	1

- *Tamamlamalı*: Dilbilgisi ve kelime bilgisi kurallarına göre yarım bırakılan cümlelerin tamamlanmasını gerektiren maddelerdir.
- *Cümle Tamamlama*: Yazılı anlatım kurallarından yola çıkarak cümlelerin uygun ifadeyle tamamlanmasının beklenildiği maddelerdir.
- *Diyalog Tamamlama*: Kelime bilgisi ve duruma uygun ifadeyi bulma becerisini ölçmeyi amaçlayan, verilen diyaloga uygun ifadenin bulunduğu madde türüdür.
- *İlgili Olmayan Cümleyi Bulma*: Yazılı anlatım becerisinin ölçüldüğü bu madde türünde, sunulan paragrafta anlam bütünlüğünü bozan cümle bulunur.
- *Okuduğunu Anlama*: Verilen okuma metninde dil bilgisi, kelime bilgisini kullanarak ve cümleler arasındaki anlam ilişkisini kavrayarak metinle ilgili sorulara cevap bulmayı gerektiren maddelerdir.
- *Cloze Test*: Verilen bir okuma metninde belirli yerlerde boşluklar bırakılmış ve testi alan kişilerin dil bilgisi ve kelime bilgisinden yola çıkarak metni anlamlı hale getirecek şekilde boşlukları uygun seçeneklerle doldurmasını gerektiren madde türüdür.
- *Çeviri*: İngilizce olarak verilen cümlelerin seçenekler arasında birebir Türkçe karşılığını veya Türkçe olarak verilen cümlelerin seçenekler arasında İngilizce karşılığını buldurmaya yönelik madde türüdür.

- *Duruma Uygun İfade Bulma*: Verilen bir durum karşısında, kullanılabilecek uygun ifadeyi bulmaya yönelik madde türleridir. Bu madde türü, kelime ve dil bilgisi becerileri aracılığıyla verilen metni anlama ve uygun ifadeyi bularak doğru iletişim sağlama becerilerini ölçmektedir.
- *Kompozisyon*: Farklı kompozisyon türlerinde (Problem-Çözüm, Sebep-Sonuç, Benzerlik-Farklılık, Sınıflama, İkna Edici, Fikir Bildirici kompozisyon) bir konu seçerek, konuya uygun beş paragraflık bir kompozisyon yazılmasının istendiği açık uçlu madde formatıdır. Testi alan bireyler verilen herhangi bir konuyu seçmekte serbesttir. Bu kısım çoktan doğru cevabın 1 puan olduğu seçmeli test maddelerinden farklı olarak, 25 puan üzerinden değerlendirilmektedir.

2. Bahsi geçen akademik yılların başlangıcında uygulanan İngilizce Seviye Belirleme Testi (İSBT) içinse yine öğrencilerin testteki maddelere verdikleri cevapları kodladıkları optik kâğıtlar arşivden temin edilmiş, optik okuyucu yardımıyla İYT optik formları için gerçekleştirilen işlemler bu testler için de uygulanmıştır. 2013-2014 akademik yılı başlangıcında uygulanan İSBT 100 maddeden oluşmaktadır. Bu yılı takip eden yıllarda uygulanan İSBT ise 40 maddelik bir testten oluşmaktadır. Her iki test de piyasada ticari amaçla sunulan testler olup, Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından geliştirilmemiştir.

Çizelge 8. İngilizce Seviye Belirleme Testi Madde Formları ve Alanları

Madde Formları	Ölçülmesi Amaçlanan Alan	2013-2014 İSBT	2014-2015 İSBT	2015-2016 İSBT	2016-2017 İSBT
Tamamlamalı	Dil Bilgisi, Sözcük Bilgisi	100	20	20	20
Cloze Test	Dil Bilgisi, Sözcük Bilgisi	-	15	15	15
Duruma Uygun İfade Bulma	Sözcük Bilgisi	-	5	5	5

3. Bir diğer veri seti ise, İYT ve İSBT’ye giren öğrencilerin dönem içindeki başarısını belirleyen kur toplam puanlarıdır. Bu puanlar okul yönetiminden alınmıştır. 1.Kur ve 4. Kur toplam puanlarının veri setine dâhil edildiği bu aşamada, diğer 2. ve 3. Kur toplam puanlarının dâhil edilmemesinin sebebi bu kurlarda düzeylerin birden çok olmasından dolayı veri setinde elde edilecek kategorilerin karmaşık hale gelmesidir. Bu nedenle, ana düzeylerin (A1, A2, B1, B2) görüldüğü 1. kur ve 4.

kur düzeyleri araştırma verilerine dâhil edilmiştir. Kur toplam puanlarının 100 puan üzerinde değerlendirilmekte ve içeriğini bir ara sınav (%30), portfolyo çalışmaları (%30) ve final sınavı (%40) oluşturmaktadır.

3.4. VERİLERİN ANALİZİ VE YORUMLANMASI

Bu araştırmanın verilerinin analizinde, İYT ve İSBT'ne ait puanların betimsel istatistikleri ve test madde istatistikleri hesaplanmış, İYT ve İSBT puanları ile seviye sınıfı toplam puanları arasındaki ilişki korelasyon ve regresyon yöntemi ile ortaya konulmuştur.

Çoktan seçmeli maddelerden oluşan İYT ve İSBT'de öğrencilerin her maddeye verdiği doğru cevap için 1, yanlış ve boş bırakılan cevaplara 0 girilerek Microsoft Excel dosyaları hazırlanmıştır. Bu dosyalar, her bir teste ait KR-20 güvenirlik katsayısını hesaplamak ve Jmetrik programında madde analizi yapmak üzere kullanılmıştır.

İYT ve İSBT sonuçları ile düzeyler bazında 1. ve 4. kurda öğrencilerin topladığı toplam puanlar arasındaki ilişkiyi ortaya koymak için testlerin sadece optik okuyucu ile puanlanan toplam puanları ve öğrencilerin İngilizce hazırlık eğitimi boyunca 1. ve 4. kurlarda, içinde bulundukları düzeye göre elde ettikleri kur toplam puanları SPSS 23.0 programına aktarılmıştır. Her bir öğrenciye ait İYT, İSBT sonuçları ile 1.Kur (A1 ve A2 düzeyi), 4. Kur (B1 ve B2 düzeyi)'da elde ettikleri toplam puanlar olmak üzere, dört ayrı akademik yıl için dört farklı veri seti girilmiştir ve veriler SPSS 23.0 programı yardımı ile analiz edilmiştir.

İYT ve İSBT puan dağılımını belirlemek üzere öğrencilerin çoktan seçmeli test kısmından aldıkları toplam puanlar üzerinden betimsel istatistikler olan merkezi yığılma ölçüleri (mod, medyan, ortalama) ve dağılma ölçüleri (standart sapma, varyans, çarpıklık ve basıklık katsayıları) hesaplanmıştır. Çarpıklık ve basıklık katsayıları incelenerek normal dağılım özelliği göstermeyen puanlar için dönüşüm formülleri (karekök, karekök-yansıtma ve logaritmik dönüşümler) uygulanmış ve normal dağılım gözlenen puanlar ile ileriki analizlere devam edilmiştir. Büyüköztürk, Çokluk ve

Şekercioğlu (2016), dağılımın normalden sapması durumunda, araştırmacıların dağılımları normale yaklaştırmak için veri dönüştürme işlemini göz önünde bulundurması gerektiğini vurgulamıştır. Verilerin dönüştürüldüğünde, diğer sayıtların karşılandığından ve istatistiksel analiz sonuçlarının daha doğru hale gelmesinden dolayı, dönüştürme işleminin, verileri farklı birimlerle yeniden aktarmaktan başka bir şey olmadığına dikkat çekilmektedir (Mertler ve Vannatta, 2005; akt: Büyüköztürk, Çokluk ve Şekercioğlu, 2016). Araştırmada, orta düzeyde pozitif çarpık puan dağılımı için karekök dönüştürme [$NEWX=SQRT(X)$]; yüksek düzeyde pozitif çarpık dağılım için logaritma [$NEWX=LG10(X)$]; orta düzeyde negative çarpık dağılım için yansıtma ve karekök [$NEWX=SQRT(b-X)^b$, b=en küçük değerin 1'e eşit olması için her puandan bir sabit çıkartılır] dönüştürme uygulanmıştır.

Her bir İYT ve İSBT'ne ait puanların KR-20 güvenirlik katsayısı hesaplanmıştır. KR-20 formülü ile hesaplanan güvenirlik, testteki maddelerin birbirleriyle ve testin bütünüyle olan tutarlılığını verdiği için, katsayının yüksek olması hem testin güvenirliğinin yüksek olduğunun hem de test aracılığıyla ölçülen özelliğin tek boyutlu olduğunun işareti olarak kabul edilir (Baykul ve Turgut, 2014).

Kuder-Richardson-20 (KR-20) güvenirlik katsayısı, madde kovaryanslarından faydalanarak hesaplanan güvenirlik bulma yöntemlerinden biridir (Tan, 2010). KR-20 bir defada uygulanan bir ölçme aracının iç tutarlılığını veren bir katsayıdır. Bu yöntemle, bir testin bütün maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı olduğu kestirilebilir. İkili olarak puanlanan – doğru cevaplanan maddeler “1”, yanlış ve boş cevaplanan maddeler “0” şeklinde – test maddeleri için kullanılır. Kuder-Richardson formülleri testteki bir maddenin aynı değişkeni ölçtüğü, diğer bir deyişle, testin ölçtüğü şeyin homojen olduğu sayılımasına dayanır. Test maddelerinin homojenliği, bir boyutluluğu ve maddelerin birbiri ile tutarlı ölçme yapıp yapmadığı ile ilgili güvenirlik katsayısını veren bir yöntemdir. Güvenirlik katsayısının yüksek gözlenmesi, testin bir boyutlu ve güvenilir olduğunu gösterir. Güvenirlik katsayısının düşük bulunması, testin tesadüfi hatalarla dolu olduğu ya da bir boyutlu olmadığı anlamına gelebilir, fakat hangisinin olduğu kestirilemez (Tekindal, 2014). KR-20 güvenirlik katsayısı aşağıdaki formülle hesaplanır:

$$KR-20 = \frac{K}{K-1} \cdot \left(1 - \frac{\sum pq}{S_x^2}\right)$$
 formülünde, K, testteki soru sayısını; S_x , test puanlarına ait standart sapmayı; pq , i maddesinin varyansını; P, i maddesini doğru cevaplayanların yüzdesini; q ise i maddesini yanlış cevaplayanların yüzdesini simgelemektedir.

Test maddelerine verilmiş cevapların analizi, test geliştirmede ve testi daha iyi hale getirmede etkili ve güçlü bir araçtır. Bir testteki maddelerin işe yarayıp yaramadığı, işe yaramıyorsa nedenlerinin ne olduğunu, gerekli durumda hangi düzeltmelerin yapılacağı gibi sorulara yanıt vermek için test maddelerine verilmiş cevapların analiz edilmesi gerekir (Tekin, 2004).

Seçmeli maddelerin analizinde özellikle üç yön üzerinde durulur. Bunlardan biri maddenin güçlüğü, ikincisi ayırt ediciliği, üçüncüsü de çeldiricilerin işlerliğidir (Özçelik, 2016). Madde analizi yapılmadan önce bilgisayar ortamına aktarılan test cevapları, analiz için hazır duruma getirilmiştir. Seçenekleri dağılımı için “A, B, C, D, E ve boş” şeklinde kodlanmış yanıtlar kullanılmıştır. Diğer istatistikler için veriler, doğru yanıtlara “1”; yanlış ve boş yanıtlara “0” verilerek “1 – 0” şekline dönüştürülmüştür.

Test maddelerine ait güçlük ve ayırt edicilik dereceleri, Jmetrik madde analiz programı ile incelenmiştir. Madde güçlüğü, maddeye doğru cevap verenlerin sayısının testi alanlarının sayısına oranı ile hesaplanmaktadır (Baykul ve Turgut, 2014). “0” ile “+1” arasında değer alan madde güçlük indeksinde, “+1”e yaklaştıkça maddenin kolaylaştığı; “0” a yaklaştıkça zorlaştığı yorumu yapılır.

Madde güçlük indeksi P_i , i maddesini doğru yanıtlayanların sayısının, testi alan tüm öğrencilerin sayısına bölünmesi ile bulunmuştur ($p_i = \frac{N_D}{N}$).

Madde ayırt edicilik gücü, maddeyle yoklanan ilgili davranışa sahip olanla olmayanı ayırt etme derecesini gösterir (Baykul ve Turgut, 2014). Bir korelasyon katsayısı olan madde ayırt edicilik katsayısı, “-1” ve “+1” arasında değer almakta, “+” işaretli değerler, maddenin ölçtüğü niteliğin testin bütünüyle uyumlu olduğunu; “-” işaretli değerler ise maddenin ölçtüğü niteliğin testin bütününe ölçtüğü niteliğe ters düştüğünü belirtir. “0” ve “0”a yakın değerler ise maddenin ölçtüğü niteliğe testin

bütünüyle ölçülen nitelik arasında ilişkinin olmadığına işaretler ve bu maddelerin de testten çıkarılması önerilir. Crocker ve Algina (1986)'ya göre aşağıda belirtilen madde ayırt edicilik değerleri (R_{jx}), teste konulacak maddeler açısından genel bir ölçüt olarak kabul edilir:

- 0.19 ve altı değere sahip olan maddeler teste alınmaz.
- 0.20 – 0.29 arasında değere sahip olanlar teste düzeltilerek alınabilir.
- 0.30 ve üstü değere sahip olan maddeler, değişiklik yapılmadan teste alınabilir.

Analiz esnasında madde ayırt ediciliğini hesaplamak için çift serili korelasyondan yararlanılmıştır.

$r_j = \frac{\mu_D - \mu_{(x)}}{\sigma_{(x)}} \cdot \frac{\pi_j}{y_j}$ formülünde, μ_D , maddeyi doğru yanıtlayanların ortalamasını; $\mu_{(x)}$, testin aritmetik ortalamasını; $\sigma_{(x)}$, testin standart sapmasını; π_j , maddenin güçlük indeksini (p); y_j , p değerine karşılık gelen ordinat yüksekliğini göstermektedir.

İYT ve İSBT puanları ile öğrencilerin yerleştikleri düzey bazında 1. Kur ve 4. Kur toplam puanları arasındaki ilişkiyi ortaya koymak üzere, iki değişken arasındaki doğrusal ilişkinin ölçüsü olarak Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı hesaplama yöntemi kullanılmıştır (Baykul, 2015).

Korelasyon, ölçme sonuçları arasındaki karşılıklı ilişki olarak adlandırılır. Diğer bir deyişle, elde edilen puanlar arasındaki bağıntıyı gösterir. Korelasyon katsayısı (r), değişkenlerin yönü ve etkileşimlerin nasıl olduğu hakkında bilgi sağlar. Değişkenlerin birbiri arasında etkileşim olup olmadığı, eğer etkileşim varsa kuvvetli mi veya zayıf mı olduğu ve gözlem gruplarından birinin gözlem değerleri artarken diğerinin de artıyor mu veya azalıyor mu olduğu tespit edilebilir.

İki değişken arasında bir korelasyon bulunduğu zaman bu değişkenlerin biri üzerindeki belli bir ranj (range) içindeki puanların diğer değişken üzerindeki belli bir ranj içindeki puanlarla ilişkili olduğu anlamına gelir. Korelasyon katsayısı, değişkenler arası ilişkinin derecesini ortaya koyarken; katsayının işareti bu ilişki yönünü belirtir. Korelasyon katsayısının 1.00 gözlenmesi mükemmel pozitif bir

ilişkiyi, -1.00 gözlenmesi mükemmel negatif bir ilişkiyi ve 0.00 gözlenmesi hiçbir ilişkinin olmadığını gösterir.

Korelasyon katsayısı, testlerden ve araştırmada kullanılan diğer araçlardan elde edilen puanların güvenilirliğini ve geçerliğini kontrol etmede de kullanışlı bir istatistiktir. Korelasyon bu amaçla kullanıldığında güvenilirlik katsayısı ve geçerlik katsayısı adlarını almaktadır. Puanların güvenilirliğini kontrol etmek için kullanıldığında katsayı en az 0.70 olmalıdır. Puanların geçerliğini kontrol etmede kullanıldığı zaman ise katsayı en azından 0.50 olmalıdır; tabii ki tercih edilen, bu değerden yüksek olmasıdır (Hatch ve Farhady, 1982). Korelasyon katsayısı için genel ölçüt; 0.30'dan küçük ise ilişkinin zayıf, 0.30 ile 0.70 arasında ise orta düzeyde, 0.70'den büyük ise yüksek olduğu yönündedir (Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2015).

Verilen herhangi bir korelasyon katsayısı yorumlanırken dikkatli olunmalıdır. Korelasyon katsayısı, iki puan setinin birlikte değişim miktarına işaret eder. İlişkisel çalışmalarda, değişkenler arasında herhangi bir neden-sonuç ilişkisi yoktur. Korelasyon katsayısı, sadece değişkenler arasındaki ilişkinin derecesini göstermek üzere kullanılabilir (Hatch ve Farhady, 1982).

Araştırmacılar, kendi hipotezlerini desteklemek için, bir ilişkinin ne zaman yeterince yüksek ya da düşük olduğuna karar verirken çeşitli kesme noktaları kullanmaktadırlar. Bir korelasyon katsayısını yorumlamak için çok daha kullanışlı bir yol ise bu katsayıyı, iki ölçümdeki değişim (varyans) arasındaki örtüşme ile açıklamaktır. Bu bize, bir ölçümdeki değişimin (varyansın) ne kadarının diğer ölçüm ile açıklanabileceğini görme imkanı vermektedir (Hatch ve Farhady, 1982). Bunu yapmak için, iki test puanı arasındaki ortak varyansı elde etmek üzere, korelasyon katsayısının karesi (açıklanan varyans) alınmaktadır.

Değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesinde, değişkenlerin ölçme yapısına, dağılım özelliklerine, aralarındaki ilişkinin doğrusal olup olmamasına, değişken sayısına ve kontrol durumuna göre farklı istatistiksel teknikler kullanılır (Büyüköztürk, 2006). Veri grupları için hangi ilişki ölçüsünün kullanılacağına karar vermede şu ölçütler göz önünde bulundurulur:

- Değişkenlerin hangi ölçek düzeyinde açıklandığı (sınıflamalı, sıralamalı, eşit aralıklı vs.)
- Değişkenlerin sürekli ya da süreksiz olmaları
- İki veri grubunun doğrusal olup olmaması

Bu araştırmadaki değişkenler İYT ve İSBT'den elde edilen puanlar ile dönem içinde elde edilen puanlar eşit aralıklı ölçeğinde sürekli değişkenler olarak Kabul edildiğinden, bu değişkenler arasındaki doğrusal ilişkiyi açıklamak için Pearson Momentler Çarpımı korelasyon katsayısı (r) hesaplanmıştır.

Pearson Momentler Çarpımı korelasyon katsayısı (r), eşit aralıklı ya da oranlı ölçeğinde ölçülen iki sürekli değişken arasındaki doğrusal ilişkiyi açıklamak için kullanılır. Dolayısıyla iki varsayımdan ilki ölçeğin türü, diğeri sürekli ya da kategorik olması ile ilgilidir. Diğer bir varsayım iki değişkeninde normal dağılması varsayımdır. Bu korelasyon katsayısı ham puanlar üzerinden aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır (Baykul, 2015):

$$r(X,Y)=\frac{n\sum_{i=1}^n X_i.Y_i - \sum_{i=1}^n X_i \cdot \sum_{i=1}^n Y_i}{\sqrt{n\sum_{i=1}^n X_i^2 - (\sum_{i=1}^n X_i)^2} \cdot \sqrt{n\sum_{i=1}^n Y_i^2 - (\sum_{i=1}^n Y_i)^2}}$$

Formülde, r Pearson Momentler Çarpımı korelasyon katsayısını; n kişi sayısını; $\sum_{i=1}^n X_i.Y_i$ iki gruptaki her bir puanın birbirleri ile çarpımları toplamını; $\sum_{i=1}^n X_i$ bir gruptaki puanların toplamını; $\sum_{i=1}^n Y_i$ diğer gruptaki puanların toplamını; $\sum_{i=1}^n X_i^2$ bir gruptaki puanların her birinin karelerinin toplamını; $\sum_{i=1}^n X_i^2$ diğer gruptaki her puanların her birinin karelerinin toplamını; $(\sum_{i=1}^n X_i)^2$ bir gruptaki puanların toplamının karesini; $(\sum_{i=1}^n Y_i)^2$ diğer gruptaki puanların toplamının karesini belirtmektedir.

Regresyon analizi, değişkenlerden biri aracılığıyla diğerinin değerinin kestirilmesine imkân sağlayan; korelasyon analizinin iki değişken arasındaki ilişkiyi sayısal ifade etmesinden öte ilişkiyi matematiksel bir eşitlik ile belirten tekniktir (Baykul, 2015). Regresyon analizinde temel amaç değişkenler arasındaki ilişkiye dayanarak ileriye yönelik tahmin yapmaktır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2015). Regresyon analizinin dört temel amacı vardır (Ünver, 1986; Howell, 1987; akt. Büyüköztürk ve diğerleri, 2015):

“(a) Bağımlı değişken ile bağımsız değişken ya da değişkenler arasındaki ilişkiyi regresyon eşitliği ile açıklamak; (b) regresyon modelinin bilinmeyen parametreleri tahmin edildiğinde, bağımsız değişken ya da değişkenlerin bilinen değerleri için bağımlı değişkenin alacağı değeri tahmin etmek; (c) bağımsız değişkenin ya da değişkenlerin bağımlı değişkende gözlenen değişmelerin ne kadarını açıkladıklarını determinasyon katsayısı ile belirlemek; (d) bağımsız değişken ya da değişkenlerin bağımlı değişkeni manidar bir şekilde kestirip kestiremediklerini; birden fazla bağımsız değişken var ise bunların bağımlı değişken üzerindeki görece önemliliklerini saptamak.”

Değişkenler arasındaki ilişki doğrusal ise, doğrusal regresyon analizi, değil ise doğrusal olmayan (eğrisel) regresyon analizine başvurulur. Bağımsız değişken sayısı bir ve bağımlı değişken sayısı da bir ise, basit regresyon; bağımsız değişken sayısı birden fazla ve bağımlı değişken sayısı bir ise, çoklu regresyon; eğer bağımlı değişken değişken sayısı birden fazla ise çok değişkenli regresyon analizi adını alır.

Bu araştırmada, bağımsız değişkenler olan İYT ve İSBT puanlarında birim değişimin, bağımlı değişken kur toplam puanlarında yol açabileceği değişim incelendiğinden dolayı, ilk önce sırasıyla manidar ilişki veren İYT puanları ile kur toplam puanları ve İSBT puanları ile kur toplam puanları arasında basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Daha sonra, İYT ve İSBT puanlarının birlikte kur toplam puanlarını yordayıcılığı incelenmiş ve çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır.

Basit doğrusal regresyon eşitliği denklemi şu şekilde yazılır (Büyüköztürk, 2015):

$$Y_i = a + bX_i + e_i$$

Denklemdaki Y bağımlı değişkeni; a, kesim noktasını gösteren sabit değeri; b, regresyon doğrusunun eğimini (regresyon katsayısı); X, bağımsız değişkeni; e, hata miktarını belirtir. Regresyon analizinde, hata terimi (e) minimize edilmeye amaçlandığından, eşitlikteki hata terimi uygulamada çıkartılır ve $\hat{Y}_i = a + bX_i$ olarak yazılır. Regresyon denkleminin bilinmeyen a ve b parametrelerinin tahmini, gözlenen X ve Y değerlerinin oluşturduğu noktalar ile regresyon doğrusu arasındaki sapmaların kareleri toplamını en küçük yapacak şekilde gerçekleştirildiğinden, en küçük kareler yöntemi kullanılır (Hamilton, 1992; akt. Büyüköztürk ve diğerleri, 2015). Regresyon analizinde, X'in Y'de açıkladığı değişme oranı önemlidir ve tahminin ne kadar güçlü olduğunu belirtir. Y'deki değişmelerinin ne kadarının X'deki değişmeler ile açıklandığını determinasyon katsayısı ile bulunur ve determinasyon katsayısı R^2 ile gösterilir.

Çoklu doğrusal regresyon analizinde, n tane yordayıcı için denklem şu şekilde yazılır:

$$\hat{Y} = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + \dots + b_nX_n$$

Çoklu doğrusal regresyon analizi kısmi korelasyon analizini de kullanır. Çoklu korelasyon katsayısı ile bağımsız değişkenlerin (X_1, X_2, X_3) bağımlı değişkeni (Y) açıklamadaki önemlerini; diğer bir deyişle bağımsız değişkenlerin birarada katkılarının kuvveti ölçülmektedir. Kısmi korelasyon katsayısı ile de sadece bir bağımsız değişkenin (sadece X_1 ' in) diğer bağımsız değişkenler sabit tutulduğunda (bütün bağımsız değişkenlerin etkilerinin kaldırıldığı durumda) yaptığı katkı ölçülmektedir.

Çoklu regresyon analizinde, araştırmacılar, hangi bağımsız değişkenin daha önemli olduğuna veya bağımlı değişkeni daha çok etkilediğine ulaşmak isteyebilir. Bu sebeple, araştırmacılar bağımsız değişkenleri eklerken farklı metodları uygulayabilir. Bu metodlar, enter metodu, değişken ekleme (İleri Doğru Seçim - Forward Selection), değişken eleme (Geriye Doğru Eleme - Backward Elimination) ve değişken ekleme ve eleme metodu (Adım Adım Seçme - Stepwise Selection) metodlarıdır. Enter metodunda, bağımsız değişkenlerin hepsi birlikte analize dâhil edilir. Değişken ekleme metodunda, bağımsız değişkenler, bağımlı değişken ile verdiği korelasyon gücüne göre sırayla analize sokulur. Modele giren değişkenlerin etkisi belirlenir ve

modeli önemli derecede etkilemeyen değişkenler modelden çıkarılır. Değişken eleme metodunda, başlangıçta bütün bağımsız değişkenler analize dâhil edilir. En etkisiz bağımsız değişken modelden çıkarılır ve regresyon analizi tekrar yapılır. Eğer bu durumda model önemli derecede güçsüzleniyorsa, bağımsız değişken tekrar modele eklenir; fakat bu değişkeni çıkartmak modeli zayıflatmıyorsa, bağımsız değişken modelden çıkarılır. Bu süreç bağımlı değişkendeki değişimleri önemli derecede açıklayan bağımsız değişkenler modelde kalıncaya kadar devam eder. Değişken ekleme ve eleme metodunda ise, her değişken modele sırayla eklenir ve model değerlendirilir. Eğer eklenen değişken modele katkı sağlıyorsa modelde bu değişken kalır; önemli derecede katkı sağlamıyorsa modelden çıkarılır. Bu şekilde en az sayıda değişken ile model açıklanır (Kalaycı, 2006). Bu araştırmada, iki bağımsız değişken olduğu için enter yöntemi ile regresyon modeli incelenmiştir.

Çoklu regresyon modelinin varsayımları, tahmin hatalarının arasında otokorelasyon olmaması, tahmin hatalarının varyanslarının eşit olması, tahmin hatalarının dağılımının normallik göstermesi ve bağımsız değişkenler arasında çoklu doğrusal bağlantı olmaması şeklindedir. Çoklu doğrusal regresyon modellerinde çoklu bağlantılılık problemi bulunabilir. Çoklu bağlantı (multicollinearity) bağımsız değişkenler arasında güçlü ilişkiler olduğu zaman rastlanmaktadır (Büyüköztürk, Çokluk ve Şekercioğlu, 2016). Çoklu doğrusal bağlantı durumunda değişkenler arasındaki korelasyon, varyans artış faktörü ($VIF=Variance\ Inflation\ Factor$), durum indeksi ($CI=Condition\ Index$) ve tolerans değerine ($TV=Tolerance\ Value$) bakılır. Bağımsız değişkenler arasında yüksek ilişki bulunması ($r>0.90$) çoklu bağlantı probleminin işaretidir. Varyans artış faktörünün 10'a eşit veya 10'dan büyük olması ($VIF\geq 10$) (Webster, 1992; akt. Albayrak, 2005); tolerans değerinin ise 0.10'dan küçük olması ($TV<0.10$) çoklu bağlantı probleminin diğer göstergeleridir (Field, 2005; Mertler ve Vannatta, 2005; akt. Büyüköztürk ve diğerleri, 2016). Koşul indeksinin 10 ile 30 arasında olması orta düzeyde; 30'dan büyük olması yüksek düzeyde çoklu doğrusal bağlantı durumunu olduğunu belirtisidir (Gujarati, 2004).

Bu araştırmada, regresyon analizlerinde hipotez testlerinden F ve T testleri kullanılmış ve manidarlık değeri olarak Sosyal Bilimlerde en çok kullanılan 0.01 ve 0.05 değerleri alınmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bu bölümde araştırmanın bulgularına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

4. BULGULAR

Bu bölümde, toplanan verilerin uygun yöntemlerle analiz edilmesi sonucunda ulaşılan bulgulara, araştırma sorularının sırası gözetilerek yer verilmiştir. Bu kapsamda, önce araştırma sorularına tekrar yer verilmiş ve sonrasında bu sorulara ilişkin bulgular sunulmuştur.

1. Alt Problem: Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Hazırlık Birimi tarafından 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016 ve 2016-2017 akademik yılı güz dönemi başında uygulanmış olan İngilizce Yeterlik Testi ve Seviye Belirleme Testi:

- a. Puanlarının dağılım özellikleri nasıldır?
  - b. Madde istatistikleri nasıldır?
- a. Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından, 2013-2017 öğretim yıllarında uygulanan İngilizce Yeterlik Testi (İYT) ve Seviye Belirleme Test (İSBT)'lerinin puanlarına ilişkin betimsel istatistikler Çizelge 9, 10, 11 ve 12'de sırasıyla sunulmuştur.

Çizelge 9. 2013-2014 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testleri ve Seviye Belirleme Testine İlişkin Betimsel İstatistikler

	İYT (Eski Kayıt)	İYT (Yeni Kayıt)	İSBT (Eski-Yeni)
En Düşük Puan	10.00	8.00	18.00
En Yüksek Puan	45.00	42.00	88.00
Aritmetik Ortalama	26.25	17.78	49.19
Standart Sapma	6.82	7.24	13.08
Varyans	46.63	52.45	171.01
Çarpıklık Katsayısı	0.16	1.61	-0,03
Çarpıklık Standart Hata	0.10	0.25	0.13
Basıklık Katsayısı	-0.44	3.11	-0.62
Basıklık Standart Hata	0.25	0.49	0.27
KR-20 Katsayısı	0.69	0.76	0.90
Madde Sayısı	75	75	100
Öğrenci Sayısı	257	96	331

Çizelge 9’da görüldüğü gibi 2013-2014 öğretim yılı eski kayıtlı öğrencilere uygulanan İngilizce Yeterlik Testi 75 maddeden oluşmaktadır. Teste katılan öğrencilerin testten aldıkları en yüksek puan 45.00 en düşük puan da 10.00 olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin testten aldıkları puanlara ilişkin aritmetik ortalama 26.25 ± 6.82 olarak saptanmıştır. Yeterlik testi puanlarına ilişkin çarpıklık katsayısı 0.16, basıklık katsayısı ise 0.44 olarak hesaplanmıştır. Alan yazında, çarpıklık katsayısının (-1, +1) aralığında olması, basıklık katsayısının (-3, +3) aralığında olması dağılımın normal olarak kabul edilebileceği şeklinde yorumlanmaktadır (Büyüköztürk, 2010; Tabachnick, 2007; Kline, 2001). Bu doğrultuda eski kayıtlı öğrencilerin yeterlik testi puanlarına ilişkin dağılımın normal olduğu söylenebilir. Test puanlarına ait iç tutarlılık katsayısı 0.69 olarak saptanmıştır.

Benzer şekilde, yeni kayıtlı öğrencilere uygulanan İngilizce Yeterlik Testi de 75 maddeden oluşmaktadır. Teste katılan öğrencilerin testten aldıkları en yüksek puan 42.00, en düşük puan ise 8.00 olarak tespit edilmiştir. Testten alınan puanlara ilişkin aritmetik ortalama 17.48 ± 7.24 olarak saptanmıştır. Test puanlarına ilişkin çarpıklık katsayısı 1.61, basıklık katsayısı ise 3.11 olarak elde edilmiş ve puanların normal dağılım göstermediği gözlenmiştir. Test puanlarına ait KR-20 güvenirlik katsayısı 0.76 olarak hesaplanmıştır.

Aynı öğretim yılı başlangıcında uygulanan İngilizce Seviye Belirleme Testi 100 maddeden oluşmaktadır. Hem eski hem yeni kayıtlı öğrencilerin birlikte aldıkları testte, öğrencilerin aldıkları en yüksek puan 88.00, en düşük puan 18.00 olarak bulunmuştur. Puanlara ilişkin aritmetik ortalama 49.19 ± 13.08 , çarpıklık katsayısı -0.03 ve basıklık katsayısı -0.62 olarak saptanmıştır. Test puanlarının normal dağılım gösterdiği gözlenmektedir. Test puanlarına ilişkin KR-20 güvenirlik katsayısı 0.90 olarak bulunmuştur.

Çizelge 10. 2014-2015 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testleri ve Seviye Belirleme Testine İlişkin Betimsel İstatistikler

	İYT (Eski Kayıt)	İYT (Yeni Kayıt)	İSBT (Eski-Yeni)
En Düşük Puan	14.00	6.00	6.00
En Yüksek Puan	54.00	54.00	33.00
Aritmetik Ortalama	30.20	19.22	16.18
Standart Sapma	8.82	9.13	4.27
Varyans	77.86	83.37	18.26
Çarpıklık Katsayısı	0.49	1.94	0.42
Çarpıklık Standart Hata	0.18	0.16	0.11
Basıklık Katsayısı	-0.25	4.35	0.83
Basıklık Standart Hata	0.36	0.32	0.22
KR-20 Katsayısı	0.81	0.85	0.61
Madde Sayısı	75	75	40
Öğrenci Sayısı	177	228	495

2014-2015 öğretim yılı eski kayıtlı öğrencilere uygulanan İngilizce Yeterlik Testine ilişkin betimsel istatistikler Çizelge 10’da verilmiştir. Testten alınan en yüksek puan 54.00, en düşük puan ise 14.00 olarak bulunmuştur. Test puanlarına ilişkin aritmetik ortalama 30.20 ± 8.82 , çarpıklık katsayısı 0.49 ve basıklık katsayısı -0.25 olarak saptanmıştır. Test puanlarına ilişkin KR-20 güvenirlik katsayısı 0.81 olarak tespit edilmiştir.

Aynı öğretim yılı yeni kayıtlı öğrencilerin girdiği İngilizce Yeterlik Testinde en yüksek puan 54.00, en düşük puan ise 6.00 olarak saptanmıştır. Puanlara ilişkin aritmetik ortalama 19.22 ± 9.13 olarak bulunmuştur. Test puanlarına ilişkin çarpıklık katsayısı 1.94 ve basıklık katsayısı 4.35 saptanmıştır. Bu sonuçlar dağılımın normal olmadığını göstermektedir. Test puanlarına ilişkin KR-20 güvenirlik katsayısı 0.85 olarak hesaplanmıştır.

Eski ve yeni kayıtlı öğrencilerin girdiği İngilizce Seviye Belirleme Testine dair istatistikler Çizelge 10’da gösterilmiştir. 40 maddelik testten alınan en yüksek puan 33.00, en düşük puan ise 6.00 olmuştur. Test puanlarına ilişkin aritmetik ortalama 16.18 ± 4.27 iken, çarpıklık katsayısı 0.42 ve basıklık katsayısı 0.83 olarak bulunmuştur. Puanlara dair dağılımın normal olduğu gözlenmektedir. Test puanlarına ilişkin KR-20 güvenirlik katsayısı ise 0.61 olarak belirlenmiştir.

Çizelge 11. 2015-2016 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testleri ve Seviye Belirleme Testine İlişkin Betimsel İstatistikleri

	İYT (Eski Kayıt)	İYT (Yeni Kayıt)	İSBT (Eski-Yeni)
En Düşük Puan	10.00	8.00	7.00
En Yüksek Puan	64.00	61.00	35.00
Aritmetik Ortalama	27.75	22.01	16.78
Standart Sapma	9.37	9.85	4.03
Varyans	87.75	96.91	16.23
Çarpıklık Katsayısı	0.58	1.15	0.90
Çarpıklık Standart Hata	0.19	0.20	0.15
Basıklık Katsayısı	0.75	1.48	3.00
Basıklık Standart Hata	0.37	0.40	0.30
KR-20 Katsayısı	0.83	0.86	0.56
Madde Sayısı	75	75	40
Öğrenci Sayısı	173	147	264

Çizelge 11’de 2015-2016 öğretim yılı başlangıcında uygulanan İngilizce Yeterlik Testleri ile Seviye Belirleme Testine dair betimsel istatistikler verilmiştir. Eski kayıtlı öğrencilerin katıldığı Yeterlik Testi 75 maddeden oluşmaktadır. Testten alınan en yüksek puan 64.00, en düşük puan ise 10.00 olarak tespit edilmiştir. Test puanlarına ait aritmetik ortalama 27.75 ± 9.37 , çarpıklık katsayısı 0.58 ve basıklık katsayısı 0.75 olarak hesaplanmıştır. Bu veriler eşliğinde dağılımın normal olduğu söylenebilir. Test puanlarına ait KR-20 güvenirlik katsayısı 0.83 olarak bulunmuştur.

Aynı yıl yeni kayıtlı öğrencilerin girdiği İngilizce Yeterlik Testi de 75 maddeden oluşmaktadır. Öğrencilerin testten aldıkları en yüksek puan 61.00, en düşük puan ise 8.00 olarak bulunmuştur. Test puanlarına ait aritmetik ortalama 22.01 ± 9.85 bulunurken, çarpıklık katsayısı 1.15 ve basıklık katsayısı 1.48 olarak bulunmuştur. Puanların normal dağılım göstermediği gözlenmiştir. Test puanlarına dair KR-20 güvenirlik katsayısı 0.86 olarak hesaplanmıştır.

Hem eski hem de yeni kayıtlı öğrencilerin katıldığı İngilizce Seviye Belirleme Testi ise 40 maddeden oluşmaktadır. Testten alınan en yüksek puan 35.00, en düşük puan ise 7.00 olarak tespit edilmiştir. Test puanlarına ilişkin aritmetik ortalama 16.78 ± 4.03 olarak, çarpıklık katsayısı 0.90 ve basıklık katsayısı 3.00 olarak bulunmuştur. Dağılımın normal olduğu gözlenmiştir. Test puanlarına ait KR-20 güvenirlik katsayısı ise 0.56 olarak hesaplanmıştır.

Çizelge 12. 2016-2017 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testleri ve Seviye Belirleme Testine İlişkin Betimsel İstatistikler

	İYT (Eski Kayıt)	İYT (Yeni Kayıt)	İSBT (Eski-Yeni)
En Düşük Puan	10.00	5.00	4.00
En Yüksek Puan	72.00	74.00	37.00
Aritmetik Ortalama	28.13	25.92	16.44
Standart Sapma	10.19	16.37	5.02
Varyans	103.87	267.91	25.17
Çarpıklık Katsayısı	1.19	1.35	0.54
Çarpıklık Standart Hata	0.18	0.26	0.12
Basıklık Katsayısı	2.68	1.22	1.27
Basıklık Standart Hata	0.36	0.51	0.24
KR-20 Katsayısı	0.86	0.95	0.70
Madde Sayısı	75	75	40
Öğrenci Sayısı	176	87	397

Çizelge 12'deki 2016-2017 öğretim yılı eski kayıtlı öğrencilerin girdiği İngilizce Yeterlik Testi 75 maddeden oluşmaktadır. Öğrencilerin aldıkları en yüksek puan 72.00, en düşük puan ise 10.00 olarak bulunmuştur. Puanlara ilişkin aritmetik ortalama 28.13 ± 10.19 olarak bulunmuştur. Çarpıklık katsayısı 1.19 ve basıklık katsayısı 2.68 olarak tespit edilmiş olup puanların normal dağılım göstermediği gözlenmiştir. Test puanlarına ait KR-20 güvenirlik katsayısı 0.86 olarak bulunmuştur.

Aynı yıl yeni kayıtlı öğrencilerin girdikleri Yeterlik Testi de 75 maddeden oluşmaktadır. Alınan en yüksek puan 74.00 iken, en düşük puan ise 5.00'tir. Test puanlarına ilişkin aritmetik ortalama 25.92 ± 16.37 olarak hesaplanmıştır. Çarpıklık katsayısı 1.35 ve basıklık katsayısı 1.22 olarak gözlemlenmiş ve puanların normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir. Test puanlarına ait KR-20 güvenirlik katsayısı 0.95 olarak saptanmıştır.

İngilizce Seviye Belirleme Testi ise 40 maddeden oluşmaktadır. Teste katılan öğrencilerin aldıkları en yüksek puan 37.00, en düşük puan ise 4.00 olarak bulunmuştur. Test puanlarına ilişkin aritmetik ortalama 16.44 ± 5.02 olarak saptanmış, çarpıklık katsayısı 0.54 ve basıklık katsayısı 1.27 olarak tespit edilmiştir. Bu veriler eşliğinde, dağılımın normal bir dağılım olduğu söylenebilir. Test puanlarına ilişkin KR-20 güvenirlik katsayısı ise 0.70 olarak hesaplanmıştır.

b. Her bir teste ait madde istatistikleri Çizelge 13 ve 24 arasında verilmiştir.

Çizelge 13. 2013-2014 Eski Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri

Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²
M1	0.339	0.308	0.224	M26	0.284	-0.009	0.203	M51	0.241	0.126	0.183
M2	0.502	0.330	0.250	M27	0.428	0.356	0.245	M52	0.191	0.173	0.154
M3	0.253	0.204	0.189	M28	0.179	0.166	0.147	M53	0.265	0.159	0.195
M4	0.354	0.145	0.229	M29	0.315	0.042	0.216	M54	0.187	0.032	0.152
M5	0.436	0.120	0.246	M30	0.191	0.085	0.154	M55	0.428	0.036	0.245
M6	0.381	0.234	0.236	M31	0.230	0.072	0.177	M56	0.128	0.156	0.112
M7	0.307	0.153	0.213	M32	0.350	-0.034	0.228	M57	0.292	0.182	0.207
M8	0.307	0.149	0.213	M33	0.156	0.103	0.131	M58	0.214	0.061	0.168
M9	0.502	0.222	0.250	M34	0.545	0.096	0.248	M59	0.397	0.295	0.239
M10	0.436	0.266	0.246	M35	0.214	-0.090	0.168	M60	0.152	0.122	0.129
M11	0.486	0.125	0.250	M36	0.331	0.113	0.221	M61	0.315	-0.040	0.216
M12	0.537	0.317	0.249	M37	0.401	0.197	0.240	M62	0.214	-0.034	0.168
M13	0.354	0.043	0.229	M38	0.280	0.057	0.202	M63	0.093	-0.015	0.085
M14	0.214	0.203	0.168	M39	0.416	0.142	0.243	M64	0.245	0.116	0.185
M15	0.428	0.172	0.245	M40	0.191	0.117	0.154	M65	0.140	0.015	0.120
M16	0.105	-0.028	0.094	M41	0.662	0.318	0.224	M66	0.156	0.041	0.131
M17	0.319	0.211	0.217	M42	0.479	0.255	0.250	M67	0.078	0.050	0.072
M18	0.354	0.317	0.229	M43	0.572	0.277	0.245	M68	0.253	0.123	0.189
M19	0.739	0.093	0.193	M44	0.471	0.213	0.249	M69	0.093	-0.039	0.085
M20	0.362	0.139	0.231	M45	0.521	0.186	0.250	M70	0.121	0.086	0.106
M21	0.397	0.158	0.239	M46	0.805	0.193	0.157	M71	0.389	0.142	0.238
M22	0.206	0.087	0.164	M47	0.319	0.169	0.217	M72	0.358	0.080	0.230
M23	0.440	0.176	0.246	M48	0.813	0.278	0.152	M73	0.183	0.095	0.149
M24	0.724	0.306	0.200	M49	0.556	0.194	0.247	M74	0.101	-0.088	0.091
M25	0.541	0.268	0.248	M50	0.934	0.235	0.062	M75	0.354	0.087	0.229

2013-2014 öğretim yılı eski kayıtlı öğrencilere ait İngilizce Yeterlik Testine ilişkin madde analizleri Çizelge 13'te görülmektedir. 75 maddeli Yeterlik Testinde maddelere ilişkin madde güçlük indeksleri (P_i) 0.093 ile 0.934 arasında değişmektedir. 17 maddenin madde güçlük indeksi 0.00 ile 0.20 arasında; 33 maddenin güçlük indeksi 0.20 ile 0.40 arasında ve 14 maddenin ise güçlük indeksi 0.50'nin üzerinde tespit edilmiştir. Madde güçlük indekslerinin ortalaması 0.35; standart sapmaları ise 0.181 olarak elde edilmiştir. Madde ayırt edicilik indeksleri (R_{jx}) incelendiğinde, 75 maddeye ait ayırt edicilik indekslerinin -0.090 ile 0.356 arasında değiştiği saptanmıştır. Madde ayırt edicilik indekslerinin ortalaması 0.139; standart sapması ise 0.105 olarak bulunmuştur. Çizelge 13 incelendiğinde, 55 maddenin ayırt edicilik katsayısının 0.20'nin altında olduğu görülmektedir. 0.19 ve altında madde ayırt edicilik katsayısına sahip maddelerin testten çıkarılması (Crocker ve Algina, 1986) gerekliliği dikkate alındığında testin yarısından fazlasının ayırt edici olmayan maddelerden oluştuğu

görülmektedir. Crocker ve Algina'ya (1986) göre madde ayırt edicilik katsayılarının 0.30'un üzerinde olması beklenmektedir. Söz konusu test için 7 maddenin ayırt edicilik katsayısı 0.30'un üzerinde elde edilmiştir.

Çizelge 14. 2013-2014 Yeni Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri

Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²
M1	0.135	0.130	0.117	M26	0.198	0.462	0.159	M51	0.146	0.054	0.125
M2	0.115	0.076	0.101	M27	0.188	0.083	0.152	M52	0.104	0.101	0.093
M3	0.135	0.247	0.117	M28	0.167	-0.065	0.139	M53	0.042	0.080	0.040
M4	0.531	0.367	0.249	M29	0.302	0.375	0.211	M54	0.156	0.019	0.132
M5	0.094	0.014	0.085	M30	0.208	0.307	0.165	M55	0.260	0.070	0.193
M6	0.406	0.259	0.241	M31	0.271	0.214	0.197	M56	0.438	0.143	0.246
M7	0.115	-0.006	0.101	M32	0.260	0.086	0.193	M57	0.313	0.206	0.215
M8	0.406	0.241	0.241	M33	0.281	0.327	0.202	M58	0.333	0.195	0.222
M9	0.188	0.481	0.152	M34	0.135	0.020	0.117	M59	0.115	-0.006	0.101
M10	0.323	-0.041	0.219	M35	0.156	0.011	0.132	M60	0.479	0.254	0.250
M11	0.219	0.188	0.171	M36	0.146	0.195	0.125	M61	0.240	0.366	0.182
M12	0.177	0.083	0.146	M37	0.479	0.233	0.250	M62	0.323	0.381	0.219
M13	0.250	0.075	0.188	M38	0.260	0.389	0.193	M63	0.167	0.487	0.139
M14	0.385	0.007	0.237	M39	0.313	0.034	0.215	M64	0.167	0.389	0.139
M15	0.260	0.306	0.193	M40	0.281	0.178	0.202	M65	0.167	0.221	0.139
M16	0.250	0.122	0.188	M41	0.094	0.260	0.085	M66	0.125	0.320	0.109
M17	0.344	-0.119	0.226	M42	0.115	0.196	0.101	M67	0.250	0.190	0.188
M18	0.156	0.171	0.132	M43	0.208	0.052	0.165	M68	0.219	0.249	0.171
M19	0.344	0.237	0.226	M44	0.146	0.187	0.125	M69	0.229	0.027	0.177
M20	0.333	0.086	0.222	M45	0.198	-0.026	0.159	M70	0.250	0.441	0.188
M21	0.365	0.117	0.232	M46	0.188	0.368	0.152	M71	0.271	0.298	0.197
M22	0.500	0.121	0.250	M47	0.188	0.246	0.152	M72	0.094	0.270	0.085
M23	0.125	0.249	0.109	M48	0.219	0.153	0.171	M73	0.198	0.206	0.159
M24	0.333	0.157	0.222	M49	0.448	0.179	0.247	M74	0.271	0.197	0.197
M25	0.094	0.129	0.085	M50	0.177	-0.039	0.146	M75	0.219	0.156	0.171

Aynı öğretim yılına ait yeni kayıtlı öğrencilere ait İngilizce Yeterlik Testine ilişkin madde analizleri Çizelge 14'te gösterilmiştir. 75 maddeli Yeterlik Testinde maddelere ilişkin güçlük indeksleri 0.094 ile 0.531 arasında değişmektedir. 34 maddenin güçlük indeksi 0.00 ile 0.20 arasında; 33 maddenin güçlük indeksi 0.20 ile 0.40 arasında ve yalnızca 1 maddenin güçlük indeksi 0.50'nin üzerinde gözlemlenmiştir. Madde güçlük indekslerinin ortalaması 0.237; standart sapması ise 0.109 olarak tespit edilmiştir. 75 maddenin ayırt edicilik ortalaması 0.179 bulunurken, standart sapması ise 0.138 olarak tespit edilmiştir. Madde ayırt edicilik katsayıları -

0.119 ile 0.487 arasında değişmektedir. Çizelge 14’te, ayırt edicilik indeksi 0.20’nin altında 44 madde olduğu görülmektedir. Testin iyileştirilmesi için bu maddelerin testten çıkarılması gerekmektedir. Testteki 15 maddenin ise ayırt edicilik katsayısı 0.30’un üzerinde elde edilmiştir.

Çizelge 15. 2013-2014 Seviye Belirleme Testi Madde İstatistikleri

Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²
M1	0.882	0.239	0.104	M35	0.296	0.424	0.208	M68	0.305	-0.065	0.212
M2	0.462	0.307	0.249	M36	0.281	0.176	0.202	M69	0.477	0.202	0.249
M3	0.758	0.424	0.183	M37	0.387	0.362	0.237	M70	0.595	0.302	0.241
M4	0.876	0.297	0.109	M38	0.492	0.451	0.250	M71	0.227	0.175	0.175
M5	0.961	0.186	0.037	M39	0.514	0.438	0.250	M72	0.287	0.176	0.205
M6	0.749	0.344	0.188	M40	0.360	0.279	0.230	M73	0.381	0.211	0.236
M7	0.825	0.320	0.144	M41	0.405	0.319	0.241	M74	0.363	0.306	0.231
M8	0.852	0.280	0.126	M42	0.136	0.174	0.118	M75	0.517	0.236	0.250
M9	0.897	0.223	0.092	M43	0.689	0.410	0.214	M76	0.372	0.147	0.234
M10	0.480	0.445	0.250	M44	0.166	0.164	0.139	M77	0.402	0.358	0.240
M11	0.798	0.353	0.161	M45	0.647	0.186	0.229	M78	0.227	0.157	0.175
M12	0.949	0.295	0.048	M46	0.272	0.338	0.198	M79	0.284	0.233	0.203
M13	0.631	-0.082	0.233	M47	0.178	-0.049	0.146	M80	0.523	0.264	0.249
M14	0.925	0.173	0.069	M48	0.372	-0.010	0.234	M81	0.097	0.042	0.087
M15	0.934	0.129	0.062	M49	0.550	0.381	0.248	M82	0.656	0.360	0.226
M16	0.849	0.401	0.128	M50	0.381	0.362	0.236	M83	0.710	0.327	0.206
M17	0.562	0.465	0.246	M51	0.825	0.339	0.145	M84	0.671	0.367	0.221
M18	0.852	0.335	0.126	M52	0.323	0.216	0.219	M85	0.079	0.104	0.072
M19	0.813	0.490	0.152	M53	0.390	0.298	0.238	M86	0.091	0.014	0.082
M20	0.607	0.437	0.239	M54	0.556	0.500	0.247	M87	0.344	0.281	0.226
M21	0.674	0.357	0.220	M55	0.438	0.322	0.246	M88	0.444	0.159	0.247
M22	0.520	0.419	0.250	M56	0.290	0.228	0.206	M89	0.199	0.312	0.160
M23	0.725	0.156	0.199	M57	0.215	0.190	0.168	M90	0.257	0.032	0.191
M24	0.680	0.487	0.218	M58	0.308	0.421	0.213	M91	0.172	0.167	0.143
M25	0.807	0.538	0.156	M59	0.450	0.417	0.248	M92	0.142	0.036	0.122
M26	0.873	0.213	0.111	M60	0.544	0.395	0.248	M93	0.571	0.187	0.245
M27	0.837	0.256	0.136	M61	0.704	0.438	0.208	M94	0.329	0.158	0.221
M28	0.810	0.395	0.154	M62	0.272	0.342	0.198	M95	0.293	0.132	0.207
M29	0.580	0.362	0.244	M63	0.441	0.189	0.247	M96	0.133	0.047	0.115
M30	0.689	0.418	0.214	M64	0.378	0.138	0.235	M97	0.148	-0.003	0.126
M31	0.734	0.062	0.195	M65	0.172	0.200	0.143	M98	0.127	0.027	0.111
M32	0.399	0.474	0.240	M66	0.308	0.462	0.213	M99	0.293	0.022	0.207
M33	0.474	0.263	0.249	M67	0.402	0.427	0.240	M100	0.305	0.118	0.212
M34	0.571	0.423	0.245								

Çizelge 15’de 2013-2014 öğretim yılı hem eski hem yeni kayıtlı öğrencilere ait İngilizce Seviye Belirleme Testine ilişkin madde analizleri gösterilmektedir. 100 maddeli bu testte madde güçlük indeksleri 0.097 ile 0.961 arasında değişmektedir. Madde güçlük indeksi 0.20’nin altında 13 madde; 0.20 ile 0.40 güçlük indeksi aralığında 28 madde ve 0.50’nin üzerinde madde güçlüğüne sahip 45 madde bulunmaktadır. Madde güçlük indekslerinin ortalaması 0.492; standart sapmaları ise 0.242 bulunmuştur. 100 maddeye ait ayırt edicilik indeksleri ise -0.082 ile 0.50 arasında değişiklik göstermektedir. Maddelere ilişkin ayırt edicilik indekslerinin ortalaması 0.264; standart sapmaları ise 0.144 olarak tespit edilmiştir. Madde güçlük indeksi 0.20’nin altında 36 madde bulunurken; 0.30’un üzerinde ayırt edicilik katsayısına sahip 46 madde bulunmaktadır.

Çizelge 16. 2014-2015 Eski Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri

Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²
M1	0.412	0.086	0.242	M26	0.475	0.216	0.249	M51	0.311	0.425	0.214
M2	0.509	0.247	0.250	M27	0.542	0.456	0.248	M52	0.062	0.145	0.058
M3	0.299	0.139	0.210	M28	0.735	0.341	0.195	M53	0.192	0.277	0.155
M4	0.373	0.016	0.234	M29	0.627	0.266	0.234	M54	0.136	0.110	0.117
M5	0.424	-0.025	0.244	M30	0.616	0.481	0.237	M55	0.571	0.207	0.245
M6	0.299	0.230	0.210	M31	0.661	0.329	0.224	M56	0.904	0.269	0.087
M7	0.480	0.112	0.250	M32	0.254	0.243	0.190	M57	0.825	0.067	0.144
M8	0.243	0.108	0.184	M33	0.542	0.063	0.248	M58	0.650	0.294	0.228
M9	0.429	0.185	0.245	M34	0.322	0.402	0.218	M59	0.763	0.311	0.181
M10	0.548	0.238	0.248	M35	0.294	0.095	0.207	M60	0.322	0.052	0.218
M11	0.390	0.145	0.238	M36	0.350	0.209	0.228	M61	0.373	0.364	0.234
M12	0.458	0.424	0.248	M37	0.469	0.295	0.249	M62	0.441	0.333	0.246
M13	0.266	0.114	0.195	M38	0.158	0.224	0.133	M63	0.215	0.155	0.169
M14	0.186	0.179	0.152	M39	0.429	0.203	0.245	M64	0.294	0.221	0.207
M15	0.599	0.466	0.240	M40	0.322	0.317	0.218	M65	0.158	0.109	0.133
M16	0.141	0.118	0.121	M41	0.446	0.141	0.247	M66	0.294	0.192	0.207
M17	0.316	0.338	0.216	M42	0.441	0.274	0.246	M67	0.486	0.218	0.250
M18	0.299	0.333	0.210	M43	0.356	0.070	0.229	M68	0.215	0.152	0.169
M19	0.785	0.055	0.169	M44	0.373	0.274	0.234	M69	0.186	0.144	0.152
M20	0.339	0.265	0.224	M45	0.322	0.127	0.218	M70	0.667	0.123	0.222
M21	0.435	0.141	0.246	M46	0.780	0.216	0.172	M71	0.198	-0.034	0.159
M22	0.158	-0.016	0.133	M47	0.429	0.235	0.245	M72	0.362	0.086	0.231
M23	0.475	0.297	0.249	M48	0.418	0.427	0.243	M73	0.198	0.027	0.159
M24	0.599	0.219	0.240	M49	0.316	0.250	0.216	M74	0.249	0.154	0.187
M25	0.497	0.111	0.250	M50	0.441	0.351	0.246	M75	0.057	0.071	0.053

2014-2015 öğretim yılı eski kayıtlı öğrencilere ait İngilizce Yeterlik Testine ilişkin madde analizleri Çizelge 16’da verilmiştir. 75 maddeden oluşan testte madde güçlük indeksleri 0.057 ile 0.904 arasında değişmektedir. Madde güçlük indekslerinin ortalaması 0.403; standart sapması ise 0.182 olarak bulunmuştur. 12 maddenin güçlük indeksi 0.00 ile 0.20 arasında; 27 maddenin 0.20 ile 0.40 arasında ve 18 maddenin ise 0.50 üzerindedir. Madde ayırt edicilik indeksleri incelendiğinde. 75 maddeye ait ayırt edicilik indekslerinin -0.034 ile 0.481 arasında olduğu, ayırt edicilik indekslerinin ortalamasının 0.207 ve standart sapmasının 0.121 olduğu görülmüştür. 35 maddenin ayırt edicilik indeksinin 0.20’den düşük olduğu Çizelge 16’da görülmektedir. Bu maddelerin testten çıkarılması gerekir. 16 maddenin ise madde ayırt edicilik indeksi 0.30’un üzerindedir.

Çizelge 17. 2014-2015 Yeni Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri

Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²
M1	0.311	0.373	0.214	M26	0.281	0.268	0.202	M51	0.197	0.013	0.158
M2	0.193	0.079	0.156	M27	0.347	0.203	0.226	M52	0.079	0.296	0.073
M3	0.132	-0.040	0.114	M28	0.211	-0.176	0.166	M53	0.097	0.390	0.087
M4	0.259	0.385	0.192	M29	0.382	0.286	0.236	M54	0.211	0.024	0.166
M5	0.496	0.336	0.250	M30	0.412	0.135	0.242	M55	0.276	0.244	0.200
M6	0.171	0.389	0.142	M31	0.158	0.106	0.133	M56	0.268	0.507	0.196
M7	0.079	-0.060	0.073	M32	0.175	0.265	0.145	M57	0.193	0.390	0.156
M8	0.219	0.222	0.171	M33	0.193	0.077	0.156	M58	0.180	0.313	0.147
M9	0.439	0.318	0.246	M34	0.171	0.255	0.142	M59	0.487	0.267	0.250
M10	0.325	0.165	0.219	M35	0.228	0.223	0.176	M60	0.254	0.427	0.190
M11	0.127	0.284	0.111	M36	0.421	0.315	0.244	M61	0.750	0.214	0.188
M12	0.237	0.021	0.181	M37	0.325	0.094	0.219	M62	0.684	0.279	0.216
M13	0.246	0.206	0.185	M38	0.447	0.338	0.247	M63	0.465	0.436	0.249
M14	0.246	0.412	0.185	M39	0.228	0.418	0.176	M64	0.483	0.461	0.250
M15	0.136	0.016	0.118	M40	0.145	0.188	0.124	M65	0.307	0.568	0.213
M16	0.228	0.283	0.176	M41	0.105	0.395	0.094	M66	0.175	0.451	0.145
M17	0.224	0.524	0.174	M42	0.145	0.237	0.124	M67	0.189	0.276	0.153
M18	0.215	0.170	0.169	M43	0.263	0.305	0.194	M68	0.136	0.300	0.118
M19	0.219	0.192	0.171	M44	0.149	0.185	0.127	M69	0.241	0.104	0.183
M20	0.211	0.223	0.166	M45	0.206	0.121	0.164	M70	0.228	0.353	0.176
M21	0.272	0.050	0.198	M46	0.250	0.119	0.188	M71	0.145	0.069	0.124
M22	0.360	0.336	0.230	M47	0.123	0.086	0.108	M72	0.233	0.195	0.178
M23	0.224	0.373	0.174	M48	0.184	0.248	0.150	M73	0.162	0.501	0.136
M24	0.311	0.333	0.214	M49	0.478	0.152	0.250	M74	0.246	0.202	0.185
M25	0.263	0.236	0.194	M50	0.180	0.253	0.147	M75	0.193	0.327	0.156

2014-2015 öğretim yılı yeni kayıtlı öğrencilere ait muafiyet sınavına ilişkin madde analizleri Çizelge 17’de görülmektedir. 75 maddeli muafiyet sınavında maddelere ilişkin madde güçlük indeksleri 0.079 ile 0.750 arasında değişmektedir. 28 maddenin madde güçlük indeksi 0.00 ile 0.20 arasında; 36 maddenin güçlük indeksi 0.20 ile 0.40 arasında; sadece iki maddenin güçlük indeksi de 0.50’nin üzerinde tespit edilmiştir. Madde güçlük indekslerinin ortalaması 0.256; standart sapmaları ise 0.127 olarak elde edilmiştir. Madde ayırt edicilik indeksleri incelendiğinde, 75 maddeye ait ayırt edicilik indekslerinin -0.176 ile 0.568 arasında değiştiği saptanmıştır. Madde ayırt edicilik indekslerinin ortalaması 0.247, standart sapması 0.147 olarak bulunmuştur. Çizelge 17 incelendiğinde 25 maddenin ayırt edicilik katsayısının 0.20’nin altında olduğu görülmektedir. Söz konusu test için 28 maddenin ayırt edicilik katsayısı 0.30’un üzerinde elde edilmiştir.

Çizelge 18. 2014-2015 Seviye Belirleme Testi Madde İstatistikleri

Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²
M1	0.935	0.191	0.060	M21	0.133	0.260	0.116
M2	0.911	0.264	0.081	M22	0.273	-0.022	0.198
M3	0.849	0.258	0.129	M23	0.289	0.210	0.205
M4	0.774	0.227	0.175	M24	0.210	0.007	0.166
M5	0.390	0.260	0.238	M25	0.311	0.241	0.214
M6	0.780	0.223	0.172	M26	0.196	0.176	0.158
M7	0.568	0.118	0.245	M27	0.309	0.168	0.214
M8	0.733	0.231	0.196	M28	0.103	0.134	0.092
M9	0.560	0.280	0.246	M29	0.172	0.055	0.142
M10	0.489	0.192	0.250	M30	0.190	0.080	0.154
M11	0.364	0.193	0.231	M31	0.220	0.142	0.172
M12	0.592	0.220	0.242	M32	0.186	0.056	0.151
M13	0.299	0.176	0.210	M33	0.158	0.274	0.133
M14	0.315	0.182	0.216	M34	0.303	0.056	0.211
M15	0.705	0.210	0.208	M35	0.325	-0.012	0.219
M16	0.386	0.003	0.237	M36	0.467	0.027	0.249
M17	0.220	0.107	0.172	M37	0.156	-0.124	0.131
M18	0.699	0.244	0.210	M38	0.206	0.082	0.164
M19	0.550	0.255	0.248	M39	0.182	0.066	0.149
M20	0.331	0.124	0.222	M40	0.341	0.227	0.225

2014-2015 öğretim yılı İngilizce Seviye Belirleme Testine ilişkin madde istatistikleri Çizelge 18’de gösterilmiştir. 40 maddeden oluşan testte madde güçlük indeksleri 0.103 ile 0.935 arasında değişkenlik göstermektedir. 9 maddenin güçlük

indeksi 0.20'nin altında; 17 maddenin güçlük indeksi 0.20 ile 0.40 arasında ve 12 maddenin ise güçlük indeksi 0.50'nin üzerindedir. Madde güçlük indekslerinin ortalaması 0.404 ve standart sapması 0.234 olarak bulunmuştur. Madde ayırt edicilik indeksleri incelendiğinde, 40 maddeye ait ayırt edicilik indekslerinin -0.124 ile 0.280 arasında değiştiği görülmektedir. Madde ayırt edicilik indeksi 0.20'nin altında 24 madde; 0.20 ile 0.30 arasında 16 madde olduğu ve 0.30'un üzerinde hiç madde olmadığı tespit edilmiştir. Madde ayırt edicilik indeksi 0.30'un üzerinde madde bulunmaması testteki maddelerin ayırt edicilik bakımından yetersiz olduğuna bir işarettir.

Çizelge 19. 2015-2016 Eski Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri

Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²
M1	0.202	0.138	0.161	M26	0.647	0.293	0.228	M51	0.168	0.042	0.140
M2	0.376	0.302	0.235	M27	0.428	0.267	0.245	M52	0.405	0.344	0.241
M3	0.376	0.374	0.235	M28	0.439	0.306	0.246	M53	0.387	0.255	0.237
M4	0.179	0.346	0.147	M29	0.220	-0.050	0.171	M54	0.491	0.465	0.250
M5	0.474	0.256	0.249	M30	0.595	0.326	0.241	M55	0.439	0.330	0.246
M6	0.116	0.143	0.102	M31	0.572	0.292	0.245	M56	0.387	0.265	0.237
M7	0.220	0.252	0.171	M32	0.480	0.151	0.250	M57	0.225	0.056	0.175
M8	0.231	0.061	0.178	M33	0.278	-0.049	0.200	M58	0.335	0.236	0.223
M9	0.613	0.200	0.237	M34	0.364	0.229	0.232	M59	0.197	0.132	0.158
M10	0.243	0.151	0.184	M35	0.324	0.056	0.219	M60	0.410	0.371	0.242
M11	0.786	0.385	0.168	M36	0.515	0.282	0.250	M61	0.347	0.194	0.227
M12	0.393	0.244	0.239	M37	0.393	0.372	0.239	M62	0.324	0.019	0.219
M13	0.376	0.153	0.235	M38	0.266	0.145	0.195	M63	0.075	0.121	0.069
M14	0.486	0.285	0.250	M39	0.624	0.339	0.235	M64	0.116	0.207	0.102
M15	0.353	0.188	0.228	M40	0.162	0.072	0.136	M65	0.445	0.151	0.247
M16	0.393	0.209	0.239	M41	0.318	0.199	0.217	M66	0.283	0.105	0.203
M17	0.353	0.372	0.228	M42	0.185	0.193	0.151	M67	0.202	0.128	0.161
M18	0.486	0.227	0.250	M43	0.607	0.313	0.239	M68	0.214	0.142	0.168
M19	0.295	0.313	0.208	M44	0.595	0.269	0.241	M69	0.249	-0.071	0.187
M20	0.393	0.246	0.239	M45	0.278	0.292	0.200	M70	0.289	0.045	0.205
M21	0.312	0.111	0.215	M46	0.526	0.279	0.249	M71	0.630	0.199	0.233
M22	0.179	0.116	0.147	M47	0.572	0.366	0.245	M72	0.335	0.269	0.223
M23	0.555	0.303	0.247	M48	0.480	0.281	0.250	M73	0.532	0.312	0.249
M24	0.387	0.334	0.237	M49	0.434	0.442	0.246	M74	0.225	0.078	0.175
M25	0.382	0.240	0.236	M50	0.260	0.327	0.192	M75	0.324	0.217	0.219

2015-2016 eski kayıtlı öğrencilere ait İngilizce Yeterlik Testine ilişkin madde analizleri Çizelge 19'da sunulmuştur. 75 maddeli testte madde güçlük indeksleri 0.075 ile 0.786 arasında değişmektedir. Testteki 9 maddenin güçlük indeksi 0.20'nin altında,

39 maddenin güçlük indeksi 0.20 ile 0.40 arasında ve 14 maddenin güçlük indeksi ise 0.50'nin üzerindedir. Madde güçlük indekslerinin ortalaması 0.370 ve standart sapması 0.147 olarak bulunmuştur. Madde ayırt edicilik indeksleri incelendiğinde, 75 maddeye ilişkin madde ayırt edicilikleri -0.071 ile 0.465 arasında değişmektedir. Madde ayırt edicilik indeksi 0.20'nin altında 31 madde; 0.30'un üzerinde ise 21 madde yer almaktadır. Madde ayırt edicilik indeksleri ortalaması 0.221 ve standart sapması 0.115 olarak elde edilmiştir.

Çizelge 20. 2015-2016 Yeni Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri

Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²
M1	0.408	0.389	0.242	M26	0.218	0.286	0.170	M51	0.272	0.297	0.198
M2	0.449	0.213	0.247	M27	0.231	0.489	0.178	M52	0.279	0.175	0.201
M3	0.279	0.192	0.201	M28	0.374	0.117	0.234	M53	0.293	0.263	0.207
M4	0.204	0.387	0.162	M29	0.109	-0.103	0.097	M54	0.157	0.312	0.132
M5	0.279	0.381	0.201	M30	0.225	0.170	0.174	M55	0.327	0.407	0.220
M6	0.204	0.226	0.162	M31	0.259	0.225	0.192	M56	0.245	0.249	0.185
M7	0.599	0.337	0.240	M32	0.299	0.062	0.210	M57	0.320	0.459	0.217
M8	0.211	0.245	0.166	M33	0.129	0.028	0.113	M58	0.252	0.311	0.188
M9	0.401	0.230	0.240	M34	0.211	0.229	0.166	M59	0.163	0.396	0.137
M10	0.333	0.398	0.222	M35	0.313	0.456	0.215	M60	0.211	0.266	0.166
M11	0.272	0.295	0.198	M36	0.279	0.283	0.201	M61	0.361	0.262	0.231
M12	0.238	0.307	0.181	M37	0.088	-0.139	0.081	M62	0.626	0.269	0.234
M13	0.293	0.379	0.207	M38	0.320	0.080	0.217	M63	0.442	0.452	0.247
M14	0.204	0.104	0.162	M39	0.306	0.437	0.212	M64	0.095	0.010	0.086
M15	0.327	0.350	0.220	M40	0.293	0.165	0.207	M65	0.401	0.289	0.240
M16	0.408	0.392	0.242	M41	0.755	0.247	0.185	M66	0.299	0.162	0.210
M17	0.191	0.075	0.154	M42	0.252	0.236	0.188	M67	0.122	0.218	0.107
M18	0.320	0.199	0.217	M43	0.265	0.195	0.195	M68	0.197	0.274	0.158
M19	0.313	0.397	0.215	M44	0.238	0.176	0.181	M69	0.395	0.173	0.239
M20	0.476	0.445	0.249	M45	0.469	0.331	0.249	M70	0.122	-0.076	0.107
M21	0.313	0.375	0.215	M46	0.313	0.252	0.215	M71	0.197	0.039	0.158
M22	0.170	0.267	0.141	M47	0.150	0.238	0.127	M72	0.367	0.317	0.232
M23	0.293	0.307	0.207	M48	0.313	0.284	0.215	M73	0.551	0.192	0.247
M24	0.259	0.328	0.192	M49	0.184	0.019	0.150	M74	0.381	0.293	0.236
M25	0.279	0.306	0.201	M50	0.361	0.348	0.231	M75	0.259	0.120	0.192

2015-2016 öğretim yılı yeni kayıtlı öğrencilere ait İngilizce Yeterlik Testi madde analizleri Çizelge 20'de verilmiştir. 75 maddelik testte ilişkin madde güçlük indeksleri 0.088 ile 0. 755 arasında farklılaşmaktadır. Madde güçlük indekslerinin ortalaması 0.293 ve standart sapması 0.120 olarak tespit edilmiştir. Madde güçlük

indeksi 0.20'nin altında 14; 0.20 ile 0.40 arasında 49 ve 0.50'nin üzerinde 4 madde bulunmaktadır. Çizelge 20'de madde ayırt edicilik indeksleri incelendiğinde, ayırt edicilik indekslerinin -0.139 ile 0.439 arasında değiştiği görülmektedir. 75 maddeye ait madde ayırt edicilik indeksleri ortalaması 0.250 bulunurken, standart sapması ise 0.133 bulunmuştur. Madde ayırt edicilik indeksi 0.20'nin altında 23 madde ve 0.30'un üstünde 27 madde bulunmaktadır.

Çizelge 21. 2015-2016 Seviye Belirleme Testi Madde İstatistikleri

Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²
M1	0.966	0.070	0.033	M21	0.144	0.361	0.123
M2	0.902	0.121	0.089	M22	0.224	-0.013	0.174
M3	0.909	0.237	0.083	M23	0.311	0.263	0.214
M4	0.777	0.186	0.174	M24	0.205	0.097	0.163
M5	0.436	0.207	0.246	M25	0.451	0.143	0.248
M6	0.830	0.189	0.141	M26	0.250	0.136	0.188
M7	0.534	0.111	0.249	M27	0.333	0.187	0.222
M8	0.769	0.166	0.178	M28	0.099	0.158	0.089
M9	0.640	0.113	0.230	M29	0.163	0.120	0.136
M10	0.504	0.257	0.250	M30	0.201	0.079	0.160
M11	0.337	0.157	0.223	M31	0.224	0.257	0.174
M12	0.595	0.182	0.241	M32	0.208	-0.008	0.165
M13	0.330	0.145	0.221	M33	0.178	0.318	0.146
M14	0.379	0.192	0.235	M34	0.273	0.018	0.198
M15	0.716	0.169	0.203	M35	0.273	0.037	0.198
M16	0.375	0.023	0.234	M36	0.481	0.015	0.250
M17	0.235	0.104	0.180	M37	0.148	0.038	0.126
M18	0.727	0.123	0.198	M38	0.186	0.054	0.151
M19	0.640	0.218	0.230	M39	0.136	-0.112	0.118
M20	0.364	0.064	0.231	M40	0.333	0.122	0.222

2015-2016 öğretim yılı İngilizce Seviye Belirleme Testine ilişkin madde analizleri Çizelge 21'de sunulmuştur. 40 maddeden oluşan testte madde güçlük indeksleri 0.099 ile 0.966 arasında farklılaşmaktadır. Madde güçlük indeksleri ortalaması 0.420 ve standart sapması 0.245 olarak tespit edilmiştir. Testteki 7 maddenin güçlük indeksi 0.20'nin altında, 17 maddenin güçlük indeksi 0.20 ile 0.40 arasında ve 13 maddenin güçlük indeksi ise 0.50'nin üzerindedir. Aynı teste ilişkin madde ayırt edicilik indekslerine bakıldığında, ayırt edicilik indekslerinin -0.112 ile 0.361 arasında değiştiği görülmektedir. 40 maddeye ilişkin ayırt edicilik indeksleri ortalaması 0.133 ve standart sapması 0.094 olarak bulunmuştur. Testteki 32 maddenin

ayırt edicilik indeksi 0.20'nin altında ve sadece 2 maddenin ayırt edicilik indeksi ise 0.30'un üstündedir.

Çizelge 22. 2016-2017 Eski Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri

Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²
M1	0.176	0.269	0.145	M26	0.443	0.227	0.247	M51	0.642	0.365	0.230
M2	0.188	0.234	0.152	M27	0.261	0.109	0.193	M52	0.472	0.327	0.249
M3	0.330	0.342	0.221	M28	0.125	0.071	0.109	M53	0.261	0.259	0.193
M4	0.585	0.365	0.243	M29	0.176	-0.056	0.145	M54	0.614	0.225	0.237
M5	0.108	0.303	0.096	M30	0.335	0.245	0.223	M55	0.341	0.090	0.225
M6	0.148	0.239	0.126	M31	0.267	0.296	0.196	M56	0.568	0.426	0.245
M7	0.165	0.291	0.138	M32	0.324	-0.044	0.219	M57	0.313	0.238	0.215
M8	0.102	0.348	0.092	M33	0.438	0.143	0.246	M58	0.449	0.236	0.247
M9	0.159	0.270	0.134	M34	0.267	0.227	0.196	M59	0.369	0.398	0.233
M10	0.136	0.289	0.118	M35	0.341	0.330	0.225	M60	0.330	0.191	0.221
M11	0.210	0.207	0.166	M36	0.449	0.425	0.247	M61	0.239	0.113	0.182
M12	0.153	0.298	0.130	M37	0.466	0.444	0.249	M62	0.335	0.440	0.223
M13	0.267	0.276	0.196	M38	0.546	0.375	0.248	M63	0.182	0.160	0.149
M14	0.511	0.298	0.250	M39	0.438	0.372	0.246	M64	0.421	0.355	0.244
M15	0.688	0.255	0.215	M40	0.352	0.170	0.228	M65	0.250	0.137	0.188
M16	0.619	0.271	0.236	M41	0.438	0.294	0.246	M66	0.290	0.304	0.206
M17	0.534	0.272	0.249	M42	0.210	0.239	0.166	M67	0.205	0.249	0.163
M18	0.341	0.269	0.225	M43	0.472	0.220	0.249	M68	0.403	0.176	0.241
M19	0.648	0.047	0.228	M44	0.171	0.215	0.141	M69	0.614	0.241	0.237
M20	0.102	0.232	0.092	M45	0.313	0.222	0.215	M70	0.313	0.110	0.215
M21	0.534	0.021	0.249	M46	0.466	0.241	0.249	M71	0.369	0.390	0.233
M22	0.415	0.242	0.243	M47	0.591	0.330	0.242	M72	0.722	0.259	0.201
M23	0.438	0.171	0.246	M48	0.528	0.309	0.249	M73	0.568	0.365	0.245
M24	0.472	0.195	0.249	M49	0.546	0.292	0.248	M74	0.443	0.349	0.247
M25	0.403	0.260	0.241	M50	0.421	0.362	0.244	M75	0.602	0.392	0.240

2016-2017 öğretim yılı eski kayıtlı öğrencilerin İngilizce Yeterlik Testine ait madde analizleri Çizelge 22'de görülmektedir. 75 maddeden oluşan testte madde güçlük indeksleri 0.102 ile 0.722 arasında değişmektedir. Madde güçlük indeksleri ortalaması 0.375 bulunurken, standart sapması 0.160 bulunmuştur. Madde güçlük indeksi 0.20'nin altında 14 madde, 0.20 ile 0.40 arasında 25 madde ve 0.50'nin üstünde 18 madde bulunmaktadır. Madde ayırt edicilik indeksleri incelendiğinde, ayırt edicilik indekslerinin -0.056 ile 0.444 arasında değiştiği görülmektedir. Ayırt edicilik indeksleri ortalaması 0.255 ve standart sapması 0.140 olarak tespit edilmiştir. Testte

yer alan 8 maddenin ayırt edicilik indeksi 0.20'nin altında iken madde ayırt edicilik indeksi 0.30'un üzerinde 23 madde bulunmuştur.

Çizelge 23. 2016-2017 Yeni Kayıt Öğrenci Yeterlik Testi Madde İstatistikleri

Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²
M1	0.184	0.393	0.150	M26	0.310	0.528	0.214	M51	0.299	0.518	0.210
M2	0.322	0.547	0.218	M27	0.230	0.274	0.177	M52	0.172	0.538	0.143
M3	0.402	0.515	0.240	M28	0.126	0.384	0.110	M53	0.264	0.425	0.194
M4	0.494	0.476	0.250	M29	0.299	0.194	0.210	M54	0.230	0.470	0.177
M5	0.161	0.569	0.135	M30	0.402	0.521	0.240	M55	0.310	0.593	0.214
M6	0.345	0.620	0.226	M31	0.356	0.321	0.229	M56	0.299	0.593	0.210
M7	0.218	0.180	0.171	M32	0.425	0.252	0.244	M57	0.310	0.531	0.214
M8	0.264	0.543	0.194	M33	0.345	0.539	0.226	M58	0.414	0.468	0.243
M9	0.172	0.574	0.143	M34	0.299	0.422	0.210	M59	0.391	0.656	0.238
M10	0.517	0.527	0.250	M35	0.264	0.090	0.194	M60	0.253	0.516	0.189
M11	0.276	0.409	0.200	M36	0.586	0.457	0.243	M61	0.575	0.453	0.244
M12	0.184	0.499	0.150	M37	0.230	0.490	0.177	M62	0.207	0.299	0.164
M13	0.172	0.467	0.143	M38	0.655	0.426	0.226	M63	0.287	0.547	0.205
M14	0.540	0.321	0.248	M39	0.494	0.492	0.250	M64	0.207	0.386	0.164
M15	0.115	0.330	0.102	M40	0.276	0.470	0.200	M65	0.299	0.467	0.210
M16	0.517	0.160	0.250	M41	0.276	0.264	0.200	M66	0.264	0.201	0.194
M17	0.356	0.644	0.229	M42	0.138	0.217	0.119	M67	0.494	0.413	0.250
M18	0.391	0.356	0.238	M43	0.448	0.490	0.247	M68	0.425	0.552	0.244
M19	0.552	0.364	0.247	M44	0.506	0.489	0.250	M69	0.345	0.603	0.226
M20	0.218	0.465	0.171	M45	0.402	0.435	0.240	M70	0.322	0.594	0.218
M21	0.287	0.347	0.205	M46	0.563	0.515	0.246	M71	0.494	0.625	0.250
M22	0.632	0.393	0.233	M47	0.218	0.426	0.171	M72	0.356	0.515	0.229
M23	0.460	0.195	0.248	M48	0.402	0.657	0.240	M73	0.448	0.544	0.247
M24	0.218	0.416	0.171	M49	0.345	0.556	0.226	M74	0.552	0.600	0.247
M25	0.483	0.435	0.250	M50	0.322	0.519	0.218	M75	0.299	0.636	0.210

2016-2017 öğretim yılı yeni kayıtlı öğrencilere ait İngilizce Yeterlik Testine ilişkin madde analizleri Çizelge 23'te gösterilmiştir. 75 maddeye ilişkin madde güçlük indeksleri -0.655 ile 0.115 arasında değişmektedir. Madde güçlük ortalamaları 0.436 ve standart sapması 0.130 olarak bulunmuştur. Testteki 9 maddenin güçlük indeksi 0.20'nin altında, 40 maddenin güçlük indeksi 0.20 ile 0.40 arasında ve 11 maddenin güçlük indeksi ise 0.50'nin üzerindedir. Madde ayırt edicilik indekslerine bakıldığında, 75 maddeye ait madde ayırt edicilik indekslerinin 0.090 ile 0.657 arasında değiştiği görülmektedir. Madde ayırt edicilik indeksleri ortalaması 0.452 ve standart sapması

ise 0.129 olarak bulunmuştur. Sadece 5 maddenin madde ayırt edicilik indeksi 0.20'nin altında iken, 64 maddenin ayırt edicilik indeksi 0.30'un üzerinde bulunmuştur.

Çizelge 24. 2016-2017 Seviye Belirleme Testi Madde İstatistikleri

Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²	Madde	P _i	R _{jx}	S _i ²
M1	0.862	0.315	0.119	M21	0.166	0.150	0.139
M2	0.864	0.351	0.118	M22	0.239	-0.046	0.182
M3	0.811	0.384	0.153	M23	0.277	0.258	0.200
M4	0.700	0.267	0.210	M24	0.171	0.080	0.142
M5	0.401	0.262	0.240	M25	0.408	0.285	0.242
M6	0.751	0.357	0.187	M26	0.259	0.106	0.192
M7	0.464	0.273	0.249	M27	0.270	0.100	0.197
M8	0.663	0.326	0.224	M28	0.209	0.061	0.165
M9	0.516	0.334	0.250	M29	0.164	0.114	0.137
M10	0.464	0.238	0.249	M30	0.217	0.025	0.170
M11	0.343	0.261	0.225	M31	0.277	0.248	0.200
M12	0.552	0.247	0.247	M32	0.232	0.084	0.178
M13	0.401	0.136	0.240	M33	0.232	0.256	0.178
M14	0.428	0.215	0.245	M34	0.290	0.164	0.206
M15	0.665	0.257	0.223	M35	0.267	0.111	0.196
M16	0.388	0.134	0.237	M36	0.516	0.197	0.250
M17	0.242	0.318	0.183	M37	0.191	-0.021	0.155
M18	0.723	0.224	0.200	M38	0.204	0.087	0.162
M19	0.617	0.157	0.236	M39	0.254	0.014	0.190
M20	0.350	0.200	0.228	M40	0.398	0.284	0.240

2016-2017 öğretim yılı İngilizce Seviye Belirleme Testine ilişkin madde analizleri Çizelge 24'te verilmiş olup, 40 maddeye ilişkin madde güçlük indeksleri incelendiğinde güçlük indekslerinin 0.164 ile 0.864 arasında değiştiği görülmektedir. Madde güçlük indeksleri ortalaması 0.411 bulunurken, standart sapması 0.206 olarak bulunmuştur. Testte, madde güçlük indeksi 0.20'nin altında 4 madde; 0.20 ile 0.40 arasında 18 madde ve 0.50'nin üzerinde 12 madde yer almaktadır. Teste ait madde ayırt edicilik indeksleri incelendiğinde, ayırt edicilik indekslerinin -0.046 ile 0.384 arasında olduğu görülmektedir. Madde ayırt edicilik indekslerinin ortalaması 0.195 ve standart sapması 0.109 olarak bulunmuştur. Testte yer alan 19 maddenin ayırt edicilik indeksi 0.20'nin altında, 7 maddenin ayırt edicilik indeksi ise 0.30'un üzerindedir.

2. Alt Problem: Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Hazırlık Birimi tarafından 2013-2014, akademik yılı güz dönemi başında uygulanmış olan İngilizce Yeterlik Testi puanları ve Seviye Belirleme Testi puanları

- A1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
- A2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
- B1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
- B2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?

2013-2014 akademik yılı İYT ve İSBT puanları ile A1, A2, B1 ve B2 seviyesinde elde edilen puanlar arasındaki ilişkiyi incelemek üzere sırasıyla puanlara ilişkin betimsel istatistiklere yer verilmiş, puanlar arasındaki korelasyona bakılmış ve korelasyonu manidar çıkan puanların yordayıcılığı basit ve çoklu regresyon analizleri ile incelenmiştir. Elde edilen veriler Çizelge 25-30 arasında gösterilmiştir.

Çizelge 25. 2013-2014 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler

2013-2014						
Değişkenler	A1 Düzeyi			A2 Düzeyi		
	İYT	İSBT	Kur	İYT	İSBT	Kur
Öğrenci Sayısı	57	61	61	67	67	67
Ortalama	13.316	37.377	66.294	39.567	57.776	62.680
Ortalama Std. Hata	0.994	1.033	1.568	1.373	0.738	0.565
Medyan	12.000	37.000	66.660	42.000	57.000	62.660
Mod	11.000	32.000	60.020	36.000	57.000	60.000
Standart Sapma	7.508	8.065	12.247	11.239	6.042	4.627
Varyans	56.363	65.039	149.985	126.310	36.510	21.410
Çarpıklık	0.430	0.162	-0.419	-0.989	0.130	-0.224
Çarpıklık Std. Hata	0.316	0.306	0.306	0.293	0.293	0.293
Basıklık	-0.419	-0.292	0.319	1.107	0.838	0.744
Basıklık Std. Hata	0.623	0.604	0.604	0.578	0.578	0.578
Ranj	29.000	38.000	59.440	51.000	30.000	25.620
En Düşük Puan	1.000	17.000	32.480	6.000	43.000	49.540
En Yüksek Puan	30.000	55.000	91.920	57.000	73.000	75.160

Çizelge 25'te 2013-2014 akademik yılı 1.Kuruna ait İngilizce Yeterlik Testi (İYT), İngilizce Seviye Belirleme Testi (İSBT) ve kur toplam puanlarına ilişkin betimsel istatistikler verilmiştir. Çarpıklık ve basıklık katsayıları incelenerek puan dağılımının normallik gösterdiği gözlemlenmiş ve puanlar arasındaki korelasyonlarla analize devam edilmiştir.

Çizelge 26. 2013-2014 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar

2013-2014 1. Kur Toplam Puanları		
r	A1	A2
İYT	0.284*	0.420
İSBT	0.528**	0.420**

** p<0.01 * p<0.05

Çizelge 26’da gösterildiği üzere 2013-2014 yılında uygulanan İYT puanları ve 1.Kur A1 düzeyinde elde edilen toplam puanlar arasında manidar düşük düzeyde pozitif bir korelasyon elde edilmiştir ($r=0.284$, $p<0.05$). Benzer şekilde İSBT puanları ile A1 düzeyi 1.Kur toplam puanları ($r=0.528$, $p<0.01$) ve A2 düzeyi 1.Kur toplam puanları arasında ($r=0.420$, $p<0.01$) pozitif yönde orta düzeyde manidar bir korelasyon olduğu gözlemlenmiştir. Sadece Yeterlik Testi ile A2 düzeyi 1. Kur toplam puanları arasındaki korelasyon manidar bulunmamış olup; korelasyon anlamlı çıkmadığı için regresyon analizlerine dahil edilmemiştir.

Çizelge 27. 2013- 2014 Öğretim Yılı 1. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Basit Regresyon Analizleri

2013-2014					
A1 Düzeyi	B	Std. Hata	β	t	p
Sabit	59.931	3.299		18.166	0.000
İYT	0.475	0.216	0.284	2.196	0.032
$r= 0.284$ $r^2 =0.064$					
$F_{(1-55)} =4.821$, $p= 0.032$					
A1 Düzeyi					
Sabit	36.328	6.418		5.560	0.000
İSBT	0.802	0.168	0.528	4.775	0.000
$r= 0.528$ $r^2 =0.267$					
$F_{(1-59)} =22.800$, $p= 0.000$					
A2 Düzeyi					
Sabit	44.118	5.008		8.809	0.000
İSBT	0.321	0.086	0.420	3.726	0.000
$r= 0.420$ $r^2 =0.163$					
$F_{(1-65)} =13.883$, $p= 0.000$					

Çizelge 27’de 1.Kur toplam puanlarının yordanmasına ilişkin basit regresyon analizi sonuçları verilmiştir. Basit regresyon analizleri sonucuna göre İngilizce Yeterlik Testi puanlarının, A1 düzeyi 1. Kur toplam puanlarının manidar bir yordayıcısı olduğu görülmüştür ($r=0.284$; $r^2=0.064$; $F_{(1-55)}=4.821$; $p<0.05$). Benzer şekilde, Seviye Belirleme Testi puanları A1 düzeyi 1. Kur toplam puanlarının anlamlı

yordayıcısı olarak bulunmuştur ($r=0.528$; $r^2=0.267$; $F_{(1-59)}=22.800$; $p<0.01$) . Seviye Belirleme Testi puanları, A2 düzeyi 1. Kur toplam puanlarının da manidar yordayıcısı olarak tespit edilmiştir ($r=0.420$; $r^2=0.163$; $F_{(1-65)}=13.883$; $p<0.01$). A1 düzeyinde 1. Kur toplam puanlarının manidar yordayıcısı olarak hem İngilizce Yeterlik Testi hem de Seviye Belirleme Testi puanları gözlemlendiği için, bu iki testin birlikte yordayıcılığına çoklu regresyon analizi ile bakılmıştır.

Çizelge 28. 2013-2014 Öğretim Yılı 1. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi

2013-2014					
A1 Düzeyi	B	Std. Hata	β	t	p
Sabit	28.890	7.127		4.054	0.000
İYT	0.071	0.202	0.573	4.736	0.725
İSBT	0.953	0.201	0.043	0.353	0.000
R= 0.592 R ² =0.326					
F ₍₂₋₅₄₎ =14.562, p= 0.000					

Çoklu doğrusal regresyonun sayıltıları, çoklu normallik testi (matris saçılım diyagramı), çoklu bağlantılılık testi ($TV_{İYT-İSBT}=0.823>0.10$; $VIF_{İYT-İSBT}=1.216<10$; $CI_{İYT}=10<4.371<30$; $CI_{İSBT}=10<12.844<30$) ve doğrusallık (Q-Q plot) ile test edilmiştir. Elde edilen veriler sonucunda kurulan regresyonun doğrusal olduğu sonucuna varılmıştır.

Çizelge 28’de görüldüğü üzere, doğrusal çoklu regresyon analizi sonucuna göre, A1 düzeyinde 1.Kur toplam puanlarının manidar yordayıcısı olarak sadece İngilizce Seviye Belirleme Testi sonuçlarının olduğu bulunmuştur ($R=0.592$; $R^2=0.326$; $F_{(2-54)}=14.562$; $p<0.01$). Analiz sonucunda A1 Düzeyi 1.Kur Toplam Puanları= $28.890 + (0.953 \text{ İSBT})$ şeklinde regresyon denklemi elde edilmiştir.

Çizelge 29. 2013-2014 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler

2013-2014	B1 Düzeyi			B2 Düzeyi			
Değişkenler	İYT	İSBT	Kur	İYT	İSBT	Kur	Kur ²
Öğrenci Sayısı	22	24	24	95	95	95	95
Ortalama	9.545	35.750	44.817	33.161	52.674	58.324	5.083
Ort. Std. Hata	1.127	1.456	4.116	1.525	1.075	1.645	0.145
Medyan	10.000	35.500	53.785	20.000	55.000	56.480	4.874
Mod	11.000	26.000	3.520	36.000	57.000	60.000	5.45
Std. Sapma	5.289	7.134	20.169	14.709	10.479	16.034	1.413
Varyans	27.974	50.891	406.785	216.354	109.818	257.080	1.996
Çarpıklık	0.406	0.472	0.472	-0.408	-0.798	-1.672	0.661
Çar. Std. Hata	0.491	0.306	0.306	0.250	0.247	0.247	0.247
Basıklık	-0.445	-0.659	-1.067	-0.843	0.718	2.840	1.605
Bas. Std. Hata	0.953	0.918	0.918	0.495	0.490	0.490	0.490
Ranj	19.000	25.000	68.750	56.000	56.000	79.440	7.970
En Düşük Puan	2.000	26.000	3.520	1.000	17.000	5.700	1.000
En Yüksek Puan	21.000	51.000	72.268	57.000	73.000	85.140	8.969

Çizelge 29’da 2013-2014 akademik yılı 4. Kur B1 ve B2 düzeylerine ait betimsel istatistikler verilmiştir. B1 düzeyinde kategorilerdeki öğrenci sayısı 30’un altında olduğu için korelasyon ve regresyon analizleri bu düzey için yapılamamıştır. B2 düzeyi 4. Kur toplam puanlarında orta düzeyde negatif bir çarpıklık gözlemlendiğinden bu puanlar üzerinde yansıtma ve karekök dönüşümü uygulanmıştır. Dönüşüm sonucunda dağılımın normal olduğu gözlemlenmiştir.

Çizelge 30. 2013-2014 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar

2013-2014 4. Kur Toplam Puanları		
r	B1	B2
İYT	-	0.131
İSBT	-	0.189

** p<0.01 * p<0.05

Çizelge 30’da gösterildiği üzere, B2 düzeyi toplam puanları ile İYT puanları ve İSBT puanları arasında manidar bir ilişki bulunamamış ve bu sebeple regresyon analizine devam edilememiştir.

3. Alt Problem: Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Hazırlık Birimi tarafından 2014-2015, akademik yılı güz dönemi başında uygulanmış olan İngilizce Yeterlik Testi puanları ve Seviye Belirleme Testi puanları

- A1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
- A2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?

- c. B1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
d. B2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?

2014-2015 akademik yılı İYT ve İSBT puanları ile A1, A2, B1 ve B2 seviyesinde elde edilen puanlar arasındaki ilişkiyi incelemek üzere sırasıyla puanlara ilişkin betimsel istatistiklere yer verilmiş, puanlar arasındaki korelasyona bakılmış ve korelasyonu manidar çıkan puanların yordayıcılığı basit ve çoklu regresyon analizleri ile incelenmiştir. Elde edilen veriler Çizelge 31-36 arasında gösterilmiştir.

Çizelge 31. 2014-2015 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler

Değişkenler	2014-2015							
	A1 Düzeyi					A2 Düzeyi		
	İYT	İSBT	Kur	İYT ²	İSBT ²	İYT	İSBT	Kur
Öğrenci Sayısı	141	141	142	141	141	68	68	68
Ortalama	18.078	34.840	71.632	2.720	57.776	27.588	50.257	56.872
Ort. Std. Hata	0.882	0.564	0.908	0.103	0.095	1.633	0.577	1.304
Medyan	16.000	37.500	71.880	4.000	2.449	27.500	50.000	59.990
Mod	13.000	40.000	75.940	3.610	1.870	12.000	45.000	46.630
Std. Sapma	10.472	6.696	10.825	1.229	1.127	13.466	4.754	10.753
Varyans	109.672	44.840	117.182	1.510	1.270	181.320	22.601	115.631
Çarpıklık	1.270	-1.268	-0.607	0.110	0.301	0.118	0.626	-1.162
Çar. Std. Hata	0.204	0.204	0.203	0.204	0.204	0.291	0.291	0.291
Basıklık	2.309	2.043	0.717	0.822	-0.329	-1.003	-0.452	2.234
Bas. Std. Hata	0.406	0.406	0.404	0.406	0.406	0.574	0.574	0.574
Ranj	59.000	35.000	63.240	6.746	5.000	51.000	20.000	59.050
En Düşük Puan	1.000	7.500	30.360	1.000	1.000	3.000	42.500	15.210
En Yüksek Puan	60.000	42.500	93.590	7.746	6.000	54.000	62.500	74.260

Çizelge 31’de gözlemlendiği üzere A1 düzeyine ait İYT ve İSBT puanları normal dağılım göstermediği için İYT puanları karekök ve İSBT puanları yansıtma-karekök dönüşüm ile dönüştürülmüştür. Orta düzeyde pozitif çarpık dağılıma sahip olan İYT puanları ile orta düzeyde negatif çarpık dağılıma sahip olan İSBT puanları dönüşümler sonucunda normal dağılıma yaklaşmıştır. A2 düzeyine ait 1.Kur toplam puanlarının dağılımının ise orta düzeyde negatif çarpık olduğu görülmektedir. Bu puanlar da yansıtma-karekök ile dönüştürülerek normal dağılım elde edilmiş ve analizlere dönüştürülmüş veriler üzerinden devam edilmiştir.

Çizelge 32. 2014-2015 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar

2014-2015 1. Kur Toplam Puanları		
r	A1	A2
İYT	0.027	-0.197
İSBT	-0.296**	-0.187

** p<0.01 * p<0.05

Çizelge 32’de 2014-2015 akademik yılı 1. Kur A1 ve A2 düzeyi toplam puanlarının İYT ve İSBT puanları arasındaki ilişki incelenmiş ve sadece A1 düzeyi toplam puanları ile İSBT puanları arasında manidar bir ilişki bulunmuştur. Fakat iki puan türü arasındaki korelasyon negatif çıkmıştır ($r=-0.296$; $p<0.01$). Bu veriler eşliğinde İSBT puanlarının A1 düzeyinde toplam puanları yordayıcılığına regresyon analizi ile bakılmıştır.

Çizelge 33. 2014-2015 Öğretim Yılı 1. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Basit Regresyon Analizi

2014-2015					
A1 Düzeyi	B	Std. Hata	β	t	p
Sabit	79.543	2.316		34.344	0.000
İSBT	-2.861	0.785	-0.296	-3.647	0.000
$r= 0.296$, $r^2 =0.081$ $F_{(1-138)} =13.300$, $p= 0.000$					

Çizelge 33’de 2014-2015 yılında uygulanan İSBT puanlarının 1.Kur A1 düzeyi toplam puanlarının yordayıcılığına ilişkin basit doğrusal regresyon analiz sonuçları verilmiştir. İSBT puanlarının A1 düzeyi toplam puanlarının manidar yordayıcısı olduğu görülmüştür ($r=0.296$; $r^2 =0.081$; $F_{(1-138)} =13.300$; $p<0,01$). Analiz sonucunda A1 Düzeyi 1.Kur Toplam Puanları= $79.543 + (-2.861 \text{ İSBT})$ şeklinde regresyon denklemi elde edilmiştir.

Çizelge 34. 2014-2015 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler

2014-2015									
Değişkenler	B1 Düzeyi					B2 Düzeyi			
	İYT	İSBT	Kur	İYT ²	Kur ²	İYT	İSBT	Kur	Kur ²
Öğrenci Sayısı	88	88	89	88	89	97	98	98	98
Ortalama	20.443	37.841	59.959	4.368	4.341	23.495	42.832	63.963	4.887
Ort. Std. Hata	1.132	0.979	1.509	0.125	0.150	1.396	0.875	0.995	0.099
Medyan	18.000	37.500	63.320	4.243	4.179	19.000	42.500	63.220	5.057
Mod	15.000	35.000	53.480	3.870	2.840	12.000	40.000	60.150	5.120
Std. Sapma	10.623	9.185	14.238	1.173	1.413	13.750	8.665	9.853	0.979
Varyans	112.847	84.365	202.731	1.375	1.997	189.065	75.082	97.088	0.959
Çarpıklık	1.028	-0.575	-1.860	0.117	0.827	0.588	0.009	-2.506	-0.118
Çar. Std. Hata	0.257	0.257	0.255	0.257	0.255	0.245	0.244	0.244	0.244
Basıklık	1.425	0.712	4.012	0.569	1.334	-0.701	-0.319	16.407	6.766
Bas. Std. Hata	0.508	0.508	0.506	0.508	0.506	0.485	0.483	0.483	0.483
Ranj	59.000	47.500	78.160	6.750	7.900	53.000	37.500	86.350	8.350
En Düşük Puan	1.000	7.500	1.620	1.000	1.000	1.000	22.500	1.440	1.000
En Yüksek Puan	60.000	55.000	79.780	7.750	8.900	54.000	60.000	87.790	9.350

Çizelge 34’te 2014-2015 akademik yılı B1 düzeyinde 4. Kur toplam puanları ile akademik yıl başlangıcında uygulanan İYT ve İSBT puanlarının betimsel istatistikleri verilmiştir. B1 düzeyine ait İYT puanlarının dağılımı orta düzeyde pozitif çarpıklık gösterdiğinden, dağılımı normale yaklaştırmak için karekök dönüşüm uygulanmış ve veri dönüştürme işleminden sonra puanlar normal dağılıma yaklaştırmıştır. Analizlere dönüştürülmüş veri ile devam edilmiştir.

Aynı şekilde B1 düzeyine ait 4.kur toplam puanları ile B2 düzeyinde 4.kur toplam puanları dağılımı orta düzeyde negatif çarpıklık gösterdiği için yansıtma-karekök dönüşüm uygulanmış ve dönüşüm sonucunda dağılımın hala normallik göstermediği görülmüştür. Dönüşüm yapılmasına rağmen, puanlar normal dağılım göstermemiştir. Dağılımın normallik göstermemesinden dolayı B2 düzeyinde analizlere devam edilememiştir.

Çizelge 35. 2014-2015 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar

2014-2015 4. Kur Toplam Puanları		
r	B1	B2
İYT	0.258*	-
İSBT	0.208	-

** p<0.01 * p<0.05

Çizelge 35’de 2014-2015 akademik yılı B1 düzeyi 4. Kur toplam puanının İYT ve İSBT puanları ile korelasyon sonuçları verilmiştir. B1 düzeyi kur toplam puanları ile İYT puanları arasında manidar pozitif düşük düzeyde bir ilişki bulunmuştur ($r=0.258$; $p<0.05$). Bu veri eşliğinde İYT puanlarının B1 düzeyi 4.kur toplam puanlarının yordayıcılığına regresyon analizi ile bakılmıştır.

Çizelge 36. 2014-2015 Öğretim Yılı 4. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Basit Regresyon Analizi

2014-2015					
B1 Düzeyi	B	Std. Hata	β	t	p
Sabit	2.997	0.568		5.272	0.000
İYT	0.311	0.126	0.258	2.473	0.015
$r=0.258$, $r^2=0.056$					
$F_{(1-86)}=6.116$, $p=0.015$					

İYT puanlarının 4. Kur toplam puanlarının yordayıcılığına dair regresyon analizi sonuçları Çizelge 36'da gösterilmiştir. Analiz sonucunda İYT puanlarının B1 düzeyi 4.kur toplam puanlarının manidar bir yordayıcısı olarak bulunmuştur ($r=0.258$; $r^2=0.056$; $F(1-86)=6.116$; $p<0.05$). 4. Kur B1 Düzeyi Toplam Puanları= $2.997 + (0.311 \text{ İYT})$ şeklinde regresyon denklemi elde edilmiştir.

4. Alt Problem: Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Hazırlık Birimi tarafından 2015-2016, akademik yılı güz dönemi başında uygulanmış olan İngilizce Yeterlik Testi puanları ve Seviye Belirleme Testi puanları

- a. A1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
- b. A2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
- c. B1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
- d. B2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?

2015-2016 akademik yılı İYT ve İSBT puanları ile A1, A2, B1 ve B2 seviyesinde elde edilen puanlar arasındaki ilişkiyi incelemek üzere sırasıyla puanlara ilişkin betimsel istatistiklere yer verilmiş, puanlar arasındaki korelasyona bakılmış ve korelasyonu manidar çıkan puanların yordayıcılığı basit ve çoklu regresyon analizleri ile incelenmiştir. Elde edilen veriler Çizelge 37-42 arasında gösterilmiştir.

Çizelge 37. 2015-2016 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler

2015-2016						
Değişkenler	A1 Düzeyi			A2 Düzeyi		
	İYT	İSBT	Kur	İYT	İSBT	Kur
Öğrenci Sayısı	83	87	86	18	18	18
Ortalama	16.795	34.425	75.060	24.667	48.472	68.056
Ortalama Std. Hata	1.204	0.670	0.998	2.843	0.786	1.553
Medyan	14.000	35.000	75.266	27.000	47.500	69.360
Mod	14.000	35.000	36.670	27.000	47.500	53.570
Standart Sapma	10.970	6.249	9.255	12.064	3.336	6.588
Varyans	120.336	39.055	85.646	145.529	11.132	43.398
Çarpıklık	0.820	-0.866	-0.058	-0.420	0.852	-0.848
Çarpıklık Std. Hata	0.264	0.258	0.260	0.536	0.536	0.536
Basıklık	0.070	0.233	2.744	-0.806	-0.296	0.666
Basıklık Std. Hata	0.523	0.511	0.514	1.038	1.038	1.038
Ranj	46.000	25.000	62.110	39.000	10.000	25.520
En Düşük Puan	1.000	17.500	36.670	4.000	45.000	53.570
En Yüksek Puan	47.000	42.500	98.780	43.000	55.000	79.100

Çizelge 37’de 2015-2016 yılı 1. Kuruna ait A1 ve A2 düzeylerinde İYT, İSBT ve kur toplam puanlarına ilişkin betimsel istatistikler gösterilmiştir. A2 düzeyinde kategorilerdeki öğrenci sayısı 30’un altında gözlemlendiği için bu düzeydeki puanlar ile analize devam edilememiştir. A1 düzeyinde elde edilen puanların ise normal dağılım gösterdiği gözlemlendiğinden korelasyon ile analizlere devam edilmiştir.

Çizelge 38. 2015-2016 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar

2015-2016 1. Kur Toplam Puanları		
r	A1	A2
İYT	0.224*	-
İSBT	-0.249*	-

** p<0.01 * p<0.05

Çizelge 38’de 2015-2016 akademik yılı A1 düzeyi İYT, İSBT ve kur toplam puanları arasındaki korelasyon sonuçları verilmiştir. A1 düzeyi İYT sonuçları ve kur toplam puanları arasında düşük düzeyde pozitif manidar bir ilişki olduğu görülmüştür ($r=0.224$; $p<0.05$). Aynı düzey için İSBT puanları ve kur toplam puanları arasındaki ilişki incelendiğinde, ilişkinin negatif, düşük düzeyde ve manidar olduğu görülmektedir ($r=-0.249$; $p<0.05$). Korelasyonlar manidar çıktığı için ileriki adımlarda basit ve çoklu doğrusal regresyon analizleri incelenmiştir.

Çizelge 39. 2015-2016 Öğretim Yılı 1. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Basit Regresyon Analizleri

2015-2016					
A1 Düzeyi	B	Std. Hata	β	t	p
Sabit	71.964	1.835		39.211	0.000
İYT	0.188	0.091	0.224	2.057	0.043
r= 0.224, r^2 =0.038 F ₍₁₋₈₀₎ =4.230, p= 0.043					
A1 Düzeyi					
Sabit	87.791	5.494		15.978	0.000
İSBT	-0.369	0.157	-0.249	-2.354	0.021
r= 0.249, r^2 =0.051 F ₍₁₋₈₄₎ =5.543, p= 0.021					

Çizelge 39’da 2015-2016 akademik yılı 1.Kur toplam puanlarının yordanmasına ilişkin basit ve çoklu regresyon analizi sonuçları verilmiştir. Basit regresyon analizleri sonucuna göre İYT puanlarının, A1 düzeyi 1. Kur toplam puanlarının manidar bir yordayıcısı olduğu görülmüştür ($r=0.224$; $r^2=0.038$; $F_{(1-80)}=4.230$; $p<0.05$). Benzer şekilde, İSBT puanları A1 düzeyi 1. Kur toplam puanlarının manidar yordayıcısı olarak bulunmuştur ($r=0.249$; $r^2=0.051$; $F_{(1-84)}=5.543$; $p<0.05$) . A1 düzeyinde 1. Kur toplam puanlarının manidar yordayıcısı olarak hem İYT hem de İSBT puanları gözlemlendiği için, bu iki testin birlikte yordayıcılığına çoklu regresyon analizi ile bakılmıştır.

Çizelge 40. 2015-2016 Öğretim Yılı 1. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi

2015-2016					
A1 Düzeyi	B	Std. Hata	β	t	p
Sabit	85.856	5.602		15.326	0.000
İYT	0.221	0.089	0.263	2.477	0.015
İSBT	-0.417	0.159	-0.278	-2.614	0.011
R= 0.355, R^2 =0.104 F ₍₂₋₇₉₎ =5.685, p= 0.005					

Çoklu doğrusal regresyonun sayıtlıları, çoklu normallik testi (matris saçılım diyagramı), çoklu bağlantılılık testi ($TV_{İYT-İSBT}=0.980>0.10$; $VIF_{İYT-İSBT}=1.020<10$; $CI_{İYT}=10<3.643<30$; $CI_{İSBT}=10<13.472<30$) ve doğrusallık (Q-Q plot) ile test edilmiştir. Elde edilen veriler sonucunda kurulan regresyonun doğrusal olduğu sonucuna varılmıştır.

Çizelge 40'ta görüldüğü üzere, doğrusal çoklu regresyon analizi sonucuna göre, İYT ve İSBT puanları A1 düzeyinde 1.Kur toplam puanlarının manidar yordayıcısı olarak bulunmuştur ($R=0.355$; $R^2=0.104$; $F_{(2-79)}=5.685$; $p<0.05$). Analiz sonucunda kurulan regresyon denklemi aşağıdaki gibidir:

$$A1 \text{ Düzeyi } 1.Kur \text{ Toplam Puanları} = 85.856 + [(0.221 \text{ İYT}) + (-0.417 \text{ İSBT})]$$

Çizelge 41. 2015-2016 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler

2015-2016								
Değişkenler	B1 Düzeyi				B2 Düzeyi			
	İYT	İSBT	Kur	İYT ²	İYT	İSBT	Kur	Kur ²
Öğrenci Sayısı	36	38	38	36	63	65	65	65
Ortalama	11.528	35.329	65.997	3.244	21.349	37.423	65.200	4.786
Ort. Std. Hata	1.203	0.981	1.222	0.169	1.459	1.080	1.613	0.151
Medyan	10.000	36.250	66.930	3.162	22.000	37.500	67.765	4.669
Mod	4.000	35.000	43.240	2.000	22.000	40.000	68.350	4.610
Std. Sapma	7.217	6.045	7.531	1.015	11.578	8.705	13.001	1.216
Varyans	52.085	36.544	56.721	1.030	134.037	75.775	169.073	1.477
Çarpıklık	1.071	-0.683	-0.725	0.563	0.214	-0.161	-2.449	0.638
Çar. Std. Hata	0.393	0.383	0.383	0.393	0.302	0.297	0.297	0.297
Basıklık	0.433	0.178	1.281	-0.456	-0.671	-0.145	9.607	4.199
Bas. Std. Hata	0.768	0.750	0.750	0.768	0.595	0.586	0.586	0.586
Ranj	27.000	25.000	36.850	3.750	46.000	37.500	87.210	8.390
En Düşük Puan	3.000	22.500	43.240	1.730	1.000	17.500	1.350	1.000
En Yüksek Puan	30.000	47.500	80.090	5.480	47.000	55.000	88.560	9.390

Çizelge 41'de 2015-2016 akademik yılı 4. Kur B1 ve B2 düzeylerine ilişkin betimsel istatistikler verilmiştir. B1 düzeyi İYT puanları normal dağılım göstermediği için karekök dönüşüm yapılmıştır. Dönüşüm sonucunda dağılım normallik göstermiş ve puanlar arasındaki korelasyona bakılabilmektedir. Aynı çizelge incelendiğinde, B2 düzeyinde kur toplam puanlarının normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir. Dağılımı normale yaklaştırmak için B2 düzeyi kur toplam puanlarına yansıtma ve karekök dönüşüm uygulanmıştır. Fakat dönüşüm sonucunda puanlar yine normal dağılım göstermemiştir. Bu nedenle, B2 düzeyinde analizlere devam edilmemiştir.

Çizelge 42. 2015-2016 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar

2015-2016 4. Kur Toplam Puanları		
r	B1	B2
İYT	0.181	-
İSBT	0.140	-

** $p<0.01$ * $p<0.05$

Çizelge 42’de 2015-2016 akademik yılı 4. Kur B1 düzeyi toplam puanlarının, İYT ve İSBT puanları ile ilişkisi gösterilmiştir. B2 düzeyi İYT ve İSBT puanları ile kur toplam puanları arasında manidar bir ilişki bulunamamıştır.

5. Alt Problem: Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Hazırlık Birimi tarafından 2016-2017, akademik yılı güz dönemi başında uygulanmış olan İngilizce Yeterlik Testi puanları ve Seviye Belirleme Testi puanları

- A1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
- A2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
- B1 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?
- B2 seviyesinde toplam puanları manidar olarak yordamakta mıdır?

2016-2017 akademik yılı İYT ve İSBT puanları ile A1, A2, B1 ve B2 seviyesinde elde edilen puanlar arasındaki ilişkiyi incelemek üzere sırasıyla puanlara ilişkin betimsel istatistiklere yer verilmiş, puanlar arasındaki korelasyona bakılmış ve korelasyonu manidar çıkan puanların yordayıcılığı basit ve çoklu regresyon analizleri ile incelenmiştir. Elde edilen veriler Çizelge 43-49 arasında gösterilmiştir.

Çizelge 43. 2016-2017 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler

2016-2017						
Değişkenler	A1 Düzeyi			A2 Düzeyi		
	İYT	İSBT	Kur	İYT	İSBT	Kur
Öğrenci Sayısı	142	149	149	23	23	23
Ortalama	18.289	15.691	81.170	37.044	18.652	54.348
Ortalama Std. Hata	1.095	0.335	0.739	1.988	0.447	1.727
Medyan	17.000	15.000	82.330	40.000	19.000	55.000
Mod	5.000	15.000	72.940	46.000	19.000	60.000
Standart Sapma	13.046	4.083	9.014	9.532	2.145	8.284
Varyans	170.292	16.674	81.254	90.862	4.601	68.624
Çarpıklık	0.609	-0.235	-0.801	-0.790	-0.229	-0.605
Çarpıklık Std. Hata	0.203	0.199	0.199	0.481	0.481	0.481
Basıklık	-0.481	0.326	1.176	-0.421	-0.028	-0.468
Basıklık Std. Hata	0.404	0.395	0.395	0.935	0.935	0.935
Ranj	50.000	22.000	55.150	33.000	9.000	29.500
En Düşük Puan	1.000	2.000	42.510	18.000	14.000	37.000
En Yüksek Puan	51.000	24.000	97.660	51.000	23.000	66.500

Çizelge 43’te 2016-2017 akademik yılı 1. Kur puanlarına ilişkin betimsel istatistikler verilmiştir. A2 düzeyinde kategoriler 30’un altında gözlemlendiğinden

dolayı bu düzeydeki analizlere devam edilememiştir. A1 düzeyinde ise puanlar normal bir dağılım gösterdiği için korelasyon analizi ile işleme devam edilmiştir.

Çizelge 44. 2016-2017 Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 1. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar

2016-2017 1. Kur Toplam Puanları		
r	A1	A2
İYT	0.341**	-
İSBT	0.533**	-

** p<0.01 * p<0.05

Çizelge 44’de 2016-2017 akademik yılı A1 düzeyi İYT, İSBT ve kur toplam puanları arasındaki korelasyon sonuçları verilmiştir. A1 düzeyi İYT sonuçları ve kur toplam puanları arasında düşük düzeyde pozitif manidar bir ilişki olduğu görülmüştür ($r=0.341$; $p<0.01$). Benzer şekilde, A1 düzeyi İSBT puanları ve kur toplam puanları arasındaki ilişki incelendiğinde, ilişkinin pozitif, orta düzeyde ve manidar olduğu görülmektedir ($r=0.533$; $p<0.01$). Korelasyonlar manidar çıktığı için basit ve çoklu doğrusal regresyon analizleri ile işleme devam edilmiştir.

Çizelge 45. 2016-2017 Öğretim Yılı 1. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Basit Regresyon Analizleri

2016-2017					
A1 Düzeyi	B	Std. Hata	β	t	p
Sabit	77.175	1.219		63.313	0.000
İYT	0.233	0.054	0.341	4.291	0.000
$r=0.341$, $r^2=0.110$ $F_{(1-140)}=0.116$, $p=0.000$					
A1 Düzeyi	B	Std. Hata	β	t	p
Sabit	62.701	2.497		25.111	0.000
İSBT	1.177	0.154	0.533	7.641	0.000
$r=0.533$, $r^2=0.279$ $F_{(1-147)}=58.390$, $p=0.000$					

Çizelge 45’te 2016-2017 akademik yılı 1.Kur toplam puanlarının yordanmasına ilişkin basit ve çoklu regresyon analizi sonuçları verilmiştir. Basit regresyon analizleri sonucuna göre İYT puanlarının, A1 düzeyi 1. Kur toplam puanlarının manidar bir yordayıcısı olduğu görülmüştür ($r=0.341$; $r^2=0.110$; $F_{(1-140)}=0.116$; $p<0.01$). İSBT puanları da A1 düzeyi 1. Kur toplam puanlarının manidar yordayıcısı olarak bulunmuştur ($r=0.533$; $r^2=0.279$; $F_{(1-147)}=58.390$; $p<0.01$). İYT ve İSBT puanları, A1 düzeyi 1. Kur toplam puanlarının manidar yordayıcısı olarak

bulunduğu için, her iki testten elde edilen puanların birlikte yordayıcılığına çoklu regresyon analizi ile bakılmıştır.

Çizelge 46. 2016-2017 Öğretim Yılı 1. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi

2016-2017					
A1 Düzeyi					
Sabit	63.158	2.536		24.909	0.000
İYT	0.135	0.051	0.197	2.644	0.009
İSBT	1.001	0.164	0.456	6.118	0.000
R= 0.551, R ² =0.294					
F ₍₂₋₁₃₉₎ =30.315, p= 0.000					

Çoklu doğrusal regresyonun sayıtlıları, çoklu normallik testi (matris saçılım diyagramı), çoklu bağlantılılık testi ($TV_{İYT-İSBT}=0.901>0.10$; $VIF_{İYT-İSBT}=1.110<10$; $CI_{İYT}=10<3.519<30$; $CI_{İSBT}=10<9.473<30$) ve doğrusallık (Q-Q plot) ile test edilmiştir. Elde edilen veriler sonucunda kurulan regresyonun doğrusal olduğu sonucuna varılmıştır.

Çizelge 46’ta görüldüğü üzere, doğrusal çoklu regresyon analizi sonucuna göre, İYT ve İSBT puanları A1 düzeyinde 1.Kur toplam puanlarının manidar yordayıcısı olarak bulunmuştur ($R=0.551$; $R^2=0.294$; $F_{(2-139)}=30.315$; $p<0.01$). Analiz sonucunda A1 Düzeyi 1.Kur Toplam Puanları= $63.158 + [(0.135 \text{ İYT}) + (1.001 \text{ İSBT})]$ şeklinde regresyon denklemi elde edilmiştir.

Çizelge 47. 2016-2017 Öğretim Yılı İngilizce Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler

2016-2017	B1 Düzeyi				B2 Düzeyi		
Değişkenler	İYT	İSBT	Kur	Kur ²	İYT	İSBT	Kur
Öğrenci Sayısı	76	81	81	81	88	90	90
Ortalama	17.540	14.741	60.077	3.917	23.557	17.289	66.248
Ort. Std. Hata	1.547	0.413	1.190	0.139	1.506	0.412	1.117
Medyan	15.500	15.000	62.180	3.846	23.000	17.000	67.160
Mod	3.000	15.000	53.420	4.100	41.000	21.000	64.150
Std. Sapma	13.488	3.717	10.710	1.253	14.126	3.910	10.592
Varyans	181.932	13.819	114.701	1.569	199.537	15.286	112.187
Çarpıklık	0.767	-0.551	-1.524	0.392	0.123	-0.451	-0.538
Çar. Std. Hata	0.276	0.267	0.267	0.267	0.257	0.254	0.254
Basıklık	-0.415	1.521	3.095	0.848	-1.009	-0.274	0.485
Bas. Std. Hata	0.545	0.529	0.529	0.529	0.508	0.503	0.503
Ranj	45.000	22.000	55.120	6.490	50.000	17.000	55.230
En Düşük Puan	1.000	2.000	20.850	1.000	1.000	7.000	33.290
En Yüksek Puan	46.000	24.000	75.970	7.490	51.000	24.000	88.520

Çizelge 47’de 2016-2017 akademik yılı 4. Kur B1 ve B2 düzeyinde test puanlarına ilişkin betimsel istatistikler sunulmuştur. B1 düzeyi kur toplam puanları normal dağılım göstermediğinden, yansıtma-karekök dönüşüm uygulanmıştır. Dönüşüm sonucunda B1 düzeyi kur toplam puanlarının normal dağılım gösterdiği gözlemlenmiş, analizlere dönüşümlü puanlar ile devam edilmiştir. B2 düzeyi test puanlarına ve kur toplam puanlarına ilişkin dağılım normallik gösterdiğinden korelasyon analizleri ile işlemlere devam edilmiştir.

Çizelge 48. 2016-2017 Öğretim Yılı Yeterlik Testi, Seviye Belirleme Testi ve 4. Kur Toplam Puanları arasındaki Korelasyonlar

2016-2017 4. Kur Toplam Puanları		
r	B1	B2
İYT	0.035	0.041
İSBT	-0.119	0.242*

** p<0.01 * p<0.05

Çizelge 48’de 2016-2017 akademik yılı 4. Kur toplam puanlarının B1 ve B2 düzeylerinde İYT ve İSBT puanları ile ilişkisi verilmiştir. Korelasyon analizi sonucuna göre sadece B2 düzeyinde kur toplam puanları ile İSBT puanları arasında pozitif yönde düşük manidar bir ilişki bulunmuştur (r=0.242, p<0.05).

Çizelge 49. 2016-2017 Öğretim Yılı 4. Kur Toplam Puanlarının Yordanmasına İlişkin Basit Regresyon Analizi

2016-2017					
B2 Düzeyi	B	Std. Hata	β	t	p
Sabit	54.913	4.965		11.059	0.000
İSBT	0.656	0.280	0.242	2.340	0.022
$r = 0.242$, $r^2 = 0.048$ $F_{(1-88)} = 5.474$, $p = 0.022$					

İSBT puanlarının B2 düzeyi 4. Kur toplam puanlarının yordayıcılığına dair regresyon analizi sonuçları Çizelge 49’da gösterilmiştir. Analiz sonucunda İSBT puanlarının, kur toplam puanlarının manidar bir yordayıcısı olarak bulunmuştur ($r=0.242$; $r^2=0.048$; $F_{(1-88)}=5.474$; $p<0.05$). 4. Kur B2 Düzeyi Toplam Puanları = $54.913 + (0.656 \text{ İSBT})$ şeklinde regresyon denklemi elde edilmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın bulgularına ilişkin elde edilen sonuçlarına yer verilmiş ve bu sonuçlar eşliğinde bazı önerilerde bulunulmuştur.

Araştırma kapsamında, Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından 2013-2017 yıllarını kapsayan dört akademik yıl başlangıcında uygulanan İngilizce Yeterlik ve Seviye Belirleme Testlerinin yordama geçerliğine ilişkin kanıt elde etmek üzere, öğrencilerin İngilizce Hazırlık seviye sınıflarında dönem içinde topladıkları kur toplam puanları ölçüt olarak alınmıştır. Akademik yıl başlangıcında eski ve yeni kayıtlı öğrencilere uygulanan İngilizce Yeterlik ve Seviye Belirleme Testlerine dair betimsel istatistikler hesaplanmış, güvenirlik saptanmış ve madde analizi çalışmaları yürütülmüştür. Geçerliğe dair kanıt elde etmek için, öğrencilerin bu testlerden elde ettikleri sonuçları, dönem içinde ana kurlarda elde ettikleri puanlarla karşılaştırılmıştır.

Yapılan analizler doğrultusunda ulaşılan sonuçlar, araştırma alt problemlerinin sırasına uygun olarak aşağıda belirtilmiştir.

SONUÇLAR

2013-2014 akademik yılı başlangıcında uygulanan İngilizce Yeterlik Testlerinden (İYT) elde edilen puanların geniş bir dağılım gösterdiği gözlenmiştir. Eski ve yeni kayıtlı öğrencilere uygulanan İYT'ne ait güvenirlik katsayıları beklenen düzeyin altında çıkmıştır. Büyüköztürk (2015), psikolojik testler için hesaplanan güvenirlik katsayısının 0.70 ve üzeri olmasının test puanlarının güvenirliği için genel olarak yeterli sayılabileceğini belirtirken; seçme ve sınıflandırmada kullanılacak testlere dair güvenirlik katsayısının çok daha yüksek olması gerekliliğine değinmiştir. Bu doğrultuda, yerleştirme amacıyla uygulanan İYT'lerinin güvenirliğinin daha yüksek olması beklenir. Aynı akademik yıl başlangıcında uygulanan İngilizce Seviye

Belirleme Testi (İSBT) puanlarına ait güvenilirlik ise yüksek bulunmuştur. 2013-2014 yılı için İSBT'den elde edilen puanların İYT'ye göre daha güvenilir olduğu görülmektedir. Testlerin amaçları farklı olsa da iki testten elde edilen puanların güvenilir olması gerekliliği göz önünde bulundurulmalıdır.

2014-2015, 2015-2016 ve 2016-2017 akademik yılları başlangıcında uygulanan eski ve yeni kayıtlı öğrencilere uygulanan İYT puanlarına ilişkin güvenilirlik katsayılarının yüksek olduğu gözlenirken, İSBT puanlarına ait güvenilirlik katsayıları ise oldukça düşük bulunmuştur. 2013-2014 akademik yılında uygulanan İSBT 100 maddeden oluşan bir test iken, diğer akademik yıllarda uygulanan İSBT 40 maddeden oluşan bir testtir. Güvenirliği artırmak için alınması gereken önlemlerden birinin benzer nitelikteki soruların sayısını arttırmak olduğu düşünüldüğünde, 40 maddelik bir seviye belirleme testine ait puanların 100 maddelik bir seviye belirleme testine ait puanlardan daha az güvenilir sonuçlar vermesi beklenir bir sonuçtur (Turgut ve Baykul, 2014). Benzer bir araştırmada, Coşkuner (2007), Ankara Üniversitesi tarafından 2004-2005 bahar döneminde uygulanan İngilizce Yeterlik Testi puanlarının güvenilirlik katsayısının (0.96) yüksek bulunmasını, madde sayısının (100 madde) fazla olmasına ve araştırma grubunun (901 öğrenci) oldukça büyük olmasına bağlanabileceğini dile getirmiştir.

Araştırmanın bir diğer aşaması olarak, her bir testin madde analizleri kapsamında madde güçlük ve ayırt edicilik katsayıları hesaplanmıştır. Madde havuzu oluşturmaksızın her akademik yıl başlangıcında yeni bir yeterlik testi geliştirilmesi oldukça zahmetli bir iştir. İleriki yıllarda bu durumun önüne geçebilmek için geçmişte uygulanan testlerin madde analizi çalışmaları oldukça yarar sağlayacaktır. Bu araştırma kapsamında 2013-2017 akademik yılları arasında uygulanan İYT ve İSBT'lerinin madde analizi yapılmış ve hangi maddelerin ileride uygulanacak testler için kullanılabilir olduğuna dair kanıtlar elde edilmiştir. Bu maddeleri içeren testler aracılığıyla geçerliği ve güvenirliliği yüksek ölçme sonuçları elde edilmesi hedeflenmektedir (Tekindal, 2014). Madde analizi sonucunda elde edilen madde güçlük ve ayırt edicilik değerlerinden yararlanılarak İngilizce dilinde yeterliği belirleme amacına uygun testler geliştirmek mümkün olacaktır.

Güvenirlilik hesaplamaları ve madde analizleri sonrasında, İYT ve İSBT puanlarının dönem içi seviye sınıflarında toplanan puanları yordayıcılık gücü incelenmiştir. Çoğunlukla başlangıç seviyesi olan A1 sınıfı puanları için, İYT ve İSBT puanları manidar yordayıcı olarak gözlenmiştir. 2013-2014 ile 2016-2017 akademik yıllarında İYT ve İSBT puanlarının A1 seviyesinde toplam puanlarını açıkladığı varyans incelendiğinde, açıklanan varyansın alanyazında yapılan çalışmalar ile benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir (Coşkuner, 2007; Yapar, 2003; Chuah ve Rethinasamy, 2011). Literatürde, İngilizce Yeterlik Testi puanlarının İngilizce başarısını veya akademik başarıyı yordama gücü çalışmaları incelendiğinde, bu çalışma doğrultusunda elde edilen bulguların diğer çalışmaların sonuçları ile benzerlik gösterdiği görülmektedir. Diğer çalışmalarda da İngilizce Yeterlik test puanları ile akademik başarı arasında manidar fakat zayıf ilişkiler bulunmuştur (Kerstjens ve Nery, 2000; Huong, 2001; Feast, 2002; Doeey ve Oliver, 2002; Bayliss ve Raymond, 2004; Lee ve Greene, 2007; Yenn ve Kuzma, 2009; Rumsey, 2013; Riazi, 2014). Bazı yordayıcılık çalışmaları sonucunda dil yeterliği ve akademik başarı arasında ya hiç ilişki olmadığı ya da manidar fakat zayıf ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir (Graham, 1987; Dev ve Qiqieh, 2016). Graham (1987)'ın belirttiği gibi bunun sebebi ölçme araçlarındaki yetersizlik olabilir. Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından geliştirilen İYT'nin içeriği düşünüldüğünde ağırlık olarak çoktan seçmeli maddelerin olduğu okuduğunu anlama, dil bilgisi, kelime bilgisi ve açık uçlu madde formatında kompozisyon yazma bölümünden oluştuğu görülmektedir. Dönem içi değerlendirme içeriği ise İYT içeriğinin yanı sıra, dinleme ve konuşmayı da kapsamaktadır. Bu sebeple, akademik yıl başlangıcında uygulanan testlerin içeriği dönem içinde İngilizce başarısını belirleyen değerlendirme içeriğiyle farklılık göstermektedir. Bu durum da test puanlarının yordayıcılık gücünü düşürebilmektedir (Alavi, 2012).

Yapılan korelasyon ve regresyon analizleri sonucu eşliğinde, İYT ve İSBT puanlarının A1 seviyesi hariç, diğer seviyelerde (A2, B1 ve B2) elde edilen puanlar ile manidar ilişkiler vermemesi araştırılması gereken konulardan biridir. Dönem içi değerlendirme formatı ile dönem başında uygulanan yeterlik ve seviye belirleme test formatlarının farklı olması yordayıcılığa etki eden bir faktör olabilir Alavi (2012).

İYT ve İSBT puanlarının dönem içi puanlarını yordayıcılığının düşük çıkması ve A2, B1 ve B2 kurlarındaki toplam puanlarla manidar ilişkilere sahip olmaması, test puanlarının geçerliği ve güvenilirliğine şüpheyile yaklaşılmaya sebep olmaktadır. Öğrenciler bu test sonuçlarına göre, Hazırlık programındaki seviye sınıflarına yerleştirildikleri veya Hazırlık programından muaf olup bölümde eğitime devam ettikleri için, testlere dair güvenilirlik ve geçerlik çalışmalarının yapılması önem arz etmektedir. Öğrenci başarısını kestirebilmek için önemli kanıtlar sunan bu testlerin ve dönem içi değerlendirme kriterlerinin revize edilmesi gerekmektedir. Akademik başarının tahmin edilmesinde tek başına İYT ve İSBT'nin yeterli olmayacağı göz önünde bulundurulmalıdır (Kerstjen ve Nery, 2000; Dooey ve Oliver, 2002; Coşkun, 2007; Lee ve Greene, 2007; Rumsey, 2013; Riazi, 2014). Öğretim programı, öğretme teknik ve metodları, kullanılan materyal, öğrenci motivasyonu ve tutumu gibi diğer faktörler düşünüldüğünde, İngilizce başarısının tek başına test sonuçlarıyla açıklanması beklenmeyebilir.

ÖNERİLER

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler sunulmuştur:

1. Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından geliştirilecek olan testlerin standartlaştırma çalışmaları yapılarak, testlerin geçerlik ve güvenilirlikleriyle birlikte madde güçlük ve ayırt edicilik dereceleri belirlenmelidir.
2. Test puanlarına ait güvenilirliği artırma yöntemlerinden biri olarak hedef davranışları yoklamaya yönelik ve hedef davranışlar sayısına uygun olarak soru sayısını arttırma göz önünde bulundurulduğunda, 2014-2015 akademik yılından itibaren uygulanmakta olan İSBT'de yer alan maddelerin sayısının artırılması düşünülebilir. Test uzunluğu artırılırken teste eklenecek maddelerin test maddeleriyle nitelik olarak özdeş olması beklenir (Ebel, 1965). Test geliştiricilerin, dikkat, ilgi, motivasyon, kaygı, stres, yorgunluk ve benzeri unsurları göz önünde bulundurarak soru sayısını arttırması gerekir. Seviye belirleme testleri daha çok hazır, ticari amaçlı piyasaya sürülen testler olduğu için, bu durumda, hedef

davranışların yoklanılmasını daha çok madde ile sağlayan bir test tercih edilebilir. Mevcut İSBT, daha çok kelime ve dilbilgisi alanlarındaki yeterliği yoklamaya yönelik sorular barındırmasından dolayı öğrencilerin doğru seviye sınıfına yerleştirilmesi hususunda kullanılıp kullanılamayacağı kurumdaki öğretim görevlileri tarafından da dile getirilmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ile yazma alanlarına yönelik maddelerin bulunduğu bir seviye belirleme testi öğrencilerin doğru seviye sınıflarına yerleştirilmeleri açısından daha yararlı olacaktır. Fakat bu tür seviye belirleme testleri, bilgisayar destekli programlar aracılığıyla yapılabilmektedir. Bu tür testler maliyeti yüksek testler olmakla birlikte, teknolojik olarak gelişmiş kurumlarda uygulanabilecek niteliktedir. Mevcut durum düşünüldüğünde, Türkiye'deki devlet üniversitelerinde, bu testlerin uygulanmasında zorluk yaşanabilir.

3. 40 maddeden oluşan İSBT puanlarına ait güvenilirliğin düşük çıkmasının sebeplerinden bir diğeri de İSBT ve İYT testlerinin uygulanış biçiminden kaynaklanıyor olabilir. Akademik takvimdeki zaman sıkışıklığından dolayı aynı gün içinde birbiri ardından uygulanan bu testler, öğrenciler için oldukça yorucu olabilmektedir. Toplamda 3 saati aşkın süren bu iki testi birlikte alan öğrencilerde, motivasyon eksikliği, yorgunluk ve bıkkınlık gibi fiziksel ve psikolojik faktörler, cevaplama sırasında dikkati olumsuz yönde etkileyebilir. Bu durum tesadüfi hataların artmasına, dolayısıyla güvenilirliğin azalmasına etki eder (Baykul, 2015). Bu durum göz önünde bulundurularak, sınavların uygulanışını konusunda düzenlemeye gidilebilir.
4. Seviye Belirleme Testleri ile dönem içi elde edilen puanlar arasında negatif yönde bir ilişki olması, bu test sonuçları aracılığıyla seviye sınıflarına yerleştirme yapılmasının ne kadar geçerli olduğuna gölge düşürmektedir. Geçerliği ve güvenilirliği kanıtlanmış, standartlaştırılmış bir Seviye Belirleme Testi kullanmak bir çözüm olabilir. Diğer yandan her seviyeye uygun soru dağılımının olduğu, Hazırlık Programından muaf olmak için kesme puanının yüksek tutulduğu bir test geliştirilerek hem seviye belirleme hem de yeterlik amacıyla kullanılabilir.

5. Bu araştırma kapsamında, hazırlık programında kayıtlı olan öğrencilerin İngilizce Yeterlik ve Seviye Belirleme Testinden elde ettiği puanlar ile aynı öğrencilerin dönem içinde İngilizce başarısını gösteren puanlar arasındaki ilişki incelenmiştir. Hazırlık programı boyunca gösterdikleri İngilizce başarısının bölümdeki İngilizce dersindeki başarı veya akademik başarıyla (genel not ortalamasıyla) karşılaştırılması üzerine bir çalışma yapılabilir.
6. Hazırlık programı öğrencilerinin İngilizce başarısını etkileyen diğer faktörler (motivasyon, fiziksel ortam, öğretim yöntem ve metodları, materyaller, vb.) araştırılmalıdır. Bölüm öğrencilerinin akademik başarısını etkileyen diğer faktörler ile İngilizce yeterliği ayrı bir çalışma olarak ele alınabilir.
7. Hazırlık programı sonunda uygulanabilecek IELTS, TOEFL gibi yaygın bir standart test aracılığıyla elde edilen puanlar ile Yüksekokul tarafından geliştirilen testlere ait puanların karşılaştırılması yapılabilir.
8. Yeterli sayıya ulaşmak adına ana seviyelerdeki puanların incelendiği bu çalışmanın sınırlılığından yola çıkarak, ileriki çalışmalarda bütün kurlardaki seviyeleri kapsayacak bir yordayıcılık çalışması yapılabilir.
9. Yeterlik ve Seviye Belirleme Test formatı ile dönem içi değerlendirme formatından kaynaklanan farklılığın, bu testlerin yordayıcılık gücü üzerinde negatif bir etkisinin olabileceği düşünüldüğünde, dinleme ve konuşma bölümlerinin testlere dâhil edilmesi hakkında çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- Alderson, J. Charles (1990). *Assessing Reading*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Alderson, J. Charles, Caroline Clapham, Dianne Wall (1995). *Language Test Construction and Evaluation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Alderson, J. Charles (2005). *Diagnosing Foreign Language Proficiency: The Interface between Learning and Assessment*. New York: Continuum.
- Bachman, Lyle F. (1990). *Fundamental Considerations in Language Testing*. Oxford: Oxford University Press.
- Balcı, Ali (2015). *Sosyal Bilimlerde Araştırma: Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegem Akademi.
- Baykul, Yaşar, M. Fuat Turgut (2014). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. (6. Baskı). Ankara: Pegem A. Yayıncılık.
- Baykul, Yaşar (2015). *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme: Klasik Test Teorisi ve Uygulaması*. (3. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Şener (2010). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Şener, Ömay Çokluk, Nilgün Köklü (2015). *Sosyal Bilimler için İstatistik*. (15. Baskı). Ankara: Pegem Akademi
- Büyüköztürk, Şener, Çakmak, Özcan E. Akgün, Şirin Karadeniz, Funda Demirel, Ebru Kılıç Çakmak (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi
- Carmines, Edward G., Richard A. Zeller (1991). *Reliability and Validity Assessment*. Newbury Park: Sage Publications.
- Carr, Nathan (2011). *Designing and Analyzing Language Tests*. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press.
- Cronbach, Lee Joseph (1990). *Essentials of Psychological Testing*. (5th Edition). New York: College Publishing.
- Çokluk, Ömay, Güçlü Şekercioğlu, Şener Büyüköztürk (2016). *Sosyal Bilimler için Çok Değişkenli İstatistik: SPSS ve LISREL Uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirel, Özcan (2015). *Eğitimde Program Geliştirme*. (22. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Ebel, Robert L.(1965). *Measuring Educational Achievement*. New Jersey: Prentice Hall, Inc.
- Ertürk, Selahattin (2013). *Eğitimde “Program” Geliştirme*. (6. Baskı). Ankara: Edge A Yayıncılık.
- Fraenkel, Jack R., Norman E. Wallen (2006). *How To Design And Evaluate Research In Education*. (6th Edition). New York: McGraw- Hill International Edition.
- Fulcher, Glenn, Fred Davidson (2007). *Language Testing and Assessment: An Advanced Resource Book*. London and New York: Routledge.
- Görge, İzzet (2014) “Program Geliştirmede Temel Kavramlar.” Şu kitapta: Ed. Hasan Şeker. *Eğitimde Program Geliştirme*. (3. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Gujarati, Damodar N. (2004). *Basic Econometrics*. (4th Edition). New York: The McGraw Hill Company.

- Hatch, Evelyn, Hossein Farhady (1982). Research Design and Statistics for Applied Linguistics. Massachusetts: Newbury House.
- Henning, Grant (1987). A Guide to Language Testing: Development, Evaluation and Research. Rowley, Massachusetts: Newbury House.
- Hughes, Arthur (1989). Testing for language teachers. Cambridge and New York: Cambridge University Press.
- Hughes, Arthur (1990). Testing for Language Teachers. (2nd ed.). New York: Longman Inc.
- Hughes, Arthur (2003). Testing for Language Teachers. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kalaycı, Şeref (2006). SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri. Ankara: Asil Yayın-Dağıtım
- Karasar, Niyazi (2006). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kline, Rex B. (2011). Principles and Practice of Structural Equation Modelling. New York: Guilford Press.
- Linn, Robert. L., Norman E. Gronlund (1995). Measurement and assessment in teaching. (7th Edition). New Jersey: Prentice-Hall Inc.
- Lord, Frederic M., Melvin R. Novick (1968). Statistical Theories of Mental Test Scores. California: Addison-Wesley Publishing Company.
- McNamara, Timothy Francis (1996). Measuring Second Language Performance. London, New York: Longman.
- Messick, Samuel (1989). Validity. In R. L. Linn (Ed.), Educational Measurement (3rd ed., pp. 13-104). New York, NY: American Council on education and Macmillan.
- Özçelik, Ali Durmuş (2016). Ölçme ve Değerlendirme. (5. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Özçelik, Ali Durmuş (2014). Eğitim Programları ve Öğretim. (3. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Posner, George. J. (1995). Analyzing the Curriculum. New York: McGraw-Hill Inc.
- Taba, Hilda (1962). Curriculum Development: Theory and Practice. New York: Harcourt, Brace and World.
- Tabachnick, Barbara G., Linda S. Fidell (2007). Using Multivariate Statistics (5th ed.) Boston: Pearson Education.
- Tan, Şeref (2010). Öğretimde Ölçme ve Değerlendirme. (5. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Tekin, Halil (1979). Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. Ankara: Yargı Yayınları.
- Tekin, Halil (2004). Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme (17. Baskı), Ankara: Yargı Yayınevi
- Tekindal, Satılmış (2014). Okullarda Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri. (4. Baskı). Ankara: Nobel A Yayıncılık.
- Tekindal, Satılmış (2015) Duyuşsal Özelliklerin Ölçülmesi için Araç Oluşturma. (3. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Thorndike, Robert L., Elizabeth Hagen (1969). Measurement and Evaluation in Psychology and Education. New York: John Wiley and Sons Inc.
- Türk Psikologları Derneği (1998). Eğitimde ve Psikolojide Ölçme Standartları (Çev. S. Hovardaoğlu ve N. Sezgin). Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayını.

MAKALELER, BİLDİRİLER, DİĞER BASILI YAYINLAR

- Alavi, Taher (2012). "The Predictive Validity of Final English Exams as a Measure of Success in Iranian National University Entrance English Exam." *Journal of Language Teaching and Research*, 3(1), 224-228.
- Albayrak, Ali Sait (2005). "Çoklu Doğrusal Bağlantı Halinde En Küçük Kareler Tekniğinin Alternatifi Yanlı Tahmin Teknikleri ve Bir Uygulama." *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 1(1), 105-126.
- Coşkuner, Duygu Tuğçe (2007). *Bir İngilizce Yeterlilik Testinin Geçerliliği ve Güvenirliği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara
- Cronbach, Lee Joseph, Paul E. Meehl (1955). "Construct Validity in Psychological Tests". *Psychological Bulletin*, 52: 281-302.
- Dooley, Patricia, Rhonda Oliver (2002). "An investigation into the predictive validity of the IELTS Test as an indicator of future academic success." *Prospect-Adelaide-*, 17(1), 36-54.
- Feast, Vicki (2002). "The impact of IELTS scores on performance at University." *International Education Journal*, 3(4), 70-85.
- Graham, Janet G. (1987). "English Language Proficiency and the Prediction of Academic Success." *TESOL Quarterly*, 21(3), 505-521
- Huong, Thi Thu (2001). "The predictive validity of the International English Language Testing System (IELTS) Test." *Post-Script*, 2 (1), 66-96.
- Kerstjens, Mary ve Caryn Nery (2000). "Predictive Validity in the IELTS test: A study of the relationship between IELTS scores and students' subsequent academic performance." *IELTS Research Reports*, 3, 87-108
- König, Güray Çağlar (1990). "The place of English in Turkey". *The Birth and Growth of a Department: Department of English Language and Literature: 25th Anniversary*, 157-167.
- Leung, Constant, Bernard Mohan (2004). "Teacher Formative Assessment and Talk in Classroom Contexts: Assessment as Discourse and Assessment of Discourse." *Language Testing*, 20 (3), 335-359.
- Rumsey, Laila Whitman (2013). *Shedding Light on the Predictive Validity of English Proficiency Tests in Predicting Academic Success*. Doktora Tezi. Newcastle University, Department of Education, İngiltere.
- Shepard, Lorrie (1993). "Evaluating Test Validity.1 Şu kitapta: Ed. L. Darling-Hammon. *Review of Research in Education*, Vol.19, Washington, DC: AERA, 405-450.
- Yapar, Taner (2003). *A study of Predictive Validity of the Başkent University English Proficiency Exam Through the use of the Two-Parameter IRT Model's Ability Estimates*. Yüksek Lisans Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

- Avrupa Konseyi Ortak Çerçeve Programı Dil Kriterleri (CEFR). (t.y.). Erişim: 09.12.2018, <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168045bc7a>
- Bayliss, Doreen, Patricia M. Raymond (2004). "The link between academic success and L2 proficiency in the context of two professional programs." *The Canadian*

- Modern Language Review/La Revue Canadienne Des Langues Vivantes, 61(1), 29–51. <http://doi.org/10.1353/cml.2004.0001>
- Bayliss, Amanda, D. E. Ingram (2006). “IELTS as a predictor of academic language performance. “Australian International Education Conference, 1–12. Retrieved from [http://www.aiec.idp.com/PDF/BaylissIngram \(Paper\) Wed 1630 MR5.pdf](http://www.aiec.idp.com/PDF/BaylissIngram%20(Paper)%20Wed%201630%20MR5.pdf)
- Dev, Smitha, Sura Qiqieh (2016). “The Relationship between English Language Proficiency, Academic Achievement and Self-Esteem of Non-Native-English-Speaking Students.” International Education Studies, 9(5), 147. <http://doi.org/10.5539/ies.v9n5p147>
- Fakeye, David. O., Yemi Ogunsiji (2009). “English Language Proficiency as a Predictor of Academic Achievement among EFL Students in Nigeria.” European Journal of Scientific Research (Vol. 37). Retrieved from <http://www.eurojournals.com/ejsr.htm>
- Hajr, Fatma Al (2014). “The Predictive Validity of Language Assessment in a Pre-University Programme in two Colleges in Oman: A Mixed-Method Analysis.” International Multilingual Journal of Contemporary Research, 2(2), 121–147. Retrieved from http://aripd.org/journals/imjcr/Vol_2_No_2_June_2014/8.pdf
- Lee, Young -Ju, Jennifer Greene (2007). “The Predictive Validity of an ESL Placement Test: A Mixed Methods Approach.” Journal of Mixed Methods Research. <http://doi.org/10.1177/1558689807306148>
- Resmi Gazete (10.05.2016) Yalova Üniversitesi Yabancı Dil Hazırlık Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği, 29707. http://www.yalova.edu.tr/Files/UserFiles/142/Yonetmelik/yabanc_dl_yonetmelik_06022017.pdf
- Resmi Gazete (04.12.2008) Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik, 27074. <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2008/12/20081204-13.htm>
- Riazi, Mehdi. (2014). “Research Note: Concurrent and predictive validity of Pearson Test of English Academic (PTE Academic).” Pearson. https://pearsonpte.com/wp-content/uploads/2014/07/Riazi_M_2014.pdf
- Yen, Dorothy, Joanne Kuzma (2009). “Higher IELTS Score, Higher Academic Performance? The Validity of IELTS in Predicting the Academic Performance of Chinese Students.” Worcester Journal of Learning and Teaching, 3. <https://rteworcester.files.wordpress.com/2017/05/yenkuzmaieltscores.pdf>

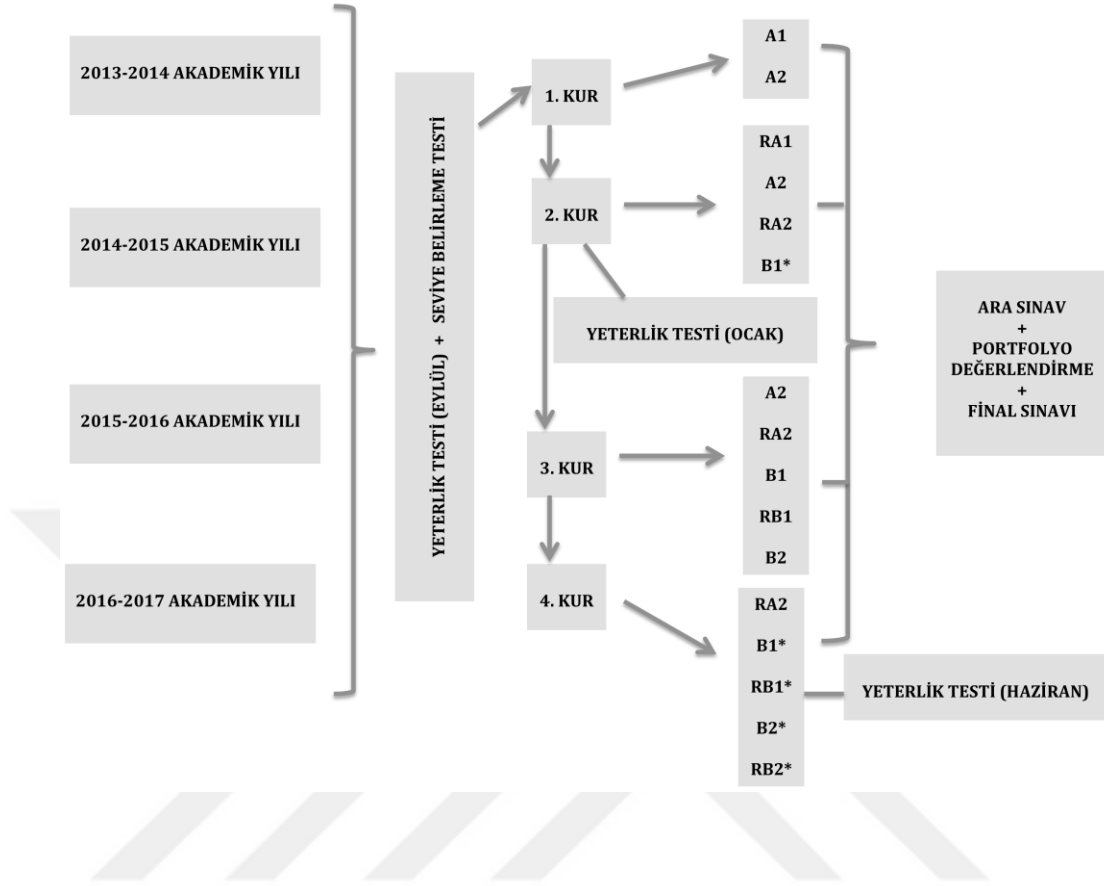
EKLER

EK 1) Avrupa Konseyi Ortak Çerçeve Programı Dil Kriterleri (CEFR)

Temel Kullanıcı	A1	- Konuştugu kişilerin yavaş ve anlaşılır bir şekilde konuşması ve yardıma hazır olması halinde basit düzeyde iletişim kurabilir. - Kendini ya da başkalarını tanıtabilir, bu bağlamda, nerede oturduğu, kimleri tanıdığı, sahip oldukları ve benzeri temel sorular yoluyla iletişim kurabilir. - Somut gereksinimlerini karşılayabilmek adına bilinen, günlük ifadeleri ve çok temel deyimleri anlayabilir ve kullanabilir.
	A2	- Basit bir dil kullanarak kendi özgeçmişi ve yakın çevresi hakkında bilgi verebilir ve anlık gereksinimleri karşılayabilir. - Bildiği, alışılmış konularda doğrudan bilgi alışverişinde bulunarak basit düzeyde iletişim kurabilir. - Kişisel, aile, alışveriş, iş ve yakın çevre ile ilgili konularda çok sık kullanılan temel deyimleri ve cümleleri anlayabilir.
Bağımsız Kullanıcı	B1	- Yaşadığı olayları ve deneyimlerini aktarabilir; düşlerinden, umutlarından ve isteklerinden söz edebilir, görüşlerini ve planlarını kısaca nedenleriyle ortaya koyabilir. - Kişisel ilgi alanları doğrultusunda ya da bildiği konularda, basit, ancak fikirler arası bağlantıların oluşturulmuş olduğu metinler yoluyla kendini ifade edebilir. - Seyahatlerde, dilin konuşulduğu yerlerde karşılaşılabilecek çoğu durumların üstesinden gelebilir. Günlük yaşamda, işte ya da okulda, sık karşılaştığı ve tanıdık olduğu konulara dayalı yazılı ve sözlü ifadeleri ana hatlarıyla anlayabilir.
	B2	- Farklı konularda, ayrıntılı ve anlaşılır bir şekilde kendini ifade edebilir ve bir konunun olumlu ve olumsuz yönlerini ortaya koyarak kendi bakış açısını yansıtabilir. - Çok zorlanmadan, belli ölçüde doğal ve akıcı bir dil kullanarak anadilde konuşan birisiyle iletişim kurabilir. - Soyut ve somut konulara dayalı karmaşık metinlerin ana fikrini anlayabilir, kendi uzmanlık alanı olan konularda teknik tartışmalar yürütebilir.
Yetkin Kullanıcı	C1	- Karmaşık konularda, bağlantıların ve ilişkilerin açıkça ortaya konduğu, iyi yapılandırılmış, ayrıntılar içeren metinler yoluyla kendini akıcı bir şekilde ifade edebilir. - Dili akademik ve mesleki amaçlar için ve günlük yaşamda esnek ve etkili bir şekilde kullanabilir. - Gereksinim duyduğu ifadeleri fazla zorlanmadan bularak kendini doğal ve akıcı bir şekilde ifade edebilir. Farklı yapıya sahip uzun ve karmaşık metinleri anlayabilir ve bu metinlerdeki dolaylı anlatımları ve imaları fark edebilir.
	C2	- Akıcı bir dil kullanarak kendini tam anlamıyla ifade edebilir. Karmaşık durumlarda bile kendini ifade ederken ince anlam farklarından yararlanabilir. - Farklı yazılı ya da sözlü kaynaklardan edindiği bilgiyi özetleyebilir, bu kaynaklara dayalı olarak bir tartışmayı yapılandırabilir, akıcı ve doğal bir anlatım ile sunabilir. - Duyduğu ve okuduğu her şeyi kolayca anlayabilir.

(<https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/reference-level-descriptions> adresinden alınmıştır.)

EK 2) Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Değerlendirme Sistemi

ÖZGEÇMİŞ

Zuhal Gökce Taşdelen 1990'da Eskişehir'de doğdu. Lise öğrenimini Bozüyük Anadolu Öğretmen Lisesi'nde tamamladı. 2008 yılında girdiği Orta Doğu Teknik Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği Bölümü'nden 2012 yılında mezun oldu. Aynı yıl içinde Altınbaş Üniversitesinde İngilizce okutmanı olarak çalışmaya başladı. Hala öğretim görevlisi olarak çalışmakta olduğu Yalova Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokuluna 2014 yılında başladı. 2015 yılında Kocaeli Üniversitesi Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Yüksek Lisans programına başladı. Yüksek lisans eğitiminde yabancı dil testleri konusunda çalışmaları bulunmaktadır.